DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 126. SZÁM. Debrecen, 1939 június 4 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

Június 4

Ezt a dátumot tizenkilenc év óta minden esztendőben gyászkeretbe kívánja a magyar nép. Tizenkilenc évvel ezelőtt, 1920 június 4-én nyujtották át a francia királyok kéjlakában, Trianonban azt a békeszerződésnek csúfolt diktátumot, mely szétdarabolta az ezeréves magyar hazát, mely rabságba vetette a magyarok millióit. Minden idők legnagyobb és legvérlázítóbb igazságtalansága történt ezen a napon Trianon termeiben, hol *nélkülünk rólunk döntöttek*, hol meg sem hallgattak bennünket, meg sem hallgatták a nemzet európai nevű képviselőit, kik a tények és adatok egész arzenálját készültek felvonultatni.

Mereven elzárkóztak a valóság elől, bedugták fülüket a világ akkori hatalmasai a legelemibb igazság elől. Inkább hittek a hamiskártyakeverő Benes és társai ferditéseinek, mint a tényeknek. A hajózhatóvá hazudott Ronyvapatakot inkább tartották alkalmas új határnak, mint a valóság és a tények megállapitásait. És igy született meg a trianoni békediktátum, mely 14 részből és 364 cikkelyből áll és ezek között talán egy sincs, amely megfelelt volna az igazságnak. Magyarország 282.870 négyzetkilométernyi területéből 92.833 négyzetkilométert hagyott meg ez a kegyetlen »békemű«, tehát egyszerüen elrabolta az ősi magyar földnek több mint kétharmadát. A régi ország 18 millió 264 ezer fönyi lakosságából 7 millió 790 ezer lakost hagyott meg a rettenetesen megcsonkitott országnak. A történelmi jogot, a néprajzi szempontokat, de meg az észszerüség elleni elemi követelményeit rugta fel ez az egyoldalú szerződés, melyet a kényszernek engedve néhány hónap mulva aláirhattak az akkori magyar kormány képviselői, de soha egyetlen pillanatra egyetlen magyar nem ismerhetett el jogosnak.

Huszadik évfordulóba lép most a trianoni szerződés és íme, a maga kegyetlen egészében még ezt az időt sem érhette meg, mely pedig a népek és nemzetek életében, a történelemben pedig elenyésző rövid korszaknak számit. Szemünk előtt omlottak össze északon a trianoni határok és már csak rossz emlék ennek a békediktátumnak az rendelkezése, mely gúzsbakötötte a nemzet életerejét és harmincötezerfőnyi hadsereget engedélyezett, sőt még ennek is megtiltotta a korszerű felszerelését. A katonai korlátozás bilincsei a változó idő vaslogikájában letöredeztek és megsemmisült az a Csehszlovákia, melynek kénye-kedvére készültek északon a trianoni határok. Visszatért az anyaország ölébe másfélmillió elszakitott testvérünk, visszatért az ősi föld egy része Kárpátalján egészen az ezeréves határokig.

Szakadozik a gyászkeret a trianoni dátum körül, de az öröm színeivé még nem változhatik át a gyász komorsága. *Még számolnivalónk van a sorssal, még a nagy igazságtevés folytatását várjuk* és addig, míg a teljes elégtétel be nem következik, ezen a napon gyászolunk.

Gyászolunk, de nem a lemondás letargiájában, hanem az igazság teljes érvényesülését követelő bátorságban. Tudjuk, hogy igazság Istene velünk van, az ő igazságtevő kezét láthattuk az elmúlt év eseményeiben. A tizenkilenc évvel ezelőtt összetákolt »békemű« már kétszer kapott halálos sebet, már roskadozik. A világ mai válsága csak sietteti teljes összeomlását. Nekünk most az a kötelességünk: várni, bízni, hinni és remélni, magunkat erősítve az újabb igazságtevésre!

—=—

98 tengerész életét vesztette az elsüllyedt angol tengeralattjárón

A bentszorultak klórgáznak estek áldozatul

London, jún. 3. Szombaton délután jelentik ,hogy semmi remény nincs a tengeralattjáró 98 tagjának a megmentésére. A hajógyár szerint a bentszorultak klórgáznak estek áldozatául, amelyet a tengeralattjáró nagy mennyiségben vitt magával.

A vontatógőzösök legénysége igyekszik az elsüllyedt tengeralattjárót vízszintes helyzetbe hozni, hogy ki tudja vontatni a partra. A naszád azonban mélyen belefúródott az iszapba és nehezen mozdítható ki.

Fel kell adni a reményt

Este hat órakor a hajógyár irodájának az ablakában kifüggesztették a tengernagyi hivatal tragikus szövegü táviratát:

„Sajnálattal jelentjük, fel kell adni a reményt, hogy megmentsük a Thetis személyzetének az életét."

A roncs kiemelésének a munkája tovább folyik.

A kiadott pótjegyzék tanúsága szerint 98 haditengerész, tiszt és polgári műszaki személy vesztette életét a búvárnaszádon. Az elsüllyedés helyén orrnyilási zöld úszóbólyákat horgonyoztak le azzal a 2 km-re látható felirással: elmerült hajóroncs. Bár feladtak minden reményt, a mentőhajók továbbra is kétségbesetten dolgoznak, hogy a naszádot kiemeljék és léket vágjanak az oldalába. Az áldozatok között van a tengernagyi hivatal 7 polgári alkalmazottja, a Camerlaid cég 29 és a Wickers—Armstrong cég 3 szakértője.

A polgári utas volt a hibás

Sokan felvetik a kérdést, hogy miért nem helyezték biztonságba mingyárt az első négy megmentettel együtt a tengeralattjáró valamennyi utasát a Dawis mentőkészülék segitségével. A hivatalos jelentés megállapitása szerint a tengeralattjárón levő **egyik polgári utas, aki készülékével a mentőnyíláson át ki akart jutni, nem bánt elég óvatosan a készülékkel és bentrekedt a mentőnyílásban. Igy elzárta a többiek előtt a menekülés útját.** A londoni reggeli lapok teljesen a szerencsétlenség hatása alatt állanak. Megirják, hogy **ez a szerencsétlenség a legnagyobb a tengeralattjáró-szerencsétlenségek történetében.**

Interpelláció

Hétfőn fog összeülni az alsóház és már az első ülésen több képviselő készül interpellálni a tömegszerencsétlenség fiatt.

Az utolsó órák a hullámsírban

Frank **Shaw**, a Cammel Laird gyár egyik szerelője, aki a Thetisből utolsónak menekült meg, elbeszélte, hogy három órával a lebukás után a tengeralattjáró parancsnoka **aggódni kezdett és vészjeleket adott le.** Mialatt fent torpedórombolók és aknaszedők közeledtek a szerencsétlenség színhelye felé, **a hullámsírba zárt legénység nyugodtan gyülekezett össze, majd a parancsnok egyenlő számban osztotta őket szét az elkülönített zárkákba. Néhány óra mulva mind nehezebbé vált a lélegzés a gázzal telített elhasznált levegőben.**

A tengerészek sportról és mulatságokról beszélgettek egymással, hogy eltereljék figyelmüket a szenvedésekről és a veszedelemről, de már nem látták egymást a sötét sürü levegőben.

Két tengerész a kémlőtornyon át próbált kimenekülni, de a vízbefulladt, egy harmadik megőrült és a tengeralattjáróban szenvedett ki. Később a bezárt emberek lefeküdtek és mozdulatlanul hevertek. Tudták, hogy halálra vannak itélve, de pániknak nyoma sem volt. Ekkor Shaw végső kétségbeesésében **a kémlőtornyon át kimenekült** és szerencére a Grede és a Cock aknaszedő észrevette **és kimentette. Shaw azt hiszi, hogy a többi tengerész már meghalt.**

Egy másik megmentett matróz elmondotta, hogy menekülése előtt közvetlenül **a tegeralattjáróban gáz kezdett terjengeni, valószinüleg a gáz elkábította a tengeralattjáróban maradt legénységet, úgyhogy belülről nem tudtak már további kisérletet tenni a menekülésre.**

Elmondotta a matróz, hogy **életének legszörnyübb percét esütörtökön este élte át.** Mialatt az elsüllyedt búvárnaszád **legénységének legtöbb tagja a legszebb magatartást tanúsította. Három matróz szörnyű körülmények között vesztette életét. Kettő közülök** megkisérelte ugyanis, hogy a búvárnaszád tornyán keresztül meneküljön, a kisérlet azonban nem sikerült és a két szerencsétlen matróz életét vesztette. Egy harmadik matróz beleőrült a szörnyű látványba s kevéssel utóbb meg is halt. Ez volt az utolsó jelentés a búvárnaszádban rekedt emberekről.

—=—

Ki felelős?

London, június 3. Most, hogy az elmerült Thetis belsejében rekedt 98 ember életét vesztette, az angol közvélemény egyre hangosabban követel szigorú vizsgálatot és olyasfélét emlegetnek, hogy a kiemelési munkák körül nem voltak ugyan mulasztások, de a módszerek nem megfelelőek.

16-ik KIRAKAT
REKLÁM HIRADÓJA
Tiszta gyapju női fürdőtrikó
P 4·90-től
Elasztik női fürdőtrikó
P 6·50-től
Benyáts ÁRUHÁZ
Rózsa utca

— A szívburok, a szívbillentyűk, a szívizmok és a szívidegek megbetegedéseinek kezelésében a rendkivül enyhén ható természetes Ferenc József keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve, a tápcsatorna tartalmát biztosan felhígítja és azt igen könnyen levezeti. Kérdezze meg orvosát!

Vád alá helyezték a szovjet vezérkari főnökét

Páris, jún. 3. A Jour belga forrásból eredő értesülései szerint a szovjet hatóságok vád alá helyezték Salosnikov tábornokot, a szovjet hadsereg vezérkari főnökét, a tábornok több vezető munkatársát s több magasrangú tisztjét.

Páris, jún. 3. Megerősitik azt a hírt, hogy Zog 3 hónapra kibérelte a versaillesi Maye-kastélyt. A reggeli lapok jelentésével ellentétben Zog családja nem a jövő hét elején, hanem a hét végén pénteken, vagy szombaton érkezik Versaillesbe.

A magyarság sorsdöntő problémái a debreceni Szabó Dezső ünnepélyen

A debreceni Ady Társaság szombaton délután a Kollégium dísztermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt ünnepélyt rendezett Szabó Dezső születésének 60-ik évfordulója alkalmából. Az ősi Alma Materben Szabó Dezső zsenijének lángjánál megkapó, gyönyörű szavak hangzottak el a magyar reformátusság és katolikusság testvéri közös útjáról és közös feladatairól a nemzet érdekében.

Gulyás Pál író, az Ady Társaság elnöke megnyitójában vázolta az Ady Társaság újrafogalmazott programját. A hála és őszinte szeretet szavaival emlékezett meg Révész püspök puritán, tényekhez ragaszkodó történetírói módszeréről, mely felébresztette előadóban a gondolatot, hogy a magyarság nem engedheti meg magának tovább már azt a fényűzést, hogy a református és katolikus vallás, ez a két különböző krisztusi vallás-lélektani típus egymást ellenségnek tekintse. Ezzel a gondolattal fordult a 60 éves Szabó Dezső felé, aki örökké harcos pályafutását végső fokon mégis csak ennek a keresztyén magyar egységnek szolgálatába állította. Azért gyujtogatott, robbantott, lázadt, hogy megteremtse a magyar szellemi egység épületét.

Anagyhatású beszéd után *Oláh Gábor*, Debrecen nagy írója tartotta meg előadását »Szabó Dezső, az igaz ember« címen. Szabó Dezső — úgymond — tragikus ember, aki egész multunk ellen lázad a jobb jövő érdekében. Apáink szakállát cibálja, hogy megmutassa az elődök álmos bűnét. Magyarország álmodozó népe csak akkor riadt meg, mikor Szabó Dezső rámutatott arra, hogy a vezető pozíciókban ma is bevándorolt idegenek másod- vagy harmadfokú leszármazottai ülnek. Szent István birodalma végzetesen idegent imádó a mai napig, még az irodalomban is. Az »Elsodort falu« megjelenése döntő diadal, mely előtt szédülten álltak az emberek. Szabó Dezső pályájának nagy fontossága, hogy felnyitotta a nemzet szemét az idegenekkel szemben, ráébresztette, hogy éljünk öncélú életet. *Rámutatott arra, hogy a magyar parasztság tartotta fenn eddig hazánkat. Az Alföld — Magyarország jövője. Ez a paraszt talaja, ezt kell népével együtt megmenteni. A paraszt mint földmüvelő ekével, mint katona kardjával védte a Duna-Tisza közét.* Fel kell tehát osztani a parasztság között, mert 500 év óta verejtékével öntözi, vérével védi. Ebben minden benne van: nemzetiségi politika, földbirtokreform, telepítés, az Alföld megmentése. *Szabó Dezső kálvinista létére felakasztotta a katolikus feszületet ágya fölé, a széthúzás nemzetének azt prédikálta: ne nézzük, ki pápista, ki kálvinista, ki lutheránus, fogjunk kezet mind és legyünk magyarok.* A kálvinizmus magyar hibáit éles szemmel látta meg, a katolicizmus 2000 éves hatalma előtt meghajolt. Ezt is tudatosan, a jövőt nézve cselekedte. Nérói fejéből az örök magyar arca nevet ránk, a szónoké. Mert akárki akármit mond: *beszélni mi tudunk legelragadóbban a világon.*

Klimcs Péter ragyogóan megrajzolt, művészi képét adta Szabó Dezső írói művészetének. Szabó Dezső írói egyénisége Heraklesz és Dyonisos birkozása. Éleslátása romantikus. Regényeinek abroncstalan, meleg áradása van. Csodálatos vitalitás él benne. A természettel való rokonsága már-már Szent Ferencre emlékeztet. Örök dicsősége donkihóti harcában, hogy mindig a magyar szellem magasságában tudott maradni. Minden álma a nagy magyar egység. Szabó Dezső vetése az új magyar nemzedék magatartásában érik be, művészete nemzetneveléssé vált.

A nagyhatású előadás után vitéz *Varga Imre* egyetemi hallgató az ifjúság vallomását olvasta fel Szabó Dezső nagy, átfogó hatásáról. Itt *Harmathy Ferenc* középiskolai tanuló szép tanulmányát *Tóth Béla* tanár olvasta fel.

Magyar István piarista tanár gyönyörű hangján magyar népdalokat énekelt tomboló tapsokkal jutalmazottan *Mátray Olga* finoman aláfestő zongorakísérete mellett.

Gerencsér István piarista tanár »Szabó Dezső és a kereszténység« című, értékes, új szempontokat felvető tanulmányában a kereszténység egyetemes szempontjából ismertette Szabó Dezső művészetét. Számára a magyarság nem beteljesedettséget jelent, hanem erős feladatot. A Szent István állameszmével kapcsolatban kijelentette Gerencsér István, hogy ez csak annyit jelenthet, hogy Magyarországon a formáló erőnek és tényezőnek igenis magyarnak kell lennie. Szabó Dezső örömmel látja, hogy *a legújabb reformátusság céljául nem a protestálást vallja a katolicizmussal szemben, hanem a magyarság jövőjéért a katolikussággal együtt való vállvetett küzdelmet.* Szabó Dezső könyveit keresztény hívő nyugodtan olvashatja s van olyan keresztény iró, mint sokan a kikiáltott keresztény írók közül. *Érdeme, hogy ő mondta ki, hogy a magyarságunkért nem kell feláldoznunk a kereszténységet.*

Az ünnepély ezután táviratilag köszöntötte a 60 éves Szabó Dezsőt, majd a Kollégium Kántus énekelte nagy tetszés mellett Ady—Halmos: Az Isten harsonája éneket Szigethy Gyula karnagy vezénylése mellett s ezzel a szép ünnepély véget ért.

Csoda, Speciál, Turán, Steyr
stb. kerékpárok a legkedvezőbb részlet fizetésre
Keszler-cégnél
Széchenyi utca 1.

3 elegáns öltöny
3 olcsó ár!

Vászonöltönyeink avatva vannak és így mosásban nem mennek össze.
Extra nagy méretek csekély felárral kaphatók
GRÜNFELD
úriszabóság. Kistemplom mellett.

Mi okozta a tüzet a Gazdák Sütődéjében

A gyártelep átalakítását javasolja a tüzvizsgáló bizottság. — A tűz ugyanúgy keletkezett, mint közelmultban kétizben a Marx-féle sütődében.

Beszámoltunk a Gazdák Sütődéjében keletkezett tűzről, melynek során mintegy 12 ezer pengős kár állott elő. A hivatalos tüzvizsgálatot szombaton délben ejtették meg. A bizottság tagjai voltak: az elsőfokú közigazgatási hatóságtól dr *Szabó László* aljegyző, a műszaki ügyosztálytól *Stieber József* műszaki tiszt és *Sápy* műszaki segédtiszt, a rendőrség részéről dr *Maly Sándor* fogalmazó, a tűzoltóság részéről *Rehák Tamás* tűzoltóparancsnok és *Jakobinyi József* felügyelő, a Gazdák Sütőde Rt.-től *Ujvárosi Sándor* elnök és dr *Ménes Lajos* ügyész.

A bizottság megállapítása szerint két tűzkeletkezési ok jöhetett figyelembe. Előző nap este elektromos motort, vezetéket javítottak és a tűz idején a város egy részén, így a Piac uccán is sötétség volt. Ezt az összefüggést azonban semmi sem támasztotta alá.

Kétségtelenül megállapították, hogy *a pékkemence fölé épített süteménysziritón keletkezett a tűz*, ahol a nagymennyiségü szárított süteményt a nagy hő következtében öngyulladást idézett elő. Innen terjedt tovább a tűz az egyes mennyezetekbe beépített szellőző rácsokon egészen a második emeletre és tetőszerkezetre.

Ez a tüzeset teljesen hasonló ahhoz, ami a közelmultban a Marx-féle sütődében kétszer is előfordult és a bizottság ennek megfelelően javaslatot tett a szárítóberendezés megfelelő átépítésére, hogy a jövőben az ilyen veszedelmes tűznek elejét lehessen venni. De megállapították azt is, hogy az első emeleten lakó Galamb Ferenc lakása is veszélyeztetve volt a tüzesetkor, mert megfelelő lángbiztos elválasztás nincs. Ezért javasolja a bizottság, hogy megfelelő épitészeti, átalakitási munkálatokat hajtsanak végre az épületen, tekintettel a tűzbiztos elválasztásra.

A kár nagyságát részleteiben úgy állapította meg a bizottság, ahogy arról már beszámoltunk és a végösszeg változatlanul mintegy 12 ezer pengőt tesz ki épületben, szárított süteményben, zsákokban és a sérült lisztkészletben. Az épület biztosítva volt, de hogy hol és milyen összegre, azt még nem tudják, mert — mint ismeretes — Galamb Ferenc Olaszországban tartózkodik.

Érdekes, hogy alig fejeződött be a tűzoltás, máris megkezdődött a sütődében a munka és szombat reggel megjelent a piacon a sütemény, úgyhogy a tüz az üzemben fennakadást nem okozott.

Meghülés? BAYER ASPIRIN TABLETTA

Meghívó!

A **Del-Ka**

Cipőkereskedelmi Részvénytársaság új helyiségébe

Ferencz József-út 51. szám

Arany János u. sarok alá költözött,

amely impozánsan berendezett üzletét

6.án, kedden reggel megnyitja

és dúsan felszerelt raktárával szívesen látja

Önt vételkényszer nélkül.

Honvéd-nap június 11-én

A debreceni m. kir. honvédség helyőrsége Debrecen város levente alakulatainak és a debreceni középiskolák közreműködésével f. évi június hó 11-én délután 3 órai kezdettel rendezi meg az epreskerti repülőtéren **Debrecenben ezideig még nem látott nagyszabású „Honvéd nap"-ját.**

A Honvéd nap kimagasló eseményei közül **igen értékes lesz a légi erőknek bemutatkozása.** A közönség itt fogja látni egy repülő századnak riadóztatását, a gépek üzembehelyezését, majd azután a gépek startolását. **A levegőbe emelkedve be fogják mutatni a légi támadásoknak valamennyi harcmódját.**

Ugyancsak a légi erők bravuros műrepülésekkel fogják szórakoztatni a közönséget.

A műsor további érdekes része a **debreceni VI. gépkocsizó osztály által bemutatandó motorkerékpáros szakasz gyakorlatai. Száguldó motorkerékpárok égő tűzkarikákon való átrobogása, motorkerékpárokkal való u\ratás és sok ügyességi gyakorlat.**

A lovas mutatványok, amit a debreceni **összes lovas fegyvernemek közreműködésével** fognak bemutatni, szintén **egy igen értékes** műsorszám lesz. Akadály ugratások versenyszerűen és különböző lovas mutatványok fogják tarkitani ezt a versenyszámot.

A 22. határvadász zászlóalj kerékpáros századának szép mutatványa lesz a **kerékpáros karuszszelje.** Ugyancsak ebben a műsorszámban vannak beiktatva az ügyességi versenyek, kerékpáros római hatosfogat, fordított kerékpározások, páros akrobata mutatványok.

A 11. hajdúezred **600 főből álló csapata rohamsisakkal és puskával fogja bemutatni harcszerű tömeg szabadgyakorlatait.**

Ugyancsak a 11. hajdúezred kocsizó géppuska-százada fogja bemutatni az igen szenzációsnak igérkező ballon-vadászatát, mely abból fog állani, hogy **a nagy tömegben felengedett ballonokat tüzelő állásba sietve, tűzgépeikkel tűzzel a ballonokat leküzdik.**

A debreceni **fiú középiskolák a** honvéd napon való szereplésre a legnagyobb készséggel felajánlották közreműködésüket és értékes gyakorlataikkal gazdagitották a műsort.

A Dóczi leánynevelő intézet, a kereskedelmi leányiskola, a református gimnázium, katolikus gimnázium, református polgári, katolikus polgári, fém- és faipari szakiskola, református kollégium, kereskedelmi fiúiskola mind a honvéd nap keretén belül fogják bemutatni a korlataikat és guláikat.

A honvéd nap azt a célt szolgálja, hogy a város polgári társadalmát közelebb hozza a honvédséghez, hogy azt közelebbről megismerje.

A honvéd nap megrendezésével a hadtestparancsnok **Bogányi** Károly vezérkari ezredest bízta meg, aki fáradságot nem ismerve, nagy rendezőgárdával már hetekkel ezelőtt állította össze a honvéd nap gazdag műsorát.

A honvéd nap f. hó 10-én este **zenés takarodóval kezdődik.** A hajdú ezred zenekara a város több útvonalát fogja bejárni és helyenkint szerenádot is fog adni.

F. hó 11-én zenés ébresztővel kezdődik a honvéd nap.

A honvéd nap iránt városszerte nagy az érdeklődés. A műsor pontos programja a városban kifüggesztett falragaszokon látható.

Jegyek már most kaphatók elővételben Buray bankbizomanyosnál (Arany Bikával szemben), Milotay könyvkereskedésben (Kossuth u.) és Sretter János ékszerésznél (Batthyány u.).

Teniszütők, labdák, szakszerü húrozások, sportárúk

Katonai felszerelések, kardok, szíjjak, sapkák stb.

legalkalmasabban

Nagymajtényinál

a ref. gimnáziummal szemben.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza. Jöjjön a Nagyerdőre csónakázni.

Ismeretlen lövöldöző golyója a szobában

Az elmúlt nap délelőttjén, amikor *Szabó Nándor* ny. százados hazament Gvadányi ucca 6. szám alatti lakására, meglepetve tapasztalta, hogy a szoba ablakai be vannak törve. Csakhamar megtalált a szoba közepén egy golyót a földön. Értesítette az esetről a rendőrséget. Megállapították, hogy valaki Frohmer-pisztolyból lőtt ki golyót, mely eltévedve jutott be a lakásba. Átfúrta a kettős ablakot és leesett a szobában. A golyó nagyobb kárt nem tett és szerencsére senki sem tartózkodott abban az időben a lakásban. A nyomozás megindult az ismeretlen lövöldöző kiderítésére.

A Dóczi elemisták ünnepélye

A református Dóczi elemi iskola szombaton délután tartotta az intézet udvarán évzáró tornaünnepélyét, melyen szépszámú közönség jelent meg. Ott volt *Kolozsváry Kiss László*, az igazgatótanács elnöke is.

Az ünnepély bővelkedett pompás, látványos, színes műsorszámokban. A szereplők tudásuk legjavát adták és a közönség hálás tapsokkal jutalmazta szereplésüket. A műsor felvonulással vette kezdetét, melynek során az iskola növendékei szebbnél szebb magyar ruhákban, a visszacsatolt Felvidék városneveit viselő mellszalagokkal álltak fel, utána a Rácz cigányzenekara a Himnuszt adta elő.

A ritmikus gyakorlatokat és gilicejátékot a II. osztály növendékei mutatták be kedvesen *Szele Paula* igazgató betanításában. Ezután a 80 tagú énekkar szebbnél szebb kánonokat adott elő *Futó Klára* betanításában. Megkapóak voltak a magyaros gyakorlatok a III. osztály előadásában, *Szele Miklósné* betanításában. Az I. osztály dalos utánzó gyakorlatokat mutatott be *Futó Klára* vezetésével. Mutatványosak voltak a talajtornagyakorlatok *Uray Anna* irányításával. A szereplők voltak: Tóth Magda, Tolvaj Irénke, Szabó Irén Éva, Fuszek Klára, Bökönyi Róza, Szücs Ilonka, Kóris Kató.

Szünet után *Tóthné Zalai Emma* »Virágok álma« című szindarabját mutatták be nagy sikerrel *Kondor Erzsébet* betanításában a két IV. osztály növendékei: Várady Szabó Lia, Molnár Éva, Vajthó Csuri, Holb Ilona, Kóris Kató, Annyok Éva, Nagyházy Ágnes. Szépek voltak a szavalatok is: Szabó Jutka, Kovács Jutka, Vajthó Csuri, Nagyházy Ágnes, Söregi Sári és a többiek. Érdekes volt a magyar tánc, melyben a II., III. és IV. osztályok növendékei vettek részt. Végül irredenta jelenet következett »Győz az igazság« címen, amit a IV. osztály növendékei adtak elő Várady Szabó Lia kiemelkedő szerepével. A tanítók minden elismerést megérdemelnek a gyermekek szép szerepléséért.

Kolozsváry Kiss László mondott végül buzdító és elismerő szavakat és a szép ünnepély a Hiszekegygyel ért véget.

Apolja kezét! Manikürözteszen Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Vásáry István képviselő beruházási program kidolgozását sürgeti a munkanélküliség enyhítésére

Önálló indítványt nyujtott be a városi közgyüléshez

Dr Vásáry István képviselő, törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványt nyújtott be a legközelebbi városi közgyülés elé, amelyben a munkanélküliség sulyos kérdésére hívta fel a figyelmet és egyidejüleg megjelöli azt a módot, melynek révén **a városnál munkaalkalmakat jelentő beruházási program megalkotását lehetne keresztül vinni.** Dr Vásáry István aktivitását örömmel láthatják azok a rétegek, amelycknek sorsa szorosan összefügg azzal, hogy van e munka a városban. Számtalanszor hangoztatott tény, hogy **az építkezések elmaradása egész sereg iparágat és a munkáskezek ezreit sújtja.** Itt a legfőbb idő, hogy elhafározó lépések történjenek munkaalkalmak teremtésére Debrecenben is.

Vásáry István dr indítványa a következőképen szól:

Méltóságos Főispán Úr!

A város háztartása 1937. évi zárószámadásnak tárgyalása alkalmával bátor voltam javaslatot terjeszteni a törvényhatósági bizottsági közgyülés elé, kérve, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyülés **a rendkivüli munkanélküliségre tekintettel, amely egyaránt nyomasztó úgy a munkásságra, mint az iparosságra, bizottságot küldjön ki egy beruházási program kidolgozására.**

Ezt a javaslatomat a törvényhatósági bizottság az 1938. évi junius hó 30-án tartott közgyülésében abban a formában fogadta el, hogy felhívta a 199/1938 Vhgy számú határozatával a város polgármesterét, hogy »a közmunkák megindításának céljából összeállítandó beruházási program kidolgozására bizottság kiküldése iránt tegyen előterjesztést.«

E határozat kelte óta **immár egy esztendő telt el anélkül, hogy a bizottság megalakitatott volna, holott annyi idő alatt már a bizottság munkálatának is a közgyülés elé kellett volna kerülni.**

Nem szükséges nekem az adott helyzetben indokolni a közmunkák szükséges voltát.

Ezért hivatkozással a közgyűlés említett határozatára, tisztelettel a következő

önálló indítványt

terjesztem elő:

A törvényhatósági bizottság a város polgármesteréből, a műszaki osztály vezetőjéből, a főszámtanácsosból és a saját kebeléből megválasztandó öt tagból álló bizottságot küld ki azzal a megbízással, hogy részletes beruházási programot dolgozzanak ki a munkanélküliség enyhítésére, a munkásság és az ipar foglalkoztatására és ezt a munkálatot 90 nap alatt terjesszék be a törvényhatósági bizottsági közgyűléshez.

Debrecen, 1939. június 1.

Teljes tisztelettel:
Dr Vásáry István
törv. hat. biz. tag.

Csütörtökön elindul két sokgyermekes debreceni család a Dunántúlra

A Kollégium ifjúsága által telepített Fin Ferenc és Nagy István 17 tagú családja közös vagonban kél útra...

A Kollégium ifjúságának minden elismerést megérdemlő mozgalma sokgyermekes alföldi családoknak telepítése érdekében, egyre szebb eredményekben bontakozik ki. Ma már nemcsak az egész ország, hanem nyugodtan állíthatjuk, hogy — elsősorban Nemes István írónak, a külföldi magyarság kurirja szerkesztőjének cikkei nyomán — **öt világrész magyarsága felfigyel erre az akcióra, mely az ősi Alma Materből indult ki, diákok megtakarított vacsorapénzeiből és egyre szebb jelentőségűvé növekszik...**

A telepítési akció 23.321 számú csekkszámlájára szinte naponta futnak be kisebb-nagyobb összegek s a legszebb benne az, hogy főleg kisembereknek maguktól elvont pengői ezek... **Az igazi eredmény azonban még ezek után várható, amikor a tehetősebbeket, pénzintézeteket, nagyvállalatokat is felrázza ennek a gyönyörű mozgalomnak visszhangja s megindulnak ők is adományaikkal...**

A telepítési akció eredményeként Urnapján, a jövő hét csütörtökén közös vagonban útra kél a dunántúli község felé Nagy István feleségével és öt gyermekével és Fin Ferenc 10 tagu családjával... Egészséges, életerős, dolgozni szerető embereket választottak ki a mozgalom vezetői a telepítés céljaira. Egy faluba kerül a két család, hogy ne érezzék társtalanul magukat. Mindegyikük kap egy-egy házat belsőséggel, 1—1 tehenet, gazdasági szerszámokat, teljes felszerelést, földet... És közelesen, talán már néhány hét mulva újabb két család indul szaporítani a magyar népességet a Dunántúlon... Ezenkívül a mozgalom irányítói Péter Zoltán igazgató Szabó Gábor kollégiumi esküdt felügyelő, **tervebevették, hogy ezekbe a dunántúli falvakba béresnek, gazdasági cselédnek is elhelyeznek sokgyerekes alföldi és debreceni családokat.**

Az ottani magas napszám mellett jó keresethez, megélhetéshez jutnak a magyar családok, s idővel maguk is szerezhetnek földet, házat...

Rövidesen útra kél a Dunántúlra az akció során Vámos András négy gyermekes, nyilastelepi, Szárazi Ferenc ucca 8. szám alatti lakos is... **A mozgalom egyre növekszik eredményességében... — A második félévben az internátus diákjai ismét feltét nélkül ették a főzelékjüket és ezzel több, mint hatszáz pengőt takaritottak meg, ezek az áldottszivű, magyar jövő hordozó magyar diákok...**

A mezőtúri gimnázium konfirmandusaitól 75 pengő összegyüjtött pénz érkezett be. Sajnos, egyes mellékkiadások levesznek összegeket a nemes célra szánt pénzből. Például a két családnak egy vagonba kiköltöztetése Dunántúlra most többszáz pengőbe kerül. Pedig a **kollégium ifjúsága, miután az előző évben ősszel kitelepítették Bornemisza Géza akkori kereskedelemügyi miniszter tejesen ingyenesen engedélyezte a szállítást, most is kérelemmel fordultak Kunder Antal közlekedés és kereskedelemügyi miniszterhez, azonban azt a választ kapták, hogy a kontingens teljesen kifogyott s igy meg kell fizetni a szállítási költséget, ami jónéhány száz pengőt le.** A Kollégium ifjúsága dolgozik tovább is szent hittel az ügy teljes átérzésével, odaadják a megkoplalt fillérjeiket erre a célra és munkájuk nyomán egyre több család megyen a Dunántúlra, hogy magyar szót, magyar gyermek kacagását, magyar kéz munkáját vigye ebbe az áldottan gazdag országrészünkbe.

— Június hó 11-én délután 3 órai kezdettel a debreceni repülőtéren Honvédnap.

Hol pihenjük ki az év fáradalmait?

Mit nyujt Parádgyógyfürdő

Ma, amikor az élet fokozott követelményekkel lép fel férfi, asszony és serdülő gyermekkel szemben és amikor az életnek küzdelmei, mindennapi problémái, estileg és lelkileg kimerítik az embereket, komoly megfontolás tárgyává kell tennünk, hogy az évenként kijáró, aránylag rövid szabadságunkat hol töltsük el, hol nyaraljunk, üdüljünk és ha szükséges, hol keressünk gyógyulást, vagyis hogy hol szerezhetjük meg magunknak és családunknak azt a testi és lelki felüdülést, amely képessé tesz bennünket arra, hogy hivatásunkat, munkakörünket testi és lelki erőben megújhodva folytassuk?

Amikor ezt i. t. olvasóink figyelmébe ajánljuk, úgy véljük, hogy érdekiket szolgáljuk, amikor felhívjuk figyelmüket **Parádgyógyfürdőre**, ahol személyesen győződtünk meg arról, hogy hazánknak ez a rejtett kincse s gyöngye magában foglalja mindazokat a tényezőket, amelyekkel a nyaraló, üdülő és gyógyulást kereső közönség legmesszebbmenő igényeit kielégítheti.

Hogy mit nyujt Parád, az a fürdőigazgatóság által bárkinek készséggel megküldendő prospektusból részletesen megtudható. Mi csak annyit említünk meg, hogy a 126 holdas parkban épült 6 szállodában 275 korszerüen berendezett vízgyógyintézetét a gyógyulást kereső vendégek látogatják, továbbá kénes savanyúvize (Parádi víz) és lythiumtartalmú Clarisse forrásvize ivókurák használatára szolgál. Mindezeket kiegészíti a gyönyörű fekvésű hegyi strand 24 fokos vizével, remek kilátással a Mátra hegylncára.

A sportoló vendégek rendelkezésére áll három tenniszpálya, a turistaságot kedvelő vendégek pedig a nagy kiterjedésű parkkal összefüggő 5000 holdas nagy vadaskertben gondozott sétautakon élvezetes kirándulásoknak lehetnek részesei. A nagy vendéglőben, bárban cigány- és jazz-zenekar szórakoztatja a közönséget és a táncoló fiatalságot. A reggeli és délutáni ivókurák ideje alatt a cigányzenekar szolgáltat térzenét.

Igyekeztünk röviden megírni mindazt, ami olvasóközönségünket érdekelheti és úgy gondoljuk, jó szolgálatot tettünk azoknak, akik még nem ismerik ezt a — hangos reklámoktól tartózkodó — kiváló hatású gyógyfürdőt Parádot.

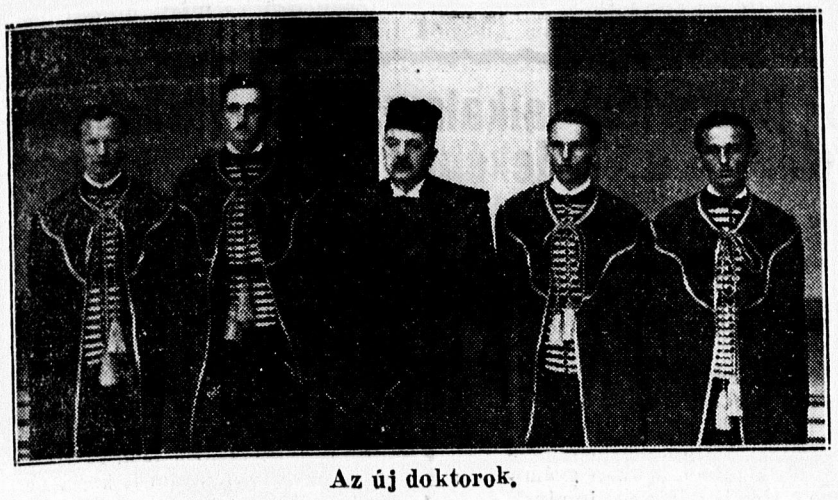
Valódi angol
női ballonkabátok
Grosznál
Piac u. 51.

Férfi öltöny szövet - vászon tropikál
Női kabát, kosztüm és ruha szövet, vászon, santung
A LEGÚJABB kivitelű síma színű és mintás RUHA SELYEM
Férfi és fiú divat puplin, kötött és SELYEM ING,
NŐI, FÉRFI és GYERMEK HARISNYA KESZTYŰ és SOKNI
igen szép választékban
Petriknél
Szent Anna u. 5.
Szabó kellékek minden kivitelben.

METEOR MOZI MŰSORA
Vasárnap:
3—5—7—9 órakor! Két attrakció!
CHARLIECHAN AZ OLYMPIÁN
és
DZSUNGEL TRAGÉDIÁJA
Keddtől.
MAGYAR FELTÁMADÁS

Doktorráavatás az egyetemen

Gál Lajos budapest-angyalföldi lelkészt hittudományi doktorrá avatták.

Az új doktorok.

Tegnap a szokásos ünnepélyes keretek között doktorráavatás ment végbe a debreceni egyetemen. Ez alkalommal doktorrá avattattak:

Gál Lajos és *Koncz Sándor* a hittudományok, *Tarján Imre* a bölcsészeti tudományok, *Szabó Pál, Darabos Pál* és *Gyarmathy György* a jogtudományok doktorává.

A felavatott új doktorokhoz dr *Bucsó Jenő* rektor intézett emelkedett szellemű beszédet, különösen kiemelvén Gál Lajos lelkész lelkipásztori és tudományos működését.

A rektor beszédét a kultúrfölény megtartásának hangoztatásával vezette be, rámutatott arra, hogy az ősi Kollégium a maga szellemét, a maga patináját bevéste régen a város lakóinak szívébe és az egyetem is szeretetteljes érdeklődést, támogatást nyer a város társadalmától. Majd így folytatta szavait:

— Kétségtelen, hogy hazai egyetemeink a nemzeti művelődés leghatalmasabb tényezői s egyik, talán legfontosabb hivatásuk, hogy a hazának olyan értelmiséget neveljenek, mely a magyar társadalomnak magyar nemzeti szellemben való fejlődését igyekszik megvalósítani.

— Doktor Urak! Mai doktoravatásunk fényes bizonyítéka annak, hogy Önök is az »arravaló emberek« soraiba tartoznak, hiszen éveken át a tanulás, a tudományos búvárkodás szívet-lelket derítő, de mégis csak terhes útjait járták s minden reményünk megvan arra, hogy tudományukat a haza javára s embertársaik boldogítására fogják értékesíteni.

— *A most felavatottak között különösen ki kell emelnem nagytiszteletű Gál Lajos doktor urat, a Budapest—Angyalföld gyülekezetének lelkipásztorát, kinél e reményünk már be is teljesedett,* hiszen tizennyolc év óta szegény, sokszor kommunista és atheista eszméktől vezetett munkások között dolgozott, azokból gyülekezetet alkotott, templomot, paplakot épített s e fényes és igaz elismerés érdemlő munkája között még tíz évet szentelt a tudományos kutatásnak is, megírván »*Geleji Katona István igehirdetése*« című nagyértékű munkáját, mely mindezideig a legteljesebben és leggazdagabban rajzolja meg a 17. század erdélyi magyar reformátusságának képét, a nagy püspök igehirdetésében, amely munkája mai doktorráavatásának alapjául szolgált.

— Nagytiszteletű Úr! Azok a pünkösdi kettős tüzes nyelvek, melyek nagy hírtelenséggel »mintegy zúgó szélnek zendülése« szálltak az apostolok feje fölé s melytől mindnyájan megtelének Szent Lélekkel, ihlessék és vezessék nagytiszteletű urat továbbra is, hogy népének olyan gondozója maradhasson, hogy a lelkükbe elültetett magtermő talajra leljen.

— Doktor Urak! Most, hogy búcsút vesznek az Alma Matertől, szeretettel tolmácsolom egyetemi tanácsunk szerencsekívánatait s jövendő érdemes munkásságukra Isten gazdag áldását kérem!

ÜZLETEMET Sas u. 4. sz. alól

Gambrinus átjáró (volt Adler-féle üzlet) **helyeztem át. Bundák megőrzését vállalom.**

P. ERDÉLYI ERZSÉBET szűcs

HUNGÁRIA Üzemfelszerelési Rt. DEBRECEN, HUNYADI U. 11.

A debreceni ötöstanács két hónapi fogházra ítélte el Tőkés Vincét a volt községi főjegyzőt remhírterjesztés miatt

A debreceni büntetőtörvényszék ötös tanácsa elé került szombaton délelőtt Tőkés Vince hosszúpályi illatszerész, aki ellen az ügyészség izgatás és rémhírterjesztés miatt emelt vádat.

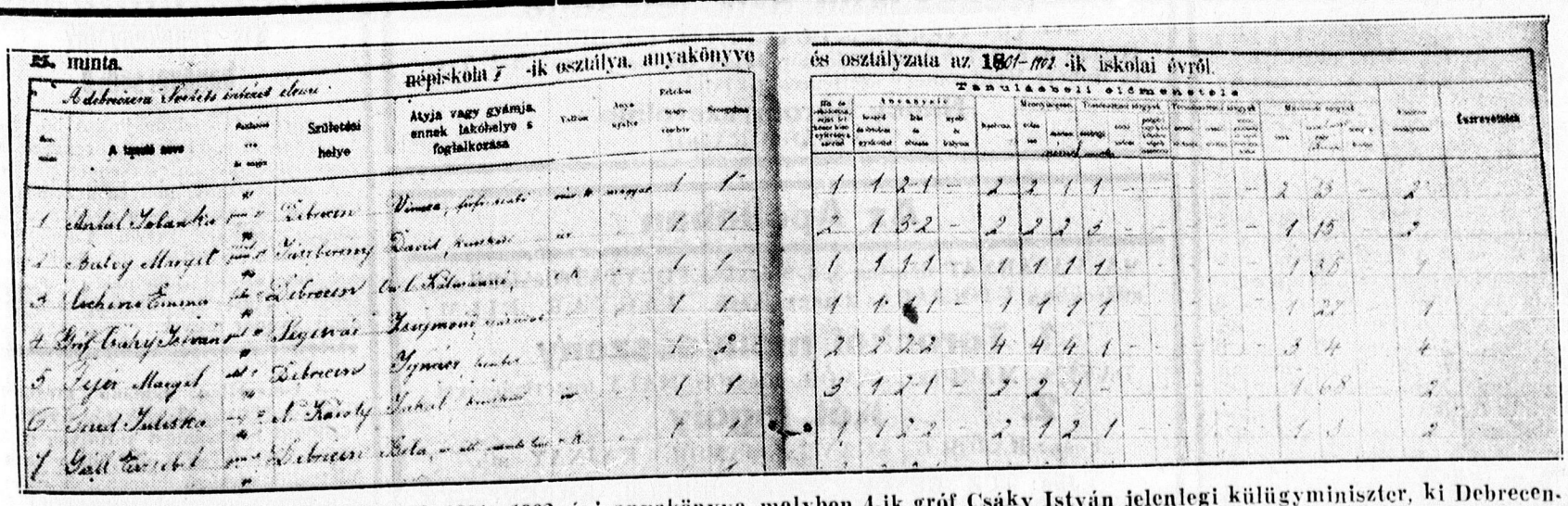
Tőkés Vince, a volt mikepércsi községi főjegyző, akit elítéltek több mint hét évre, egy Imre-napi mulatságon vett részt a komáromi tárgyalások idején. Arról beszélgettek az asztalnál, hogy Kassát, amikor visszaadják, a kormányzót vitéz Imrédy Béla miniszterelnök fogja üdvözölni az ünnepélyes bevonuláson.

Tőkés kétségbevonta, hogy vitéz Imrédy Béla üdvözölheti a kormányzót, mert mint mondotta, nyilas érzelműek veszik át a vezetést és Kassán vitéz Imrédyt elfogják és így nem üdvözölheti a kormányzót. Beszélt még a csendőrségről is hasonlóan.

Az Imre-napi vita a csendőrséghez is eljutott és így indult meg Tőkés Vince ellen az eljárás.

A debreceni főtárgyaláson tagadta a vádat és kijelentette, hogy nem abban az értelemben folyt le a beszélgetés,

Kerékpár
Kerékpár
Kerékpár
legnagyobb választék, legolcsóbban
Soltész Kálvin-tér 2.

XX. minta.

A debreceni Svetits intézet elemi népiskola I -ik osztálya. anyakönyve és osztályzata az 1901-1902 -ik iskolai évről.

Sz.	A tanuló neve	Születési hely	Atyja vagy gyámja, ennek lakóhelye s foglalkozása	Vallása	Atyja nyelve	Felekezeti magyar-tanban	Szorgalma
1	Antal Jolanka	Debrecen	Vincze, földműves	ref.	magyar	I.	I.
2	Barcy Margit	Tarcsa	David, kereskedő	ev.		I.	I.
3	Cochner Emma	Debrecen	Cochner Károly,	ref.		I.	I.
4	Gróf Csáky István	Segesvár	Gróf Csáky Károly,			I.	I.
5	Fejér Margit	Debrecen	Fejér, kereskedő	ref.		I.	I.
6	Faragó Julianka	Nagy-Károly	Faragó, kereskedő	ref.		I.	I.
7	Gál [illegible]	Debrecen	Géza, [illegible]	ref.		I.	I.

Tanulásbeli előmenetele

| Sz. | Intézetből kilépett vagy kizárt | Hányadik osztályba lépett | Hányadik osztályban ismétli | Hányadik osztályban magántanuló | Hányadik osztályban javító vizsgálatra utasított | Magyar nyelvből | Számtanból | Földrajzból | Történelemből | Természetrajzból | Természettanból | Mértanból | Rajzolásból | Szépírásból | Énekből | Tornából | Összes osztályzat | Összes napok száma | Igazolt | Igazolatlan | Összes mulasztás

Női ballonkabát
25·60
Grosznál
Piac u. 51.

ahogy ezt az ügyészség a vádiratban hangsúlyozza.

A tanukihallgatások során ellentétes vallomások hangzottak, volt, aki megerősítette. A bíróság előtt az ügyész súlyos büntetést kért. Dr. Dusa István védő felmentést kért hosszabb beszédében, melyben főleg a nyilas mozgalom céljaival foglalkozott. Az elnök figyelmeztette is a védőt, hogy ne programbeszédet tartson a nyilas mozgalomról, hanem maradjon a tárgynál és Tőkés Vince védelmét adja elő.

A bíróság megállapította Tőkés Vince bűnösségét, bizonyítottnak vette, hogy az inkriminált kifejezéseket használta, de a vádtól eltérő minősítésben mondotta ki bűnösnek. Nem állapították meg az izgatást, csupán a hadsereg sérelmére elkövetett rágalmazást és így a rágalmazás és rémhírterjesztés miatt ítélték el kéthónapi fogházra. Az ítélet nem jogerős, mert Tőkés Vince soknak találta a két hónapot és azért jelentette be fellebbezését.

Mitrovics professzor félévszázados tudományos működésének ünneplése

Ötven évvel ezelőtt, 1889-ben egy fiatal sárospataki gimnázista tollából tanulmány jelent meg a budapesti »Figyelő«-ben »*Tompa Mihály zsengéi*« címmel. A fiatal gimnázista *Mitrovics Gyula* volt, ma a debreceni tudományegyetemen a pedagógia professzora, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, az Esztétikai Társaság megszervezője és elnöke, a neves esztétikus, pedagógus, pszichológus, irodalomtörténész.

Munkásságának útjelző kövei: *Az aesthetikai tetszés alapproblémája, Az esztétika alapvető fogalmai, Az egyéni nevelés főbb szempontjai, A magyar esztétikai irodalom története, A neveléstudomány alapvonalai* s kéziratban a kétkötetes *Rendszeres esztétika*, hogy csak a nagyobbakat említsük.

Így érkezett el tudományos írói működésének ötvenedik évéhez. Tanítványai és tisztelői ebből az alkalomból meglepetést készítettek számára. Kiadtak tiszteletére *Mitrovics-emlékkönyv* cím alatt egy 33 tudományos értekezést tartalmazó emlékkönyvet.

Pénteken 12 órakor a volt és jelenlegi tanítványok nagy serege gyűlt egybe a központi egyetem 12. számú tantermében. »*A neveléstudomány etikai alapjai*« című kollégiumának egyik előadását akarta megtartani Mitrovics professzor, amikor a hallgatók soraiból előlépett dr tordai *Vasady Béla* egyetemi tanár, teologiai professzor, aki maga is tanítványa volt s a régi, volt tanítványok nevében köszöntötte a professzort.

— Tudjuk — mondotta Vasady professzor —, hogy professzor úr elhárított magától minden ünneplést. Azt azonban nem akadályozhatta meg, hogy itt, az egyik műhelyben, a tanári katedránál ne üdvözöljük. Nem azért jöttünk, hogy dicsőítsünk, érdemeket sorakoztassunk fel. Mi tudjuk, hogy egész élete szolgálat éspedig önzetlen szolgálat volt. A hivatásos pedagógusnak, a kultúrpolitikusnak feladata, hogy tevékenykedés közben saját magát felejtse ki a számításból. Professzor úr minden munkáját úgy végezte, hogy közben saját magát kifelejtette a számításból, csak a tanítványok érdekeit tartotta szem előtt. Isten áldását kérem további munkájára és kérem, hogy legyen földi pedagógiája földi eszközökkel továbbra is hirdetője az égi pedagógiának, Isten mindenható dicsőségének.

Azután dr *Rácz Jenő* ref. lelkész a teologusok nevében köszöntötte Mitrovics professzort. Nemzedékek jöttek — mondotta —, de az ifjúság arca, lendülete nem változott. Ez az alkalom most összefogja a multat és a jelent: volt és jelenlegi tanítványok hozták el hálájukat atyai jóbarátjuknak, tanítómesterüknek.

A tanárjelöltek és az Árpád Bajtársi Egyesület nevében *Gáspár Gyula* egyetemi gyakornok üdvözölte a professzort. Beszédében kiemelte azt az atyai szeretetet, amellyel mindig mint az ifjúság barátja és jóakarója támogatta az ifjúságot. *Nagyon sokat köszönhet professzor úrnak különösen a tanárnemzedék* — mondotta.

A szívből jövő üdvözlésekért meghatott hangon mondott köszönetet *Mitrovics* professzor. Megtanultam — mondotta többek között —, hogy mindenki ott teljesítse kötelességét, ahová a sors állította. Mint irodalomtörténész kezdtem, első pályadíjaimat irodalomtörténetből, majd művészettörténetből, végül esztétikából nyertem. A sors rendelése folytán legszorosabb kapcsolatom a pedagógiával volt. Meggyőződésem, hogy az érdeklődés széles köre használ a pedagógusnak. Elég, ha megemlítem itt Melanchton, Finánczy és Dóczi Imre neveit. Így természetesen sokat foglalkoztam filozófiával, az egyetemességek, összefüggések, viszonylatok vizsgálatával. Mindent természetesen csak az igazán nagy elmék tudnak elvégezni maradéktalanul. Én megelégedtem azzal, hogy a pszichológiát és esztétikát veggyem segítségül pedagógiai munkálkodásomban. Ha anyagilag nem is jutalmaztattam volna meg munkámért, elég jutalom lenne számomra ez a mai óra, amely meggyőzött arról, hogy egész munkálkodásom nem volt hiábavaló, az elvetett magvak jó földbe hullottak. Nagyon köszönöm mindnyájatoknak ezt a meleg, bensőséges megemlékezést s remélem, hogy ez a találkozás újabb eredményeket és virágokat fog fakasztani.

A nagyszámban megjelent hallgatóság ezután még hosszú ideig ünnepelte a tudós professzort. (öö)

A háztartási alkalmazottak otthonának felállítása érdekében jelentős lépések történtek Debrecenben

A Magyar Családvédelmi Szövetség köszönő elismerése Siposs Imre központi lelkipásztornak másfélévtizedes munkásságáért

A Debreczen megemlékezett arról a nagyszabású akcióról, melyet másfél évtizeddel ezelőtt indított el Siposs Imre debreceni központi lelkipásztor a falu leányainak megmentésére lelkiismeretlen kerítők karmaiból. A háztartási alkalmazottak gyámolítását tűzte ki céljául Siposs Imrének ez a terve, mely 15 év alatt szebbnél szebb eredményeket gyümölcsözött. Előadássorozatokat tartottak vidéken, a tiszántúli községekben, ahonnan a falu leányai bejönnek háztartási alkalmazottaknak a városba és ott helyszínen feltárták a leányoknak és szüleiknek azokat a veszélyeket, melyek a munka nélkül maradt fiatal leányra vár nak a város utcáin.

Egyik nagyjelentőségű lett volt e téren a Mártha-kör megalakulása és működése, mely a háztartási alkalmazott lányokat nemes szórakozásra, önképzésre gyűjti össze és nagy sikerű műsoros délutánjuk, melyen a háztartási alkalmazottak szavaltak, énekeltek, színdarabokban felléptek, mutatja a kör működésének komoly értékét.

Siposs Imre lelkipásztor csendben, szerényen végzett, de annál nagyobb értékű munkájára a fővárosban is felfigyeltek s a Magyar Családvédelmi Szövetség a következő levelet intézte Siposs Imréhez munkásságával kapcsolatban:

Mélyen tisztelt Lelkész Ur! Mult heti postám egy cikket hozott Debrecenből, a „Debreczen" című lapban megjelent cikk címe: „Debrecenből indult ki egy nagyszabású akció a falu leányainak megmentésére lelkiismeretlen kerítők karmaiból (Beszélgetés Siposs Imre lelkésszel, aki az akció tervét felvetette és a mozgalmat elindította)". Nagy érdeklődéssel és igaz örömmel olvastam el a cikket, amelyből megtudtam, mily szép és komoly munka folyik abban az irányban, hogy a falusi leányokat, akik a városba mennek szolgálatot, munkát keresni, hogyan védi meg Lelkész úr által irányított akció a morális veszélyektől. Ez a munka elsősorban nemzeti munka, amikor a leendő anyákat megvédi a lelki és ezzel a testi leromlástól. Magam is kb. 34 előadást tartottam a felső megyék községeiben, mely előadásnak célja volt lehetőleg megakadályozni a falusi leányok vándormozgalmát, tekintettel a nagyváros folyton növekvő munkanélküliségére és a végtelenül sok erkölcsi veszélyre, amely ennek nyomában jár. Nagyon örülök, hogy igen tisztelt Lelkész úr eszmei kooperációban dolgozik velem, illetve tudtomon kívül én is azt a nemes célt követem, mint Ön, amikor a magyar leányokat óvni szeretném a preventív nővédelemmel. Június hónapban megkezdem hivatalos körutamat a vidéki pályaudvari misszikók ellenőrzése és az új szervezet megindítása érdekében és akkor Debrecenben tiszteletemet fogom tenni Lelkész úrnál, hogy ennél a közös munkánál gondolatainkat kicserélhessük. Addig is, míg ezt megtehetem, Isten áldását kérve önzetlen, nobilis és nemzeti fontosságú munkájára, vagyok őszinte nagyrabecsüléssel és hazafias tisztelettel Mók Ferencné központi főtitkár, szociális és lelki tanácsadó, a pályaudvari missziók országos vezetője.

Az érdekes levél, melyet Mók Ferencné, a magyar családvédelem egyik legértékesebb munkása írt, mutatja a Siposs Imre lelkipásztor által elindított munka nagy jelentőségét.

Sipos Imre központi lelkipásztor egyébként kérelmet nyujtott be a református egyházhoz, illetve dr. Révész Imre püspökhöz, melyben segítséget kér a Háztartási Alkalmazottak Debreceni Otthonának mielőbbi felállításához. Ennek nagy jelentősége volna, ha lenne egy hely, ahol az egy-két hétig munkanélkül levő háztartási alkalmazottak meghuzódjanak és ne kerüljenek a rájuk leselkedő nyomor következtében a bűn karmaiba. A Háztartási Alkalmazottak Otthonában megfelelő felügyelet mellett töltenék el azt az időt, míg munkához jutnak ismét.

Hungária filmszínház

MA, vasárnap d. u. 3, 6, 9 órától folytatólagos előadásokban utoljára J. Deval utólérhetetlenül aranyos vigjátéka: a

A francia szobalány

a tüneményes OLYMPE BRADNÁVAL és

Kékszakáll 8-ik felesége

GARY COOPER és CLAUDETTE COLBERT-tel

Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor először Janet Gaynor, Franchot Tone és Robert Montgomery szellemes vigjátéka:

Nancy három szerelme

VILÁGHÍRADÓ!

Az Apollóban

MA, VASÁRNAP délután 3, 6, 9 órakor FOLYTATÓLAGOS előadásokban UTOLJÁRA: 2 nagysikerű MAGYAR FILM:

1. Torockói menyasszony

DAYKA MARGIT, JÁVOR, KABOS, MÁLY főszereplésével

2. Két fogoly

Fősz.: BAJOR G., ÁGAY I., JÁVOR, RAJNAY stb.

Jön: »UZ BENCE« — »ELCSERÉLT EMBER«

Kis zenekedvelők hangversenye

A városi Zeneiskola június hó 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor rendezi »Kis Zenekedvelők« hangversenyét.

A hangverseny, melyen a Zeneiskola Tanárai játszanak — a növendék közönség számára készül. Felnőttek és gyermekek 50 filléres illusztrált műsoros témafüzettel jöhetnek a hangversenyre. Műsoron: Bartók, Schubert, Zsolt Nándor művek.

— **Ismeretlen támadó megütötte** Frankó Mátyás Téglavető, Gyulai u. 10. alatti napszámost a Hatvan u. 31. alatti kocsma előtt úgy, hogy szeme felett diónagyságú duzzanat és repesztett vérző seb keletkezett. A mentők részesítették elsősegélyben.

Választások a debreceni ügyvédi kamarában

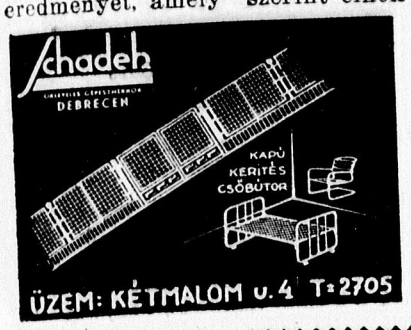
Dr Gorove Lajos elnökhelyettes, dr Kertész Endre pénztáros.

A debreceni ügyvédi kamara szombaton tartotta választó közgyülését, amelyen az 1939. évi IV. te. rendelkezése folytán megüresedett kamarai tisztségeket töltötte be.

Dr *Fráter Pál* elnök délelőtt fél 9 órakor nyitotta meg a közgyülést és nyomban elrendelte a szavazást, amely dr *Miszty Károly* választási elnök vezetésével dr *Csáthy Dezső* és dr *Békés Kálmán* elnöklete alatt működő két bizottság előtt folyt délután két óráig.

Délután négy órakor hírdette ki dr *Fráter Pál* elnök a választás eredményét, amely szerint elnökhelyettes lett dr *Gorove Lajos*, pénztáros: dr *Kertész Endre*, választmányi tagok lettek: dr *Csáthy Dezső* és dr *Schwarcz Arthur*, a fegyelmi bíróság tagjai lettek: dr *Erdős József*, dr *Varga Kálmán*, vitéz dr *Hadházy Ferenc* (Hajdúhadház), dr *Des Combes László* és dr *Hódy Béla*, az összeférhetetlenségi bizottság rendes tagja: dr *Miszty Károly*, póttag: dr *Nagy János*. Az eredmény kihirdetése után dr *Fráter Pál* elnök berekesztette a közgyülést.

A kamara új elnökhelyettese, dr *Gorove Lajos* két évtizeden át mint választmányi tag, legutóbb pedig mint a fegyelmi bíróság tagja önzetlen és buzgó tevékenységet fejtett ki az ügyvédi kari érdekek szolgálatában. Megválasztását az egész ügyvédi kamara általános megelégedéssel fogadta. Dr *Kertész Endre*, a kamara új pénztárosa szintén hosszú idő óta vesz részt az ügyvédi közéletben. A választmány és a fegyelmi bíróság új tagjai ugyancsak érdemes munkásságukkal szolgáltak rá kartársaik megtisztelő bizalmára.

Kilenc magyar képviselőt és két szenátort választottak Romániában

Bukarest, június 3. A csütörtökön lezajlott romániai képviselőválasztás végleges eredménye a következő: Megválasztottak összesen kilenc magyar képviselőt, akik a következők: *Orosz Károly*, gróf *Teleki Ádám*, *Soós Oszkár*, *Tompa Lajos*, *Péter János*, *Bartha Ignác*, *Ludwig Gyula*, dr *Kováts Gyula* és dr *Filó Ferenc*. Kellő szavazat hiányában kibuktak hatan, mégpedig: *Asztalos Sándor*, báró *Jósika János*, *Bakos János*, báró *Szentkereszthy Béla*, *Boér Sándor* és gróf *Toldalaghy Mihály*. Dr *Simon Gyula* orvos jelölését nem fogadták el. Ezek szerint a nemzeti újjászületés front magyar tagozatának kilenc képviselője lesz a képviselőházban.

Bukarest, június 3. A tegnapi szenátusi választásokon a magyarok közül gróf *Bánffy Miklós* és *Gyárfás Elemér* jöttek be. Hárman kibuktak. A németek egyetlen szenátusi helyet sem kaptak.

Hétfőn és kedden pótválasztások

Budapest, június 3. Hétfőn és kedden tartják meg a még hátralévő pótválasztásokat. Hét kerületben fog eldőlni a választási küzdelem és ezzel az új országgyülés képviselőháza teljessé válik.

A még függőben levő kerületek közül egyben már el is dőlt a választás eredménye. A siklósi kerületben Orsós Mátyás, aki a Nemzeti Front programjával lépett fel, visszalépett, így a siklósi kerület mandátumát *Hendrey János*, a MEP jelöltje kapja.

Hétfőn a következő mandátumok sorsa dől el: *Ráckeve*, ahol Mester Miklós kormánypárti jelölt áll szemben Rumbacher Károly nyilaskeresztessel, *Kunszentmiklóson* Molnár Lajos kormánypárti és Beretvás István pártonkívüli jelölt küzd a mandátumért.

Szarvason Zerinváry Szilárd kormánypárti és Stepliczky János független kisgazdapárti jelöltek állnak egymással szemben.

Kedden kerül sor a *mohácsi* pótválasztásra. Itt Mischung Konrád a Volksbund részéről mint a kormánypárt hivatalos jelöltje áll szemben Keck Antal nyilaskeresztes jelölttel. *Nyíregyházán* Bertalan Kálmán kormánypárti és Kóródy Tibor nyilaskeresztes jelölt között dől el a választás eredménye. *Tatóvároson* Szabó Gusztáv kormánypárti és Andorka Ödön nyilaskeresztes, végül *Jászapátin* Ulain Ferenc kormánypárti és Orosz Miklós nyilaskeresztes jelöltek állanak szemben.

A legnagyobb érdeklődés kétségen kívül a mohácsi választási küzdelmet kíséri. Itt ugyanis a kormánypárt hivatalos jelöltje a Volksbundhoz tartozó Mischung Konrád nyilaskeresztes ellenjelöltet kapott.

Egy vidám hét a Balatonon 57 pengőért. Gyorsvonat III. o. oda-vissza, 7 napi elsőrangú teljes ellátás.

Dombai Pensió Siófokon
BATTHYÁNYI U. 20.
Jegyfüzet minden IBUSz-fióknál kapható.

Abbázia Hotel Auguszt
Elsőrangu szálló és pensio. Kitünő magyar konyha és személyzet
Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

NE VÁRJON TOVÁBB!
nyári szükségleteinek beszerzésével.

Divatárúk

Imprimé crepe chine	szép mintákban 1·98	1·65
Fahéncs imprimé	óriási választékban 2·40	1·85
Tafett	divatos sottis kockás 1·78	1·28
Selyem piké	szines beszövött csikos müselyemből 3·50	2·88
Cloque	divat szövéssel szép szinárnyalatokban 3·20	2·98
Köppenyre	divat szövésü Vistra fehér és szines 1·75	1·48
Divat piké	szintartó beszövött csikos ruhaanyag 1·98	1·68
Mosó cloque	Goldberger gyártmány imprimé mintákban 1·38	1·28
Flocon	vagy gyürhetetlen Vistra csoda-szép kimintázásban 1·55	1·18
Stand creton	valódi Goldberger gyártmány sok mintában 1·28	0·96
Fehérnemüre	virágos vagy csipkemintás müselyem 1·50	1·28
Mosó voál	szintartó minőség szép mintákban 0·88	0·78

Strand cikkek

Női fürdő trikó	divat fasonokban ftnom makkó 3·75	2·60
Lastex női dressz	gumival átzött gyapju 8·80 makkó	5·40
Férfi fürdőtrikó	minden szinben gyapju 7·50 makkó	3·00
Férfi fürdőnadrág	övvel gyapju 6·— makkó	3·95
Gyermek fürdőtrikó	prima makkó fonalból 0.ás 2·25	0·98
Gyermek napozó	piros és kék szinben 1-es	0·70
Atléta ing	vagy matróz ujjas minden szin 3-as 1·25	0·75
Strand táska	szép csikos lenvászonból 1·20	0·96
Strand kendő	háromszarkos csodaszép mintákban	0·48
Fürdőcipő	friss gumiból sarkos 3·90 sarok nélkül	1·75
Fürdősapka	friss gumiból uj fasonokban 1·10, 0·78	0·28
Fürdőköppeny	prima szines frottirból jó szabás 16·—	12·50

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Öngyilkos lett egy milliomosnő, mert néger férje miatt kitagadta a társasága

Amerika egyik dollármilliomosnője, Laura Gould tavaly azzal lepte meg a vagyonos amerikai vezetőréteget, hogy feleségül ment néger soffőrjéhez. A néger soffőr tehetséges költő és zeneszerző is, de az a társaság, melynek Laura Gould tagja volt, nem bocsájtotta meg azt, hogy néger és ezért kitagadták a házaspárt és sehol sem fogadták. A nagyvilági élethez szokott Laura Gould, aki közeli rokona volt a néhai Cleveland elnöknek, nem tudott élni visszavonultan, kizártan a társaságból és egy esztendővel a házassága után 55 éves korában öngyilkos lett.

Ma lesz a Frontharcos Szövetség nagyerdei táborozása

A Frontharcos Szövetség debreceni csoportja ma, vasárnap rendezi meg táborozását a Nagyerdőn. Délelőtt 9 órakor gyülekeznek a Petőfi téren az állomás előtt és onnan indulnak menetben zeneszóval a Piac uccán, Péterfián át a Nagyerdőre. Az erdőben a Stadion felett a köröndnél tartják meg a táborozást és ott állítják fel az ezerszemélyes sátrat, hogy esős időben is megtartható legyen a táborozás, melynek igen nívós, szórakoztató a műsora.

A fúvószenekaron kívül cigányzenekar is lesz. Délután 5 órakor kezdődik a szinmüelőadás fővárosi művészek közreműködésével.

Külön érdekessége lesz a táborozásnak, hogy a táborhelyen tábori postát állítanak fel és tábori levelezőlapot árusítanak. Alkalmi bélyegzővel látják el a táborozásról küldött leveleket.

A frontharcos táborozás a multban is nagyszámu közönséget vonzott és nagyon sokan lesznek most is. A táborozáson dr **Balogh** Gyula kormányfőtanácsos nagyobb beszédet is tart.

— **Korda Sándor, a világhirű magyar filmvállalkozó** szombat délelőtt a franciaországi Cannes melletti Antibesi anyaljmyvvezető hivatalában feleségül vette Merle Oberont, az ismert angol filmcsillagot.

—=—

A Del-Ka nagyarányú fióképitkezése a város szívében

Köszöntenünk kell a Del-Ka céget abból az alkalomból, hogy fiókáthelyezés alkalmával költséget és fáradtságot nem kímélve, városunkat impozáns portálú, fényes berendezésű üzlethez juttatta. Köszöntenünk kell a céget azért is, hogy ezen költséges átépítésnél kizárólag városunk iparosait foglalkoztatta.

Alkalmunk volt a Del-Ka vezetőségével beszélni és meglepett bennünket a cég által bemutatott tervezet, amely szerint új üzletében nemcsak a vevő minden kényelmét kívánja szolgálni, de ez alkalommal megnagyobbított választékával a társadalom minden rétegének a legolcsóbb cipőtől a legkiválóbb minőségig alkalmat kíván nyujtani a megbízható Del-Ka cipők vásárlására. Az új üzletben a legújabb modellek a vevők rendelkezésére állnak és biztosak vagyunk abban, hogy a debreceni vásárlóközönség a Del-Ka ezen új üzletét is mielőbb megkedveli.

Még egy ragyogó újítást is bevezetett a cég:

pedikür osztályát

Szakavatott, elsőrendű lábápoló erre a célra külön épített és a legmodernebbül és higiénikusan berendezett fülkében áll a vevők rendelkezésére. A cég ezen egyedülálló újítása régi óhaja a debreceni közönségnek, akiknek alkalmuk volt a Del-Ka cég budapesti üzleteiben kitűnően bevált pedikürszolgálatot igénybevenni.

Sok szerencsét kívánunk a Del-Ka-nak új üzletéhez.

Debrecenbe is ellátogat Frick német belügyminiszter

Dr *Wilhelm Frick* német birodalmi belügyminiszter és felesége, valamint *Pfundtner* államtitkár nagyobb kísérettel hétfőn *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter meghívására Budapestre érkezik.

A birodalmi belügyminiszter megérkezése után feliratkozik kormányzói kihallgatásra, majd megkoszorúzza a Hősök Emlékkövét. Ötnapos itt tartózkodása alatt *Debrecenbe is ellátogat.*

Wilhelm Frick német belügyminiszter életrajzi adatai: 1877-ben született, földművelő családnak a leszármazottja. Az 1923-as puccs leverése után őt is elítélték 15 hónapi várfogságra, de annak végrehajtását felfüggesztették. Az 1924. évi májusi választáson Frick lett az első nemzeti szocialista birodalmi képviselő. Amikor 1933-ban a nemzeti szocializmus uralomra jutott, Hitler Fricket állította a belügyminiszterium élére. A nemzeti szocialista mozgalomban elérhető legmagasabb rangja van: birodalmi vezető.

Debrecenből Haifáig

Barna Erzsébet debreceni urilány útja bátyjához Szentföldre

Több cikkben beszámoltunk arról a mesés útról, amelyben Barna Erzsébet debreceni úrilánynak volt része. A mai időkben annyi szó esik Palesztináról, hogy érdemesnek tartjuk Barna Erzsébetnek egyik vetítettképes előadásán elhangzottakat leközölni. Sajnos az előadás annyira hosszú, hogy modunkban nem áll szóról szóra közölni, pedig érdemes volna. Kitűnő meglátással észrevette a szép tengeri út minden furcsaságát és idegenszerűségét. Kivonatolva próbáljuk visszaadni, mintegy filmszerűen azokat a részleteket, melyek a legjobban érdeklik az olvasót.

Az én szentföldi utazásom egy hideg téli napon vette kezdetét, amikor valóban azt hittem, bibliai látomásom elevenedik meg előttem. Vajjon látni fogom-e az olajfák hegyét és látom-e az Üdvözítő sírja helyét?

Budapest déli pályaudvaráról indulva, a hajóirodában már tudomást vett egy magyar házaspár utazásom célja felől s így kitartottunk az úton végig, Haifáig.

Triesztbe való megérkezésünk után, ahol a hajónk indulásra várt, azonnal felszálltunk a hajóra és rövid vizsgálat után már indultunk is. Nemsokára ebédhez csengettek, nézegettem szomszédjaimat, kik legnagyobb részben olasz, francia, német, angol de legnagyobb részben zsidó kivándorlók voltak. Hat-hét féle nyelven folyt a társalgás és hamarosan tudtunk egymásról mindent. Az út első részében állandóan esett az eső, a szél zúgása egyre erősbödött. A hajó egy darabig állta az ostromot, de aztán karcsú teste meg-megremegett. A fedélzeten mindenfelé sáppadt, viaszszerű arcokat lehetett látni. Előkerültek a csodaszerek. Különbözőszínű folyadékok, pilulák, a jó háziszerek, mint pl. fokhagymát szagolni, vöröshagymát kenyérrel enni, kenyérhéj stb. De bizony látva az ebédlőasztal gazdátlanul maradt teritékeit, nem igen váltak be a csodaszerek . . .

Egy amerikai hölgyet különösen nagyon megviselt a tengeribetegség. Newyorkból indult el és egész úton, Európáig beteg volt. Párisból Brindisibe vonaton utazolt, itt meggyógyult, de Brindisitől Haifáig ismét visszaesett betegségébe. Kabinját egy pillanatig nem hagyta el, az orvosok tehetetlenül nézték, de nem tudtak rajta segíteni. Négy nap alatt semminemű élelmiszert nem vett magához. Én hála Istennek nem ismerkedtem meg közelebbről a betegséggel. Ötödik nap reggelén végre kisütött a nap Cyprus szigeténél, betegeink a Jóisten csodaszerével pillanatok alatt meggyógyultak.

A következő nap reggelén legtöbb utas a fedélzeten volt. Senki nem akarta elmulasztani az alkalmat, hogy ne legyen az első, amikor a felkelőnap fényében először éri el tekintetünk az Igéret földjét. Lassan úszott a hajó egészen a minarettek tövéhez. Fent a Karmel hegy tetején egymás felett emelkedő fehér kupolás kőházak rengetege, modern lapostetejű házakkal vegyesen.

Kétoldalt nyitott csarnokban már javában folyik a vámvizsgálat. Nyitott böröndök, széthulló kosarak, élelmiszerek furcsa kaotikus képet adnak a jelenetnek. Végre az uccán vagyunk. Az uccán csilingel az óriás arab, ki szörbetet, szirupokat kínál megvételre. Csilingel a bazáros, aki az uccára teríti drága szönyegeit, de csilingel a pénzváltó, aki európai papírjaid tömegéért csillogó ezüstpénzt ad, aztán itt ülnek az uccasarkon az »írók«, akik megrendelésre okmányokat, szerelmes leveleket írnak a sok keleti analfabéta számára. Délután a Karmel hegyre indultunk egy kis kirándulásra, itt van a karmeliták kolostora, amely alatt barlang nyilik. A legenda szerint itt van Illés próféta búvóhelye. Az őr elvezet egy oldalbarlangba, amely tele van apró ágyacskákkal és bölcsőkkel — nagyon csodálkozunk — az őr elmagyarázza, hogy a hívő emberek idehozzák beteg gyermekeiket, hogy imádkozzanak értük Illés prófétához, aki a bibliai asszony gyermekét feltámasztotta. Sőt a babonás arab asszonyok súlyos beteg gyermekeiket idehozzák éjszakára, bezárják ide, hogy gyermekük együtt legyen Illés próféta szellemével.

Legerősebb kép, amit az ember elhoz keletről magával: az imádkozó arab képe. Délben, este a nagy forgalmú tereken, szabad mezőkön, a vonat mellett, a földeken térdre esik egy ember, földig hajtja homlokát, két karját keresztbe teszi a mellén és imádkozik . . .

Ami az ő életükben ezenfelül többlet, az az erő s lényege az egész kérdéscsoportnak, amit Keletet Nyugattól elválasztja: az imádkozó ember.

Sokszor néztem az imádkozó embert, amint térdelnek a modern uccán, valami lehetetlenül nyilvánosság van benne, valami ami nem őszinte. A nyugati ember jelképe ma a rohanó ember, a keletié az imádkozó ember. Döbbenettel látja az ember az uccasarkokon az imádkozó ember, érzi erejét és a veszedelmet, ami ebből a képből árad. Szeme elnéz az embereken, füle süket.

Búcsúzom Karmel hegyétől. Este van 1 óra mulva indul a hajó ismét vissza Trieszt felé. Ismét ami az ideérkezésnél történt, útlevélvizsgálat, hajójegy ellenőrzés stb. A fedélzetre megyek, hogy mégegyszer láthassam az ezerlámpafényben úszó Haifát. Fájdalmas a búcsú, a Karmel hegy tetejéről reflektorozzák a tengert, egy hajó barátságosan válaszol. Éles szirénabúgás, a hajónk megremeg, indulunk hazafelé.

Az emberek érdeklődése mindig Palesztina felé fog fordulni, mint egy Istenben hivő vallások bölcsője felé. Palesztina nemcsak a zsidó monotheizmus hazája s közvetlen az arabok izlám vallásának indítója, hanem Jézus tanítása által az egész emberiségé, az a kicsi darab föld, amelyben a hit fakad s az emberiség erkölcsileg újjá született vala.

NAPFÉNY, hőforrásvíz, tisztalevegő a nagyerdei strand áldásai.

Cordatic
autó és motorgumi
EMERGÉ
GAZDA abroncs
gyári lerakata:
Szabó Zsigmond
FERENC JÓZSEF U. 6.
Telefon: 25-70.

Ragaszkodom a szerelemhez

Bókay-bemutató a Miskey Kamaraszínház előadásán.

Bókay János mulatságos, bár éppen nem újszerű és egészen könnyű fajsúlyú vígjátékát adta elő szombaton este a „Thalia" Kamaraszínház. Nem értjük a kitünő együttest, hogy miért specializálta magát Bókay-darabokra (ez már a negyedik Bókay-vígjáték, amit Debrecenben előadtak). Ettől eltekintve az előadás kitünő. Gáti Józsefben nagyon tehetséges színészt ismertünk meg, aki estéről-estére komoly sikert arat. Elsőrangú érték Miskey József, kinek ragyogó humora, pompás emberábrázoló készsége külön élményt jelent. Jól meglátott figurát vitt színpadra Béla szerepében Szirmai György és ügyes színész Korda Gusztáv. Kitünően játszott Forgách Magda és Polgár Margit. Jól egészítette ki az együttest Miskey Viktória és Sass Margit. Miskey József rendezése ötletes, művészi munka.

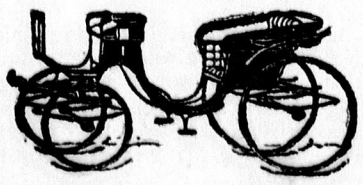
Hazánkban ma északi szél mellett derült, száraz volt az idő s a hőmérséklet általában 25 fokig emelkedett.

Jóslás: **Mérsékelt északi, északnyugati szél, kevés felhő, a délutáni órákban lehet kisebb záporeső, vagy zivatar, főleg az északkeleti megyékben. A hőmérséklet éjjel kevéssel 10 fok alatt, nappal 25 fok körül lesz.**

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakedvét növelik.

A tudósok szerint az emberiség 60 százalékának rossz a látása és szemüvegre szorúl, vagy szorulna. Ennek okát abban látják, hogy a szemet állandóan megerőltető munkára fogják, sokat írnak, olvasnak és sok az olyan foglalkozás, melyeknél a szemidegek nagyon igénybe vannak véve. Úgy mondják a tudósok, hogy a kultúrigények növekedésével egyenlő arányban romlanak az emberek szemei

Vigszinház
Még ma és hétfőn!
Csak 16 éven felülieknek!
A legizgalmasabb francia filmremek: az
Ingovány
(A szerelem tolvaja.)
Előadások: vasárnap 3, 5, 7 és 9, hétfőn 5, 7 9 órakor.

KOCSIK
minden alakban, Ducofényezés
Riesz Henrik
kocsigyár, Debrecen

VASÁRNAPI TÜKÖR

Irja: HEGYALJAI KISS GÉZA.

Magyar világtörténelem

Kossuth Lajos világtörténetet akart írni. A 150-ik oldalnál abbahagyta. Nem jutott rá ideje. De ez az örök magyar a jobb lelkek örök vágyát fejezte ki arra, hogy legyen egy olyan olvasmányunk magyar nyelven, amely a világ történetét ismerteti rövid összefoglalásban. Magam is arra gondoltam, hogy jó volna egy világtörténetet adni a magyarok kezébe. Egy olyan könyvet, amit néhány óra alatt, vagy néhány nap alatt elolvashat mindenki és előtte áll az ember fejlődésének a menetrendje a halstatti halászcölöpöktől a sztratoszféra repülésig.

Kezembe került egy jó összefoglalás, a Tápay-Szabó László könyve Az emberiség története címen. 403 oldalas könyv. Hátránya, hogy roppant apró betűs, előnye, hogy rendkívül olcsó.

És milyen nagy volt az örömöm, mikor megismertem Horváth Jenő egyetemi tanár könyvét. Címe: Világtörténelem. Terjedelme 356 oldal. Az egész könyv könnyen áttekinthető. Az emberiség történeti fejlődésének a menetrendje. Nagy előny, hogy az utolsó 40 oldalon felsorolja az egyes korszakok irodalmát. Ebből megtudja, aki foglalkozni akar valamelyik kérdéssel, milyen irányban keresse a legjobb összefoglalásokat. Szerző, a rövid bevezetés szerint, 35 évi vizsgálódásainak az eredményét foglalja össze ebben a magyar világtörténelemben. — Eredeti elgondolás, hogy számozza a szöveg részeit. 1-től 207-ig terjedő vázlatrészben vezet el az őstörténettől a trianoni békekonferenciáig.

87 oldalt szán az őskor és az ókor ismertetésére. Itt látjuk, hogy az őskor embere hogy alakult át lassan a történet emberévé. Az ókor keletről egymás után tűnnek fel a turáni ősállam, Babilonia, Assyria, Fenicia, a zsidók, Egyiptom, Perzsia, Amerika és a többi néprajzi vagy földrajzi egység művelődésének a kezdetei. Szemünk láttára fejlődnek világhatalommá a görögök. Az anya-farkas táplálja két fiúból s Róma kezdeteiből kiindulva egyszer csak előttünk áll a Ceasárok hatalmának világbirodalma.

Még érdekesebb a középkori történet előadása. Azért érdekesebb, mert ebben már mi, magyarok, is benne vagyunk. Feldübörögnek a germán hódítók, kialakul a frank hegemónia, felcsillan a papság fénye, a Karolingok merész elgondolásai testet öltenek, Spanyolország, Itália, Németország kezdődő nagysága mellett Anglia is győzelmesen egységes állammá válik. A szláv berendezkedés gyűrűje körében feltündöklik Magyarország nagyrahivatottsága. Kiváló gondot fordít Horváth Jenő a királyok házassági összeköttetéseinek vázolására. Sajnos, arra nincs helye, hogy rövid lélegzetű előadásában jellemzéseket is adjon, de közlései annál tanulságosabbak.

Az újkori történelem lázasabb tempóban vetíti szemünk elé az egyes országok és világrészek történetét 1413-tól 1660-ig. Az európai államrendszerben, mikor a többiek már gyarmatosítással is foglalkoznak, Magyarország megkezdi szomorú menetelését Mohács felé. Kiváló királyt adtunk Lengyelországnak s nekünk csak rövid ideig jutott egy Mátyás, meg egy Bethlen Gábor. 1600-tól 1715-ig kialakulnak a nagyhatalmak. A francia forradalom kora ráveti eszméjnek fényét a következő időkre és Napóleon tündöklésével elért az ember az újkor legfelsőbb fokára.

1815-től 1920-ig a legújabb kor története kínál 50 oldalon érdekes olvasmányt. A Szent Szövetség, a júliusi forradalom, 1848. az orosz túlterjeszkedés, az olasz és német egység előretörése. Majd 1871-től 1901-ig a fegyveres béke kora és 1901-től 1920-ig a világháború kora áll előttünk olyan képekben, amelyeket hírből és átélésből ismerünk.

Letesszük a könyvet azzal az érzéssel, hogy egy magyar tudós, aki eddig különösen a diplomácia történetének megírásával fejtette ki igen értékes munkásságot, Világtörténelem című könyvével azt a követ adta az olvasó kezébe, amit már sokan meleg érdeklődéssel vártak.

Paplanokat!

Pehelyből, gyapjúból, vattából a legszebbet és olcsóbbat

NAGY GYULA paplanosmester készít SAS UCCA 2.

A város belsőségén létesítendő tégla és asphalt burkolat munkákra tiz pályázat érkezett

A tégla és asphalt járda építési munkálatokra, melyeket a város belsőségein létesítenek, a tegnapi napon járt le a pályázat. A városháza kistanácstermében dr Botos Ernő főmérnök elnöklete alatt bontották fel a beérkezett 10 pályázatot. A felbontásnél közreműködtek dr Károlyi Sándor mérnök és dr Virágh Gyula számvevő. A 10 ajánlat a következő:

Neoasphalt Iparvállalat Budapest 13.088 P.

Utépítő és Aszfalt Vállalat, Budapest 13.379 P.

Magyar Asphalt Rt. 12.978 P.

The Neuchatel Asphalte, Budapest 19.776 P.

Deák József és Szabó József Debrecen. Csak téglaburkolatra 6955 P.

Bartha Gábor kövezőmester Debrecen 15.869 P.

Csáky Gyula kövezőmester, Debrecen. — Csak téglaburkolatra. 6410 P.

Csáki Imre kövezőmester, Debrecen. 14.959 P.

Bartha István kövezőmester, Debrecen. 15.097 P.

GYÓGYIT, üdit, frissit a nagyerdei strandfürdő.

Ne mulassza el megízlelni a hires Szekszárdi fajborokat

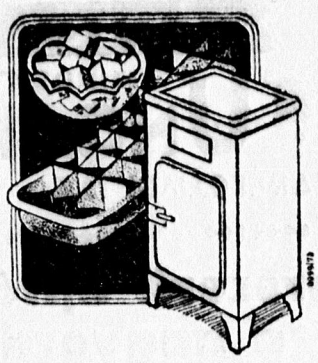
Áraink:
asztali borok 1 l. 70 f-től
gyógyborok 1 l. 90 f-től nagy választékban
csemegeborok 1 l. 150 f-től

Szekszárdi állami ellenőrzés alatt álló pinceszövetkezet kiméréséből
ARANY JÁNOS ÉS FERENC JÓZSEF-UT SAROK
Telefon: 19-77. TELEFONRENDELÉST HÁZHOZ SZÁLLITUNK

Bosch

elektromos hűtőszekrény minimális villanyfogyasztás mellett a hűtés maximumát nyujtja. Kis háztartásokban is gazdaságos és szinte nélkülözhetetlen. — Leszállított ára nem okoz megterhelést. — Üzemben megtekinthető és beszerezhető

Szoboszlay István
Bosch szolgálatánál
SZÉCHENYI U. 24.

Egy anya, aki nem tud belenyugodni leánya halálába

Izgalmas tárgyalás a jársbíróságon

Rendkívül érdekes és izgalmakban bővelkedő tárgyalás volt a debreceni járásbíróságon dr. Bónyi Bertalan járásbíró előtt.

A vádlottak padján id. Nagy Lajosné, id. Kallos László ny. csendőrtiszthelyettes és fia ifj. Kallos László ültek. Nagy Lajosné ellen az ügyészség hatóság előtti rágalmazás címén, a másik két vádlott ellen zugírászat miatt emelt vádat.

A feljelentést Bakó András csendőralezredes tette a vádlottak ellen azon a címen, mert Nagy Lajosné a mult év szeptember hó 12-én a következő beadványt intézte a belügyminiszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Uri! Kérem utasítani a csendőrkerületi parancsnokságot, hogy a Berger Artur és Nagy Kálmán elleni ügyemben **Bakó András csendőralezredest kapcsolja ki és semmiféle tevékenységgel ne bizza meg**, mert Nagy Kálmán bűnügye össze van kapcsolva Berger Artur emberöléssel terhelt orvos bűnügyével. Ezt indokolttá teszi az a körülmény, hogy Bakó András alezredes felesége édes testvére dr. Mustó Sándor derecskei ügyvéd feleségének. Dr. Mustó Sándor pedig védőügyvédje Berger Artur emberöléssel terhelt orvosnak, tehát itt rokoni kötelék van.

Ezt a levelet ifj. Kallos László írta le, id. Nagy Lajosné unszolására. A levél miatt aztán Bakó András csendőralezredes feljelentést tett id. Nagy Lajosné ellen hatóság előtti rágalmazás címén, míg id. Kallos László és fia ellen zugírászat miatt.

Ilyen előzmények után került az ügy a debreceni járásbíróság elé.

A bíróság előtt először ifj. Kallos Lászlót hallgatták ki. A fiatal intelligens vádlott tagadta, hogy ő zugírászatot követett volna el. A munkáért pénzt és más anyagi ellenszolgáltatást nem fogadott el, csupán szivességből tette, amit tett. Ő „piszkozat"-ból írta a beadványt a miniszternek.

Ugyanígy vallott a másodrendű vádlott, id. Kallos László is. Kallos László egyébként igen idegesen viselkedett a tárgyaláson. Nyilvánvaló volt, hogy beteg ember. A keze reszketett és alig tudott vallomást tenni. Elmondotta, hogy fogalma sincs arról, hogy mivel van vádolva. Semmit nem tud az ügyről ő teljesen ártatlanul keveredett az ügybe.

Utoljára id. Nagy Lajosné került a bíró elé. Id. Nagy Lajosné előadta, hogy a levelet ő fogalmazta és mivel neki nincs jóírása, elvitte ifj. Kallos Lászlónak, hogy másolja le. Ellenszolgáltatás nélkül megtette a vádlott ezt, mert jóbarátja fiának. Elmondotta azt is, hogy a levéllel **nem akarta megsérteni Bakó alezredest**, mert hiszen igazat írt akkor, amikor azt írta, hogy Mustó ügyvéd sógora az alezredesnek.

Az ügyészi megbizott a következőket jelentette ki: A vádlott elkövette a hatóság előtti rágalmazást, mert mégse lehet Bakó alezredest úgy aposztrofálni, hogy kapcsoljuk ki az ügyből, mert rokona Mustó ügyvédnek, emiatt akár fegyelmit is kaphatott volna. Igy nem lehet köztisztviselőről egy miniszternek írni. Az egész ügynek az az alapmotívuma, **hogy id. Nagy Lajosné nem akar abba belenyugodni, hogy a leánya tüdőbajban halt meg.** Ebbe id. Nagy Lajosné szinte lelkileg belebetegedett. Nem tudja elképzelni, hogy az ő leánya tüdőbajban hunyt el. Emiatt rágalmaz.

Az ügyészi megbizott és dr. Payer Dezső védőügyvéd között vita indult meg arra vonatkozólag, hogy rágalmazott-e idős Nagy Lajosné vagy nem.

Dr. **Payer** Dezső védőügyvéd: Idős Nagy Lajosné nem rágalmazott, hiszen igazat írt, mert valóban sógora az alezredes Mustó ügyvédnek. Ő talán elfogultságot látott az ügyben fennforogni. Magam is megmernék írni a konzekvencia levonásával egy ilyen levelet.

Ügyészi megbizott: Akkor az ügyvéd úr is a vádlottak padjára kerülne.

Bónyi bíró: Mi lett Berger orvossal az ügyben, van-e eljárás az üggyel kapcsolatban ellene.

Payer Dezső dr. ügyvéd: Az ügyészség megállapította, hogy nem járt el gondatlanul s megszüntette az ellene lefolytatott eljárást.

Ügyészi megbizott: Azzal módosítom indítványomat, ha a bíróság nem állapítja meg a hatóság előtti rágalmazást, akkor kérem aljas indokból elkövetett rágalmazás címén a vádat módosítani.

A bíróság nem hozott az érdekes ügyben ítéletet, hanem tanukihallgatások miatt elnapolta a tárgyalást.

A tárgyalás befejeztével idős Kallos László azt kérte a bíróságtól, hogy őt ne idézzék meg az újabb tárgyalásra, mert nem tud semmit az ügyben. Ő különben is idegbeteg ember, neki árt az izgalom. Erre vonatkozólag kérte a bíróságot, hogy az iratoknál lévő orvosi bizonyítvány alapján, melyet néhai dr. Görgey Márton tisztifőorvos és dr. Benedek idegprofesszor állítottak ki, melyből kitünik, hogy nagyfoku idegességben szenved. A bíróság a két orvosi bizonyítvány mérlegelésével megállapította azt, hogy Kallos László beteg és emiatt az ő jövőbeni kihallgatását mellőzi.

Megnyilt
vitéz Madarassy Tibor
ecetgyára
Piac u. 87.
Eladás: kicsinyben és nagyban.

GÉPTŐL A KÉPIG
MINDENT MEGKAP
UNGÁR OPTIKAI és FOTO SZAKÜZLETÉBEN
TAKARÉKOSSÁGI TAG
SZÉCHENYI U. 1.

Korszerű újítások és olcsó árak a nagyerdei Vigadóban

A fürdőző közönség érdekeit nézi első sorban vitéz Fejér István

Bogár Ilona női jazz zenekara a nagyerdei Vigadó udvarán aratja sikereit minden este.

Nem mi, debreceniek, de a nálunk megfordult külföldi és belföldi idegnek állapították meg, hogy az, ami a debreceni nagyerdői fürdőben páratlan, elsősorban a környezet. Olyan környezetben van ez a fürdő, hogy az Isten is üdülésre, pihenésre teremtette. És ezt a mesés környezetet hosszú esztendők tervszerű munkájával igyekezett még szebbé, pompásabbá, kényelmesebbé tenni az Arany Bika vezetősége azóta, hogy a fürdői Vigadó konyháját, éttermét is átvette.

Ebben a vezetésben első sorban vitéz Fejér Istvánnak vannak érdemei, aki fővárosi és külföldi tapasztalatait itt valósította meg első sorban, mint az Arany Bika rt. igazgatója s most, hogy átvette a városban lévő és a fürdőben álomszerüen berendezett óriás üzemet, még fokozottabb kedvvel és nagyobb lelkesedéssel igyekszik a közönség érdekeit szolgálni.

Nem vitás, hogy vitéz Fejér István új szellemet, sőt új kort indított el a debreceni vendéglősiparban és mindig egy volt a vágya, egy volt a terve: jól kiszolgálni a vendégeket. Megadni lehetőség szerint mindent, hogy jól érezzék magukat a vendégek az ő vezetése alatt álló éttermekben...

Föltétlen a fentiekre gondolunk akkor, amikor a szezon elején megindúló nagyerdei fürdői vendéglátás újításait végigjárjuk.

Minden azért van, hogy a vendég valóban minél több kényelmet, minél olcsóbb árakat, minél több szépséget élvezzen és azt, hogy nem érdemes Debrecenből elmenni nyaralni, mert azt, amit a debreceni Nagyerdő nyujt pompájában, kiváló értékeivel, nagyszerű és olcsó ellátásával, ilyen áron és ilyen körülmények között schol sem találja meg.

Mindenekelőtt a meleg medencénél lévő nagy terraszt rendezte be vitéz Fejér István arra a célra, hogy a batyuból étkező, tehát első sorban csak a fürdés kedvéért kijáró debreceniek a legjobban érezzék magukat ebben a remek környezetben. Asztalok, székek, jó felszerelés várja a hazulról ennivalót-hozókat közvetlenül a meleg medence mellett, de ugyanakkor söntésszerű kiszolgálással sört, fröccsöt, málnaszörpöt és más üdítő italokat fognak ezután is itt kiszolgálni, mely szolgáltatásokat bizonyára igen nagy örömmel fogadja a fürdőzők serege.

Másik igen életrevaló ötlet és a közönség kényelmét szolgáló újítás a hidegvizes medencénél elhelyezett, ujonnan felszerelt falatozó; »buffet«, ahol a pár órára kinéző debreceni és vidéki fürdőzők fagylaltot, kis és nagy virslit, sajtokat, szendvicseket és mindenféle italt kaphatnak mérsékelt áron. Hogy mi minden várja a fürdőző közönség inyenc táborát olcsó pénzért, elég egy szempillantás az üvegjégszekrényre, mely nyiltan hirdeti tartalma titkát. Egészen bizonyos, hogy ennek a korszerű újításnak lesz a legteljesebb sikere, hogy úgy mondjuk, tömegsikere...

No és most a legnagyobb és legkedvezőbb újítás az, amit a főétkezések, meleg ételek kiszolgálása terén hozott be vitéz Fejér.

Mint ismeretes eddig a távoli meleg medencénél is kiszolgálták a vendégeket a jó messze eső Vigadó konyhájáról, de ez a kiszolgálás minden jóindulat mellett se tudta a vendégek kényes igényét kielégíteni. Nem pedig azért, mert a nagy távolság miatt a leggyorsabb lábú pincér is „lassan" hozta az ételt. Az egyes fogások között tehát nagy idő telt el, arról nem is szólva, hogy közben a meleg étel kihült, ha sütött a nap kimeredt, ha fujt a szél recsegett a behomokozott étel a vendég foga alatt, tehát a vendéglő legjobb akarata mellett sem tudott az Arany Bika hagyományaihoz méltó kiszolgálást adni.

Egyszerűen, helyesen egyetlen intézkedéssel megoldotta ezt az eddigi nehéz kérdést vitéz Fejér úgy, hogy a főétkezés, meleg ételek fogyasztása ezután szakszerű, kifogástalan kiszolgálás mellett a Vigadó pompás, hatalmas új ernyővel árnyékolt udvarán történhessen meg, hova a fürdőző közönség fürdőruhában is bemehet ebédjét elfogyasztani,

ugyanott, ahol esténként Bogár Ilona hölgyzenekara mellett táncol a közönség. Az eddigi tarthatatlan helyzet tehát egyszerre megszünt. Gyors és pontos kiszolgálás, meleg ételek, remek környezet, vagyis mind az, amit eddig éppen a nagy távolság miatt is hiába várt a vendégek serege, most egy csapásra megtörténhet.

Egyszerű és magától értetődő tennivaló ez, csak éppen rá kellett jönni.

És mindeneknek tetejébe az árakat is mérsékelte vitéz Fejér, mert a déli strandmenü ezután a Vigadó udvarán egy pengő ötven fillér, de ugyanakkor a vigadó külső teraszának menüjét is egy pengő ötven filléres árban állapította meg.

Néhány beszédes adat a meginduló fürdőidény elején, mely adatok arról tesznek bizonyságot, hogy mindenek előtt és mindenben a közönség érdekeit kell nézni a vendéglátó iparban és akkor nem maradhat el a méltán megérdemelt siker és pártfogás sem. Vitéz Fejér István megmutatta, hogy kis dolgokban és nagy tennivalókban egyaránt van szíve és érzéke a közönséggel szemben és áldozatok árán is biztosítja azt a világvárosi szintet, melyet Debrecen jelene s jövendője méltán el is vár.

Debrecentől Nagyváradig futott tiz óra alatt teljes katonai felszereléssel és ma hasztalan fut a kenyér után

Rácz Sándor hétgyermekes fronth arcos, aki hetek óta az uccán lakik, munkát kér.

Barnaképű, izmos, magas férfi állított be a napokban a szerkesztőségünkbe. Segítségért jött. Elmondja, hogy Rácz Sándornak hívják, foglalkozására nézve zenész. Családjával, hét gyermekével az utcán lakik hetek óta, mióta kilakoltatták. A panasz, mint végehosszatlan áradat buggyant elő Rácz Sándor ajkán és a lassan kiteregetett régi emlékekből sok érdekesség csillant elő.

— 1912-ben, még a régi jó békevilág utolsó esztendejében berukkoltam Bécsbe, a 39-es gyalogezredbe. Ott szolgáltam nyolc hónapig. Ugyanis az első, harmadik és negyedik százada az ezrednek odalent szolgált. Jó élet volt Bécsben akkor még... de már valahogy érzett valami a nagy háború forgószelének közeledéséből...

— Nyolc hónap után, mint zászlóalj dobost lerendeltek a debreceni Pavillon laktanyába a második zászlóaljhoz.

— Ennek az időnek egyik legemlékezetesebb eseménye — mondotta Rácz Sándor munkatársunknak — 1914 májusába volt. Nagy katonai távfutási versenyt rendeztek számunkra. Én is indultam. Teljes katonai felszereléssel kellett nekivágnunk az útnak, mely Debrecentől Nagyváradig terjedő távot ölelte magába. Nálunk volt a fegyver, az élesgolyó, borju, teljes felszereléssel, 28 kilós csomag. A mikepércsi úti debreceni sorompótól indultunk el és a nagyváradi sorompó volt a cél, ahol Borovich tábornok várta a befutókat. Négyen érukeztünk be kalapáló szívvel, verejtékben úszva, lüktető halántékkal és a négyünk közül elsőnek én futottam be 10 óra hat pere alatt téve meg a Debrecen—Nagyvárad közötti 76 kilométeres távot. A társaim bizony jóval utánam érkeztek be. Kaptam 50 koronát aranyban Borovich tábornoktól... öt darab békebeli arany tíz koronást, ez volt az első befutó jutalma. Ferencz József király és császártól pedig egy ezüst érmet kaptam. Továbbá állandó kimaradás járt a futóteljesítményért.

Versenyfutás a házasságért

— Ennek a futásnak azonban romantikus háttere volt. Tulajdonképpen azt mondhatnám, hogy futás volt ez a házasságért. Ugyanis akkor már évek óta menyasszonyom volt a feleségem és szerettem volna megnősülni. Be is adtam a kérvényemet, de azzal adta vissza az ezredes úr, hogy tényleges katonának nem szabad megnősülni. Majd csak a három év leszolgálása után. Mikor jött a távfutás, az ezredes úr azt mondta: Na, Rácz, ha sikerül megnyerned a versenyt, megígérem, hogy pártolólag terjesztem fel a kérvényedet a Felséges Urhoz. Hát ezért futottam én... a házasság lebegett a szemem előtt... a menyasszonyom arca, mikor kezdtem kifulladni a kilométerek után... és ez új erőt adott. Mikor a versenyt megnyertem, beadtuk a kérelmet és a legfelsőbb engedéllyel meg is esküdhettünk. Sőt, éppen a háború kitörésének napjára meg is született a fiam... Rácz Béla, akinek keresztapául Károly trónörököst, későbbi királyt kértem fel s el is vállalta.

— De ma már nem szaladna 76 kilométert egy asszonyért sem? — kérdezzük.

— Nem én... lengyintett búsan Rácz Sándor. — Ettől a feleségemtől aztán el is váltam a háború után. Akkor két gyermekem volt. A második feleségemtől született hét gyermekem, úgyhogy kilenc élő gyermekről kell gondoskodnom...

Kitört a háború

Nem sokkal később aztán újabb feladatok előtt álltunk. Komolyabbak előtt — mondotta Rácz Sándor. — Kitört a háború. Debrecenből vonultam be. Előbb Pancsovára, szerb frontra kerültem. Ott pár hónapig voltam. Aztán az ezreddel orosz frontra kerültem. 1915 májusban vagoníroztak be benünket s onnan az olasz frontra kerültem. Az olasz fronton kétszer sebesültem. Az isten megsegített és 1918-ban leszereltem. Utána még berukkoltam a nemzeti hadseregbe, ahol szintén egy évet szolgáltam. Szép idők voltak azok... ma pedig itt vagyok a gyerekeimmel a legnagyobb nyomoruságban. Mint zenész, nem birok rendes keresetre szert tenni, lakásomból kilakoltattak... Ott vagyunk a gyermekeimmel Isten szabad ege alatt az uccán, hosszú hetek óta.

Egy emberi élet segítségért sikolt... Kenyeret kér gyermekei, munkát a saját maga számára. Kint vérzett a harcterekben és most legalább munkát kér, hogy kenyeret adhasson családja kezébe Rácz Sándor.

HAJDÚSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ
ma már európai hírű
Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, **hullámfürdő.** Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és belégzőkúrák. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos sós- jódos- brómos- hidrocarbonátos hévvizei táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

BIZTOSITSA VETÉSÉT JÉGKÁRRA

„Én az a profi voltam, aki a pályára lépve elfelejtettem, hogy fizetésért játszom"

Markos Imre beszél emlékeiről, a régi híres Bocskairól és jutalomjátékáról

A debreceni egyetem egyik tudós professzora beszélte el, hogy külföldi útja alkalmával egyik városba meghívást kapott s nagyobb társaság előtt érdeklődött szűkebb hazájáról. A tudós egyetemi tanár elmondta, hogy Debrecenbe való. Néma csend következett szavai után, aztán a már szinte kínossá váló hallgatást diadalmasan törte meg egy közbeszólás.

— Debrecen... az a város, ahol van a Markosz... az a kitűnő szélső... Tudom... Tudom...

Ebben a kijelentésben, mégha kissé groteszk íze van is, benne van a sport óriási jelentősége. — Külföldön számtalan helyen, ahol nem akarnak tudomást venni kultúránkról, nem ismerik feltalálóinkat, íróinkat, tudósainkat, a sport révén kezdenek érdeklődni irántuk... Ezt el kellett mondanunk most, amikor Markos Imrével kezdtünk beszélgetni jutalomjátéka előtt... Mert Markos Imrének, aki 12 esztendőt töltött el a Bocskai színeiben a debreceni sport szolgálatában, Urnapján jutalomjátéka lesz. A Bocskai csapata játszik Huszt válogatottjával s ezen a jutalommérkőzésen ismét együtt lesz a régi híres ötösfogat... A belső triót a jubiláló Markos mellett a Vincze—Teleki Markos mellett a Vincze—Teleki Őry csatárhármas adja... A derék magyar futballistának, Markos Imrének jutalomjátékán, nem mindennapi élményben lesz része a futballpublikumnak. Viszont az is bizonyosra vehető, hogy a közönség nagy számban jelenik meg kedvence javára rendezett mérkőzésen, kinek nevét Egyiptomtól Görögországig, Irországtól Olaszországig mindenfele ismerik és sok helyen éppen a Markos néven kezdtek érdeklődni Debrecen iránt.

— Hogy kezdte futballpályáját? — kérdezzük Markos Imrét.

— A budapesti Ékszerészben kezdtem futballozni... 1927-ben jöttem a Bocskaiba és azóta állandóan jóban-rosszban itt voltam, kivéve a kis franciaországi epizódot, ami három éve volt, de eztán egy év után visszakerültem...

— Hányszor volt válogatott?

— 24-szer országos és országos nemzetközi mérkőzést 32-szer játszottam.

— Melyik a legemlékezetesebb szereplése a magyar válogatottban?

— Az 1933-as világbajnokságon a 4:2-ős egyiptomi mérkőzés.

Az utolsó válogatott mérkőzésem a magyar-cseh válogatott volt, amikor az én gólommal nyert a magyar válogatott 1:0-ra... Leg alább nem mondhatják, hogy nem búcsúztam szépen a válogatottságtól...

Megvigasztaljuk Markos Imrét, hogy visszakerül még őrá a címeres trikó. Hiszen csak nemrégen láttuk a Bocskai—Szolnok mérkőzésen, mennyivel jobb szélső még ma is a válogatott Szántónál... Mennyivel több ötlet, lendület, kapurahúzás van játékában...

— Mire gondol vissza legszívesebben?

— A régi nagy Bocskaira és a szép külföldi túrákra... Hány országot bejártunk... mennyi érdekes dolgot megláttunk a futball révén és hányfele megtanulták a játékunkon keresztül, hogy mit tesz magyarnak lenni...

— Melyik a legemlékezetesebb túrája?

— 1934-ben egy szédületesen hosszú túra... Elindultam a válogatottal és aztán a Bocskai túracsapatához csatlakoztam és azzal folytattam... Kéthónapos túra volt... Olaszország, Hollandia, Anglia, Irország, Skócia, Franciaország, Spanyolország, Portugália városai voltak főállomásai ennek a túrának... Páratlanul érdekes, változatos, élményekben gazdag túra volt...

Markos Imre sorsa szinte összeforrt a Bocskaival hosszú évek során. Megkérdezzük tőle, bízik e még a Bocskai bennmaradásában?

— Hát — mondja elgondolkozva — a futballban soha sem lehet tudni... — Az esélyünk megvan rá... Az ember természetéhez tartozik, hogy az utolsó pillanatig még mindig bízik. Nagyon szeretném — ezt azt hiszem, mondani sem kell —, ha sikerülne... És minden erőmből küzdeni fogok érte...

— A jövő tervei?

— Ki tudja azt ma, uram, amikor a legközelebbi napokra sem tud előre gondolni az ember... Azt hiszem, ezzel a játékkal, ezzel a szezonnal elbúcsúzom a közönségtől, mint profi futballista... Bár az is csak szó. Én, amikor a pályára léptem, soha nem jutott eszembe, hogy én fizetett játékos vagyok. Abban a pillanatban, ahogy felhúztam a futballcipőt, én már csak játékos voltam a szó legigazibb értelmében, akinek semmi nem fontos, csak a futball, mert szeret játszani...

Szinte elérzékenyülten mondja.

— Franciaországban is ez volt a baj... Mikor tízéves Bocskai játékos-multam után felhúztam a piros-fekete dresszt, olyan különöser, idegen éreztem magam benne. Nem volt énnekem ott abban az idegen világban kedvem futballozni, nekem, aki 12 éven át állandóan a Bocskai színeiben harcoltam. Egyébként is, én típusa vagyok a peches embernek. Remek szerződéssel mentem ki Franciaországba, aztán féléven belül kétszer zuhant a frank értéke. A feleségem beteg lett, a kisfiam majdnem meghalt és ott voltam idegenek között... Nekem haza kellett jönnöm... és csak itt érzem jól magam...

A profifutballista mondotta ezeket a szavakat... Markos Imre, aki nemcsak remek játékos kvalitásairól, hanem klubhűségéről is elismert volt... Markos Imre egy kicsit Debrecen értéke volt ezalatt a 12 év alatt és megérdemli, hogy az úrnapi búcsújátékon, jutalomjátékon zsúfolásig megtöltse a közönség a stadiont... Markos Imrének, aki mindig szívvel játszott, akinek annyi tapsot adott a közönség, most szüksége van a publikum szívére. Annak a jutalomjáteknak bevételéből egy existencia alapját akarja megvetni a profijátékos, aki 12 év után csak szép emlékeket, nagy sikereket visz magával... És még valamit: a közönség szeretetét.

Letartóztattak egy kassai vendéglőst, aki mint cseh légionista főhadnagy 18 gyilkosságot követett el

A miskolci vizsgálóbíró felásatta a 18 holttestet.

Egy bestiális ember került a miskolci ügyészség fogházába Kassáról. Stofkó Nándor kassai vagyonos vendéglős, aki mint a cseh légió főhadnagya 18 magyart lövetett agyon a Felvidéken. Leszerelése után »érdemei elismeréséül« italmérési engedélyt kapott és szülőhelyén, Kassán nyitotta meg a vendéglőjét.

A cseh hóhért a magyarok szemmel tartották állandóan, tudták viselt dolgait és a kassai bevonulás után a véreb a hatóság kezére került. Menekülni akart ugyan a kivonuló csehekkel, de még az utolsó percben is vagyonából akart menteni és ez lett a veszte. Nem volt ideje már elszökni Kassáról.

A vádirat szerint Stofkó Nándor 18 gyilkosság miatt kerül a bíróság elé. Az első gyilkosságot 1919 május 26-án követte el Putnokon. Egy század legionistával vonult be Putnokra, ahol találkozott az ucán Gottlieb István asztalossal, akivel együtt szolgált a világháború alatt.

Stofkó főhadnagy volt a magyar hadseregben és átszökött az ellenséghez és beosztották a cseh légióba a többi szökevényhez.

A volt magyar főhadnagy hencegve mondotta Gottliebnek, hogy századával nem áll meg Budapestig.

— *Na, a magyar katonák is ott lesznek* — mondotta Gottlieb.

Ez elég volt a cseh főhadnagynak arra, hogy másnap elfogassa két testvérével együtt. Kivitette a határba és sortüzet adtak le a három testvérre. Kettő azonnal meghalt, Gottlieb István veselövést kapott, nem mozdult,

halottnak tette magát és mikor a legionisták elvonultak, hasoncsúszva elvánszorgott és ismerősök segítségével magyar katonákhoz került, akik Egerbe szállitották, ahol meggyógyult.

Gottlieb István visszatért a Felvidékre és vigyázott, nehogy testvérei gyilkosa megmeneküljön.

A legionista főhadnagy parancsára egymást követték a gyilkosságok Tornaalján, Ormospusztán és Császtapusztán.

Torna községben Stofkó véreng-zésének egyszerre tizenhárom ember esett áldozatul. Tizenöt magyart fogdostak össze, a tornai zsidó templom udvarára vitték őket, ahol azután

a »főhadnagy úr« bunkósbottal esett a szuronyok négyszögében felállított összekötözött magyaroknak

és kimondhatatlan szidalmak között véresre verte őket. Az embertelen jelenet után a 13 magyar a járásbíróság fogdájába került, innen a fogda udvarára, ahol Stofkó sortüzet vezényelt rájuk. Véresen zuhant a földre az első áldozat, aztán a másik. Közben harsogott az embertelen vezényszó: Tölts!... Tűz!... Tölts!... Tűz!...

Mivel a sortűz nem ölte meg egyszerre a 13 magyart, Stofkó kézigránátokat dobatott a véres embertömegbe, hullák és haldoklók közé.

A miskolci vizsgálóbíró most felásatta a 18 holttestet a vérengzősek színhelyén. Sok áldozatnak a csontjai is össze vannak törve és ez bizonyítja, hogy pokoli módon kínozták, verték őket agyonlövetésük előtt.

A kassai vérebet a szembesítések során sokan felismerték, ráismertek fényképéről is, mely legionista főhadnagy korában készült.

A főtárgyalást rövid időn belül megtartják a borzalmas bűnügyben.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legujabb divat szerint **Ádám.** Renez üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

— **Megfúrták és kirabolták** a budapesti pénzügyigazgatóság páncélszekrényét. A tettesek falbontás útján jutottak be a pénztárhelyiségbe. A páncélszekrényben talált vaskazettát feltörték és a benne talált pénzt elvitték. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

Bőröndöt, retikült
FEUERMANN
bőröndös-mesternél vegyen
Piac u. 26. Gambrinus passage
20 éves jubileum tapasztalat
10% jubileumi engedmény

Hentesárúk, csemegék, fűszerek, italárúk
mindig frissen olcsó árban
Valentiknél, Piac u. 38.

500 pengőt
minimálisan
kereshet havonta
keresztény vagy annak számító úr vagy hölgy könnyű, tisztességes, akviziciós munkával, melyre betanítjuk. Jelentkezés okmányokkal Budapest, Vadász u. 16.

Repülés

A csehektől zsákmányolt három vitorlázó repülőgépet átvett a Repülő Club bizottsága

A debreceni Repülő Club, mint ismeretes, a debreceni közelfelderítő repülő századtól három csehektől zsákmányolt vitorlázó gépet kapott ajándékba a m. kir. Honvédelmi Légierők Parancsnokságának engedélye alapján. A csehektől zsákmányolt vitorlázó repülőgépeket a debreceni Repülő Club részéről bizottság vette át a repülőtéren és megszemlélték főleg ebből a szempontból, hogy a némileg megrongált gépeken milyen javításokat szükséges végrehajtani, azoknak üzembehelyezéséhez. — A gépek ajándékozásáért Fáy Wizer Aladár mondott köszönetet a tisztikarnak. A három vitorlázó gépet ezután a Club beszállíttatta a régi patkógyár helyiségébe, ahol azokat ki fogják javítani. Mivel a gépek kitűnő karban vannak, kevés javítással üzembe helyezhetők.

—=—

A levegő hősei...

A levegő hőseinek élete egyre jobban foglalkoztatja a művészeket is. A regényekben, filmekben újabban minduntalan felbukkan a hős, a merész aviatikus, vagy a kemény munkával a legsúlyosabb akadályokon is győzedelmeskedő konstruktőr. Örvendetes jelenség ez, azt mutatja, hogy a művészet is ráébredt a repülés korszakalkotó fontosságára. Egész sereg külföldi repülőfilm után értesülésünk szerint elkészül még ez év folyamán az első magyar repülőfilm, mely magyar írónak, Környei Istvánnak érdekes regényéből, az »Élet a világűrben« c. regényéből készült.

A regény utópisztikus színekkel vázolja fel a jövő világát. Az emberiség nagy háborúit, az elgázosított földet, melyről egy része az embereknek a föld alá, másik része repülőgépen a sztratoszférába menekül. A föld alá menekült emberek örök sötétségben élik le életüket arcukat, mint álarc borítja a gázmaszk, soha nem láthatják egymás arcát, a csecsemőknek is születése pillanatában fejére illesztik a gázmaszkot. A föld alatt élő csoportja az emberiségnek szellemileg visszafejlődik, szeme eltűnik az örök sötétségben teljesen deformálódik. Ezzel szemben a repülés hatalmából a sztratoszférába jutott emberek egy új típust alakítanak ki, akik az újfajta gépek segítségével megszállják és meghódítják az égitesteket s az ember a repülés segítségével diadalmasan keríti hatalmába az egész kozmoszt. Ez azonban már egy megbékélt, megváltozott emberiség lesz. Mert az ember egész rosszrahajló természetét, gyülölködését, egymás ellen törését, mint egy tudós megállapítja, a föld kisugárzása okozza s mihelyt a repülés hatalmából elhagyja a földet az ember, természete megváltozik, felébe kerül a sztratoszférában a kicsinyes indulatoknak s valóban a természet koronájává lesz. A fantasztikus téma nagyszerű lehetőségeket nyujt a filmgyártás számára különösen azokban a jelenetekben, melyek a jövő háborúit, fagyasztó és olvasztó sugarak, borzalmas pusztításait, elektromos hullámok pusztításait, hamuvá vált embermilliókat, pokolian monumentális légi harcokat mutatnak be, valamint, ahol a különböző bolygók és égitestek különleges világát festi. Ezeken a helyeken nagy lehetőségeket nyujt a tökéletes ábrázolásra a film korlátlan kifejezőkészsége. Az első magyar repülőfilm nemcsak, mint fantasztikum, hanem, mint technikai megoldás is érdekes lesz.

—=—

Légierők szerepe a háboruban

A világháború elhúzódásának, tehetetlen állásharcainak tanulságai arra a meggondolásra késztették a hatalmakat, hogy háborús konfliktus esetén egy más, minél nagyobb meglepetése céljából a fegyveres összeütközést, a másikat megelőzve kezdjék meg. A háborús előkészületeket a híradótechnika és a kémszolgálat mai fejlettsége mellett eltitkolni nem lehet, de ez napjainkban különben is olyan általános jelenség, hogy nem ebben rejlik a meglepetés ereje és lehetősége, hanem az ellenségeskedés kezdetének időpontjában. Ez pedig adva van, mert ebben a tekintetben a repülő erők és motorizált csapatok mai gyorsasága mellett 1—2 nap időbeli különbség elegendő ahhoz, hogy az ellenséget a megelőzéssel meglepjék és a kezdeményezés megragadásával az ellenség szándékait és terveit halomra döntsék. A kezdeményezés megragadásával az ellenség szándékait és terveit halomra döntsék. A kezdeményezés megragadása azért is fontos, mert minden állam igyekszik az ellenség területére átvinni a háborút, hogy saját országát megkímélje legalább a földi erők mindent felduló harcától, ha már a légi erők rombolásaitól egyik fél országa sem maradhat mentes.

Ennek az újszerű háborúbevezetésnek eszközei a gyorsseregtestek, ezek között is elsősorban a motorizált és mechanizált csapatok és a légi erők. Azonban ezt a módszert sem lehet biztos receptnek tekinteni, mint semmit a háborúban, mert ez ellen az ú. n. megrohanás »lerohanás« ellen viszont minden állam igyekszik védekezni a határ megerősítésével éspedig több mélységbe telepített erődvonal rendszerrel a földi erőkkel szemben, a légi erők ellen pedig aktív és passzív légvédelemmel. Aktív a légelhárítás vadász repülőgépekkel és légvédelmi tűzeszközökkel, passziv a fontos tárgyak rejtésével és bombabiztos óvóhelyekbe való helyezésével.

Természetesen nem szabad azt képzelni, hogy egy ilyen lerohanás még sikerülte esetén is eldönti a háború sorsát. Ez a lerohanás nagy erőviszonyok között csak azt a célt szolgálja, hogy a tömegerők részére kedvező feltételeket és mozgási szabadságot teremtsen és ezáltal a háború időtartamát megrövidítse.

—=—

Felhivás!

A Debreceni Repülő Club felhívja vitorlázó ifjúsági szakosztályának azon tagjait, akik még nem jelentkeztek orvosi vizsgálatra, hogy a hétfői nap folyamán jelentkezzenek a Debreceni Repülő Club hivatalos helyiségében. Dr Meceky tanársegéd, aki a vizsgálatot végzi, gyébként már számos fiút vizsgált meg a jelentkezések során.

Szászával érkeznek be a „Debreczen" pályázatára a megfejtést tartalmazó levelek.

A debreceni ovodákban tovább folyik a foglalkoztatás Csak később lesz szünet

Az óvodáknak június hónapban szokásos vizsgáját, mint ismeretes, a belügyminiszter megszüntette. *Ezután az óvodák nem tarthatnak vizsgákat, csupán évenként 2—3 esetben, megfelelő alkalomkor rövid, legfeljebb ötnegyedórás ünnepélyeket, melyek nem fárasztják ki nagyon az óvodák apró növendékeit.* Most június hónapban is lesznek ilyen ünnepélyek, ezek azonban nem vizsgák és utána az óvodás gyermekek foglalkoztatása tovább folyik a nyári hónapokban is. Az óvodák felügyelő bizottsága csupán egy későbbi időpontban fog határozni az egyhónapos szünet megállapítása felől s azt annakidején a lapok útján közli a közönséggel.

Tornavizsga a ref. gimnáziumban

Június 6-án, kedden d. u. 5 órai kezdettel (rossz idő esetén 7-én) fogja a ref. gimnázium megrendezni tornavizsgáját az intézet udvarán. A multban minden alkalomal magasszinvonalú tornavizsgák emlékével elégedetten távoztak a nézők s így ez kötelezi a 400 éves jubileumát ünneplő gimnáziumot, hogy a jubileumhoz méltó műsorral lépjen a közönség elé. Nagy felkészültséggel és nagy tudással fognak a diákok a közönség előtt bemutatkozni, úgy hogy a záróvizsga kinő a tornavizsgák keretéből és Debrecen sportesemenyévé válik.

Az intézet tornászcsapata, élén a magyar válogatott Hajdúval, — szebbnél-szebb gyakorlatokkal káprázatja el a nézőket. Résztvesz a torna bemutatón Mogyoróssy, magyar válogatott tornász, az intézet volt diákja is. Az atlétika barátjai is megtalálják kedves sportjukat a vizsgán, amelyet az alsósok talajtornája mozgalmassá s a leányok tánca pedig szinessó varázsol. Vívó-asszók és kosárlabda játék döntője teszik teljessé a műsort.

A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek még mérsékelt számban kaphatók a pénztárnál a vizsga megkezdése előtt.

— ő —

Egy esztendei sötétzárka a szökési kisérletért

Szoó István 21 éves gépkocsimosó, aki gyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra van elítélve, ez év januárjában szökni akart a váci fegyházból és Nagy József nevű fegyenctársával megkötözte Ferencz Rudolf főfegyőrt. A törvényszék *a szökési kisérlet miatt most ítélte el Szoót egyévi sötétzárkára, hetenként egynapi böjtre.* Társa egyévi börtönbüntetést kapott.

Üzletáthelyezés.

Értesitem vendégeimet, hogy a Bádogos ucca 2. szám alól, Sas ucca 2. szám alá költöztem át. Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását.

Boczán Sándor fodrászata Sas u. 2.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, június 3-tól, június 10-ig: „Megváltó", Piac ucca 18., telefon: 14-69. — „Tisza, Magoss György-tér 9. szám, telefon: 24-52. — „II. Rákóczy", Külsővásár-tér, telefon 23-43 „Sztankay", Szent Anna ucca 64., telefon: 25-58. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

KÉPKERET SZENTMÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC U. 89.

Dalaimból

NINCS NEKEM EGYEBEM...

Nincs nekem egyebem dolgos két kezemnél,
De azért mindennap lágy kenyeret ennél.
Selyemből, bársonyból tán nem jutna néked,
De a boldogságból — szentül megigérem —
Kiveszed a részed!

Az apámnak se' vót se' főd je, se' háza,
Mégis bizakodva nézett a világba!
Ne félj hát te sem hisz nem csak pénz az érték,
Ahol két szív, négy kéz összefog hidd el ott:
áldás a szegénység!

GAYNÉ ÉDY.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, délelőtt 11 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Bartha Tibor, délután 5 órakor vallásos ünnepély Nagy D. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor D. dr Révész Imre, délután 4 órakor Hézser Zoltán. — Ispotálytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla délután 3 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor. Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután 3 órakor Kováts Árpád. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács József. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:** Hármashegy délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. Lukaháza délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 órakor: Nagy Dezső. — Ondód I. Kádár dülő délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád.

— **Római katolikus miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban:** rendes miserend misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet is ugyancsak ő mind. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — Kertségekben és kápolnákban: Homokkertben: Rassovszky Kálmán piarista tanár. — Csapókertben: Kummergruber Emil. Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Pallagon: dr Bátky Miklós. — Téglavetőben: Faragó László. — Klinikán Béres Endre. — Szoboszlói úton: Szücs Ferenc.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban, jún. hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet előtt hittanvizsga, utána kebli tanácsi ülés lesz.

— **Istentiszteletek az evangelikus templomban június hó 4-én:** délelőtt 9 órakor ifjúsági évzáró istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos. — 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Koren Emil. Délután 5 órakor írásmagyarázat a templomban (Koren E.)

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig prédikáció és Urvacsoraosztás. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

— **Magyar cél.** Milyen legyen a magyar út? Mi a magyar cél? Ezzel a nagy kérdéssel foglalkozik a debreceni kat. leánygimnázium Mária-kongregációja jún. 4-én, vasárnap délután 5 órakor a Svetits intézet udvarán tartandó gyűlésén. **Beszédet mond: P. Nagy Töhötöm S. J., a Hivatásszervezet országos elnöke.** Felszólalnak még dr Szabó János, Demeter Dudics Erzsébet, Boros Erzsébet, Laczkó Dániel és Rankai Jenő. Közreműködik a Tanítónőképző, Leánygimnázium és Polgári Leányiskola énekkara.

— **Dr. Hegyaljai Kiss Géza a Nagytemplomban** prédikál június 4-én, szentháromság vasárnapján Krisztus elküldötteiről délelőtt 10 órakor.

x **Dr Berényi István** városi orvos, nőgyógyász rendelését ismét megkezdte, Püspöki palota, I. em. 22.

— **A Kálvinisták Templomegyesülete hitvédelmi előadásai** során Orosz János segédlelkész tartott nagyértékű, szép előadást a háziistentiszteletek gyakorlásáról. Az előadást bevezette és záróbeszédet mondott dr. Baila Bertalan főjegyző, míg Siposs Imre központi lelkipásztor imádkozott.

— **Holnap este** 8 órakor rendezi a Zeneiskola gordonka tanszakos akadémista növendékeivel hangversenyét az intézet hangversenytermében. Ingyenes jegyek igényelhetők.

— **Nyugalmazott MÁV főtisztviselőknek** nyári szünet előtti összejövetele hétfőn lesz az Angol Királynőben.

Rádiót legelőnyösebben legnagyobb választékban még mindig
MAYER mérnöknél Kossuth u. 13.

— **A Déri Múzeum** ma, vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. — A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

VEGYI DAUERT Express készíttessen Rammingernél Szent Anna u. 10—12.

— **A volt 39-esek bajtársi köre** e hó 8-án, csütörtökön este 8 órai kezdettel az Angol Királynő különtermében családias összejövetelt tart, melyre a bajtársakat és családtagjaikat ezúton hívja meg a vezetőség.

— **Értesítjük Debrecen város közönségét, hogy az orvosi bizonyítvánnyal rendelkező betegek részére jég** a tűzoltólaktanyában (Csapó ucca 43. sz.) június hó 1-től kapható.

— **Tornaünnepély.** A debreceni róm. kat. elemi iskola e tanévi tornaünnepélyét ma délután fél 5 órakor tartja a Varga utcai fiuiskola udvarán, melyre a kedves szülőket és érdeklődőket ez uton is meghívja a tantestület. Műsormegváltás kötelező.

— **A Tisza István Tudományos Társaság** ma tartja évi rendes közgyűlését d. e. 11 órakor a Déri Múzeumban.

x **Orvosi hir.** Dr Székely Kató orvos rendelőjét Magyar u. 2 alatt megnyitotta.

— **A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egyesület** június hó 7-én délután 4 órakor tartja rendes közgyűlését a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Hunyadi u. 5. sz. I. emelet) tanácstermében, melyre az egyesület tagjait ezuton is meghívja az Egyesület elnöksége.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse **Ádámmal.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **A kinai harctér közelében feketehimlő dühöng** és többezer már a halottak száma. A japánok igen erélyes óvintézkedéseket tettek a járvány terjedésének megakadályozására.

— **Nikotinnal mérgezte meg magát** Fetz Gyula kereskedősegéd az egyik sarkadi szállodában. Holtan találták mellette sógornőjét, Fetz Józsefnét. Az öngyilkosok búcsúlevelet hagytak hátra a rendőrségnek címezve.

— **Gépírónői oklevelet szerzett** a budapesti angol követ leánya, a 24 éves Jane és apja mellett titkárnő lesz.

— **Felszakította a vezető orrát az ökör.** Gombos Ferenc 62 éves napszámos-tehenész, aki a pallagi gazdasági akadémián lakik, szombat reggel ökröt vezetett a Kuruc uccán, amikor a 12. sz. ház előtt az állat a szarvával felszakította Gombos bal orrszárnyát. Mintegy hat centis hosszú porcig hatoló sebét a mentők kötözték be.

x **Vattay Margit** tánciskolájában junius 17-én diák kolon kezdődik, Kossuth 11.

— **Túristakirándulás** június 8-án Rozsnyóra és környékére, bővebbet hirdető tábláinkon.

— **Ma délelőtt lesz a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületének közgyűlése.** A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete ma délelőtt fél 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Kereskedő Társulat dísztermében. Tárgysorozaton az egyesületi ügyeken kívül számos igen érdekes érdekképviseleti ügy is szerepel, mint amilyen az üzletek hétköznapi zárórájáról szóló törvénytervezet, a forgalmiadó fázisrendszerének a szeszesitalokra, magvakra, konzervekre való kiterjesztése, a Magyar Élelmiszer Törvény megalkotásának sürgetése, — a legkisebb munkabérrendeletek módosításainak is mertetése. Az egyesület közgyülésére az egyesület elnöksége ezúton is felhívja az érdekeltek figyelmét.

— **Az Eötvös u. — Leány u. — Kálvin-téri ref. elemi iskolakörzet** gyermekkara és az Eötvös u. I—VI. fiu o. tornacsapatai ma, június hó 4-én délután 3 órakor az Eötvös u. 52. sz. a. iskola udvarán ének- és tornabemutatót rendez.

— **Tegnap nyilt meg a XI-ik Szegedi Ipari Vásár.** Június 8-án filléres vonat indul Szegedre. — A Szegedi Ipari vásárt tegnap, szombaton nyitotta meg a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter képviselője. Június hó 8-án Urnapján Nyiregyháza indításssal Debrecenen át filléres vonat indul, amelyre a jegyeket a menetjegyirodában lehet biztosítani. A szegedi közönség a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár alkalmából a Debrecenbe jövő filléres vonatokat mindig előszeretettel felkarolja. — A két testvérváros gazdasági és kulturális kapcsolatából következik az, hogy a szegedi ipari vásár alkalmából induló filléres vonat sikerét a debreceni közönség is jelentkezésével támogassa.

— **Megkéselte egy barátja** Cobor István Szárazi F. u. 3. alatti kőművessegédet a vágóhid mögötti vendéglőben. Cobor együtt szórakozott a kocsmában egy mészárossegéd barátjával, aki kérte, hogy fizessen neki egy pohár bort. Cobor ezt megtagadta és mikor ki akart menni az udvarra, barátja késsel a csuklóján izületig hatoló hosszú sebet ejtett. A mentők kiszállították a klinikára, majd kötözés után a rendőrségre vitték, ahol kihallgatták és elbocsátották.

x **Schuller festőmester** lakását Hatvan ucca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

— **Összeesett a Hatvan uccán** Mahler Manóné sz. Nóbel Gizella Csalogány u. 3. alatti napszámosnő epilepsziás rohamban. Az idős asszony úgyszólván nap-nap után összeesik a város valamelyik részén betegségében. Mire el akarják szállítani, akkor magához tér.

x **Paradicsomot varázsolhat** kertjéből vörös salakunk, vagy sárga kertikavicsunk segítségével. Lukács műkőgyár, Károly Ferenc József út 3. sz., telefon: 23-08.

Sirkövek
műkőből, faragott fa és deszka és minden más építési anyag, mész, cement stb., stb. és ezenkívül használt lépcsők, mészsalak stb.
kapható a
Debreceni Műkőgyár R. T.
Fürdő ucca 3. szám alatti telepen.

Örökítse meg a nyár szépségeit.
Fényképezőgépek meglepő olcsón, előnyös fizetési feltételek mellett
Berzéki fotoszaküzletében, Piac u. 38.

GYÁSZ ROVAT

Szima Árpád banktisztviselő életének 34. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozójából görögkatolikus szertartással. Temetését Fehértói vállalata rendezi.

Téglási Erzsike élt 12 évet. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértói vállalata rendezi.

Id. Nógrády Pál életének 74-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozójából a római kat. egyház szeretartása szerint. Dankó temetkezési intézet

Dr Bánya Lajos községi főjegyző kis leánykája temetése vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a Köztemető hármas termében Csurka temetkező rendezésében.

Tóth Ferencné Kálmánczy Zsófia 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető III .termében ref. szertartással. Lakása: József kir. herceg u. 15. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik szeretett jó édesapánk, Sándor László temetésén résztvettek, ravatalara koszorúkat és csokrokat helyeztek, mely által fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. **Sándor család.**

Köszönetnyilvánítás. Boldogult drága feleségem elhunytával megnyilvánult meleg részvétért, ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak, barátainknak, pályatársaimnak és mindenkinek, kik nagy bánatunkban velünk együttéreztek, a gyászoló család nevében is hálás köszönetet mondok. — **Scheibel József** nyug. Máv. főmozdonyvezető.

Köszönetnyilvánítás Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik szeretett feleségem, édesanyánk elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. — **Balázs Márton és gyermekei.**

x **Svábot, poloskát öl!** „Szektin" rovarirtó doboz 1.20. Kapható Jósa és Jóna utóda, Somogyi drogéria.

— **Építési engedélyt kértek a mult hónapban.** Csonak József Nagycsere 61. lakóház. Bőr Istvánné Péterfia u. 54. átalakítás. Dr. Váradi Szabó Miklósné Ember Pál u. lakóház. Békéssy Jenő Csanak J. u. 7. átalakítás. Pándi György Verecke u. 3. lakóház. Deák József Kinizsi u. 81. átalakítás. Kovács Ferenc Hatvan u. 46. átalakítás. Záradi József Monostorpályi u. 86. mellékhelyiségépítés. Hodosi Sándorné Gyár u. 20-b. kerítés. Csontos József Hajnal u. 1. W. C. Soós Ferenc Jánosi u. 83. mosóház. v. Reviczky György Simonyi u. 26. átalakítás. Szép Istvánné Faiskola u. 7-c. lakóház. Szabó Mihály Homok u. 88. W. C. Ref. Egyház Hatvan u. 1. átalakítás. Kupfer Borbála Bethlen u. 20. átalakítás. Dr. Széki Antal Péterfia u. 31. átalakítás. Lovászi István Pozsonyi u. 24. toldaléképítés. Juhász József Minkás u. 37. mosókonyha. Mincer Antal Eötvös u. 5. átalakítás. Galló Andrásné Keresztesi u. 45. átalakítás. Geiger Vilmos Késes u. 12. átalakítás. Nagy József Ág u. 10. lakóház. Timár Sándor Vitéz u. 8. toldalék. Görög János Rudolf u. 58. toldalék. Füzesi Lajos Töhötöm u. 46. kamara.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Böszörményi Emil táblai tisztviselő, Lorántffy ucca 42., lány Magdolna Erzsébet. Kecskeméti I. asz talos s. Kisfaludy u. 17. fiú Béla. Hermann György gazdálkodó Bellegelő 114. fiú László. Tóth Ferenc fm. Nagycsere 3. leány Julianna. Rácsai Lajos sütőmester Beresényi u. 52. fiú Lajos. Suba József zenész Késes u. 22. leány Gizella Papsi János fuvaros Pósa u. 15. fiú Sándor. Harstein Zsigmond vásári kisegítő Simonffy u. 31. fiú Ervin. Cseke László szijgyártó Holló u. 3. leány Etelka. Péter Antal kertész Hosszúpályi leány Viola. Katz Ferenc házaló Zugó u. 4. leány Erzsébet. Bányai János rendőrtörzsőrmester Semse fiú János. Gebei István férfiszabó s. Apaffy u. 28. leány Hajnal. Szabó Gyula péksegéd Lorántffy u. 9. leány Olga. Csanka Lajos postaműszerész Hajnal u. bérház. fiú László.

ELJEGYZÉS: Kiss József kőművessegéd Csonka u. 7.—Jeremiás Anna Veress u. 21. Jakucs Sándor üzletvezető Zvingli u. 5—V. Dicső Irén Vár u. 10. Nagy János fm.—Lovas Rozália Teges u. 15. Bán Mihály asztalos s.—Néma Margit Mikepéresi út 7. Kovács István fm. Nyil u. 98—Tenki Margit Veress u. 23.

HÁZASSÁG: Molnár István fm. Halap 150—Agárdi Eszter Hajdúsámson. Végh András klinikai ápoló Klinikai telep—Koroknai Róza Hatvan u. 1. Diószegi András gazdálkodó Károly F. J. út 66—Szendrei Julianna Maróthy Gy. u. 11. Fülep Imre cipész s. Csokonai u. 12—Végh Eszter Jókai u. 42. Tóth István villanyszerelő s. Zápolya u. 13—Szemczer Aranka Bethlen u. 62. Némethy Ferenc városi tisztviselő Iskola u. 1.—Besennyei Vilma Gyöngyvirág u. 21. Biró Zsigmond fm. Hajdúböszörmény—Demjén Zsuzsánna Pac 20. Kiss Zoltán tetőfedő s. György u. 6.—Végh Róza József kir. hg. u. 35. Kiss Jenő szijgyártó s. Budapest—Miklós Erzsébet Ajtó u. 6. Tumbász János fm.—Gercsák Margit Szoboszlói út 13. Oláh István máv. asztalos Hadházi u. 12.—Nagy Zsuzsánan Jánosi u. 21. Orgovány László máv. s. tisztjelölt Cegléd—Borza Erzsébet Csillag u 19. Oláh Imre fm. Kadarcs u. 6—Novák Julianna Tekez u. 44. Tóth Bálint fm.—Novák Mária Tegez u. 44. Vadász Lajos O. T. I. tisztviselő Vígkedvű M. u. 64.—Harsányi Jolán, Eötvös u. 5. Pazonyi Imre máv. kalauzjelölt Szávay Gy. u. 21—Csorba Irma, Kerekes Géza u. 21. Asztalos Lajos cipész s. Sámsoni út 6—Fekete Julianna Biró u. 6.

HALÁLOZÁS: Nógrády Pál kovácsmester r. kat. 69 éves Cegléd u. 10 Kónya Margit házlartási alkalmazott ref. 19 éves Józsa. Szima Árpád banktisztviselő g. kat.34 éves Attila tér 7. Toma Ferenc gépkezelő ref. 25 éves Vitéz u. 24. Cseke Etelka ref. 1 napos Hollós u. 3. Téglási Erzsébet iskolai tanuló ref. 12 éves Pósa u. 34. Bánya Ildikó ref. 4 hónapos Nagygéres. Paksi Sándor ref. 1 napos Pósa u. 15. Friedmann Margit izr. 1 napos József kir. hg. u. 44. Kiss Erzsébet ref. 8 hónapos Bocskai tér népház. Csillag Ignác magánzó izr. 74 éves József kir. hg. u. 11. Deák István fm. ref. 13 éves Petőfy u. 9. Daróczy Lajosné ref. 70 éves Pusztaeseg. Tóth Ferencné ref. 68 éves Józsefne ref. 68 éves József kir. hg. u. 15. sz.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

— **Nem azonos.** Szűcs Béla sertésnagyvágó exportőr, Hétvezér uccai lakos, sem pedig fia, ifj. Szűcs Béla, akinek Rákóczi uccán van hentes- és mészárosüzlete, nem azonosak azzal a Szűcs Béla vágósegéddel, kit az ügyészség gyújtogatás miatt letartóztatott.

Simon Sándor (ref. főgimnázium), ki a latin-versenyben első lett az országos tanulmányi versenyen.

x **DEBRECEN és H.-SZOBOSZLÓ** alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a **Benyáts Emil** harisnya- és kötöltárú gyára gyártja. Eladás: nagyban és kicsinyben.

— **Balesetek.** Pintye József esztergályossegéd Hajó u. 22. alatti lakos repesztett sebet szenvedett az ujján, amikor a Rákóczi u. 8. sz. alatt egy kerti székre le akart ülni, mely az ujját odacsípte. — Kemény György Maróthy György u. 28. alatti gimnáziumi tanuló több társával játszott a Kápolnási u. 1. alatt lévő zsidó gimnázium pincéjében, közben nekiszaladt a falnak és szeme alatt horzsolt sebet szenvedett. — Sebestyén Imre Csemete u. 6. alatti mozigépész munka közben a Borz u. 20. alatt saját cséplőgépét javította, miközben ujján vágott sebet ejtett véletlenül. — Zamaczki Ferencné Rakovszky u. 19. alatti kereskedősegéd felesége lakásán fát aprított, közben a baltával az ujjára csapott, ahol zuzott seb keletkezett.

— **A 49. sz. „Tisza Ilona" cserkészleány csapata** ma délután fél 6 órai kezdettel a Világítási Vállalat termében, Piac ucca 36. szám alatt műsoros délutánt rendez, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a csapat.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest, tisztit
Weisz Arany János-u 20
1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy a város szikgáti gazdaságában kb. 533 q 1939. évi termésű őszi búza kerül eladásra. Ajánlatok a gazdasági ügyosztályhoz címezve f. évi június hó 7-én déli 11 óráig adandók be a városháza gazdasági ügyosztály iktatójába. A búza minta, az eladás és szállítás feltételei, valamint a beérkező ajánlatok feletti döntésre nézve felvilágosítás a gazdasági ügyosztály félemelet 17-es számú szobájában kapható. Debrecen, 1939. június 1. *Dr Veress Géza* sk., tb. főjegyző.

Rehák Tamás tűzoltóparancsnok, ki szép kitüntetésben részesült.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság értesíti a város lakosságát, hogy az 56—2031—1887. bkgy. sz. szabályrendelet 2. paragrafusa értelmében, minden háztulajdonos köteles a háza előtt elvonuló gyalogjárdát tisztántartani, azt naponta, reggel legkésőbben 7 óráig fellocsoltatni és lesepertetni. Felhívja ezért a hatóság az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a fenti rendelkezésnek — 100 pengőig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt — feltétlenül tegyenek eleget. Figyelmeztéti végül a hatóság az érdekelteket, hogy a járdákat a porképződés megakadályozása céljából száraz időben locsolás nélkül seperni nem szabad. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága. **Debreceni Helyi Vasút.**

IRÓGÉPEK kölcsönzése HURAY, Iparkamara T: 17-93

HIRDETÉS.

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy f. hó 6-ától kezdve a Máv. p. u.—nagyerdei vonalon a Pallagi út és a Vilmos császár körút keresztezése előtt a 188. sz. felsővezetéktartó oszlopnál levő feltételes megállóhelyet a Városi Uszoda felé a 191. sz. felsővezetéktartó oszlophoz helyezzük át.

Debrecen, 1939 június 3.

Az Üzletigazgatóság.

Árverési hirdetmény. Értesítem az érdekelteket, hogy a gazdasági ügyosztály f. évi június hó 5-én délelőtt 9 órakor a Dégenfeld tér 5. sz. alatti városgazdasági hivatal udvarában: 1 drb. flanel ing, 2 drb. harisnyakötő gumi, 1 drb. nadrágtartó, 1 drb, zsebkés, 1 drb. fekete pénztárca és 3 drb. pokróc értékesítésére nyilvános árverészt tart. *Dr Veress Géza* sk. tb. aljegyző.

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A **GÁZ** legjobb, legolcsóbb, legtisztább,
a **GÁZ** a legkényelmesebb
a **GÁZ** a leggyorsabban kezelhető,
a **GÁZ** melege pontosan szabályozható,
a **GÁZ** számla értéke egy hónappal később fizetendő,

A gázvezetékeket 5 évi részletre készítjük és a bevezetés költségeit a gáz állandó használata esetén nagyrészt visszatérítjük.

Főzőt, tűzhelyet, autogeysert, fürdő- és fűtőkályhát olcsón bérbeadunk.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

Batthyány ucca 17. Telefon: 28-53.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS VILÁGITÁSI VÁLLALATA.

Ma van a Frontharcos dísztáborozás a Nagyerdőn.

Családi értesítés:

Varga Mária
és
Király József
jegyesek.
(Minden külön értesítés helyett)

Virágot az Országzászlóra

A Nemzeti Diákszövetség szép gondolatot vetett fel. Azt kéri a közönségtől, hogy a trianoni évfordulón ma, június hó negyedikén, vigyenek virágokat az országzászlóra.

Debrecenben is áll már az országzászló, a debreceni közönség is megvalósíthatja ezt a szép gondolatot. Virágba boríthatja az országzászló talapzatát, jeléül a magyar szívek reménységének.

Fehér Vera és Schmogrovits Piroska hangversenye a Zeneiskolában

Nem mindennapi vállalkozás volt két növendéksorban levő fiatal muzsikustól, hogy egy-egy órás műsorral léptek ki a nagyközönség elé, de dicséretükre legyen mondva, nagyszerűen állták meg helyüket.

A gazdag műsoron Bach, Liszt, Chopin, Dohnányi, Ravel és Weiner nevét láttuk, ez az ízlésesen összeállított program elsősorban a vezető pedagógus, **Barany Jánost** dr-t dicséri, aki a műsor ilyen gondos összeválogatása mellett mindenkinek ki tudta választani a neki megfelelő művet.

Fehér Vera minden technikai beállítottsága mellett is feltűnik egyre fejlődő muzikalitása, ami gondos nevelés és egyéni akaraterő eredménye. Sokat fog még baladni. A Liszt Tarantellát igazán művésziesen oldotta meg, de nagyon tetszettek a Chopin etüdök és Weiner parasztdalai is.

Schmogrovits Piroskánál az érett megfontoláson, aprólékos, gondos kidolgozáson és az abszolút muzikalitáson van a főhangsúly. Legközelebb fekszik hozzá Bach, a partitában igazán beérkezett művészhez méltó megoldásokat hallottunk tőle, de szép volt a Wieniawskin és Ravel szonetina is.

Mi, akik évről-évre figyeljük a két növendék fejlődését, megállapíthatjuk, hogy **Baranyi János** dr igazi körültekintő, minden részletre kiterjedő művészi pedagógiai munkásságot folytat és ennek köszönhető, hogy a két fiatal muzsikus előtt biztos jövő áll.

— **Pénzváltás a vásáron.** A tavalyi augusztausi komádi vásáron kellemetlen helyzetbe került Jäger Hermann hajdúhadházi lakos. Tukacs Lajosné, egy komádi gazdálkodó felesége ötvenpengős bankjegy felváltására kérte és miután Jäger felaprózta a bankjegyet, pár perc mulva az asszony azzal tért vissza hozzá, hogy a vásári árús 16 pengővel kevesebb pénzt adott neki. A váltás körül támadt nézeteltérésből bűnper keletkezett, mert Tukacsné feljelentésére a királyi ügyészség csalás büntette miatt emelt vádat Jäger ellen. Szombaton tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást a debreceni törvényszéken dr Unger József törvényszéki bíró. Miután a tanúk a csendőrségen tett vallomásukat visszavonták, Tóth Aurél nyug. kir. kúriai bíró, védő terjesztette elő a vádlott védelmét, a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette Jäger Hermant a csalás vádja alól. Az ítélet jogerős.

Debrecenbe érkezett az idegenforgalmi hivatalok vezetőinek csoportja

Mint megírtuk az Országos Idegenforgalmi Hivatal rendezésében az idegenforgalmi vezetők 28 tagú csoportja szombaton országos tanulmány útra indult. Utjuk első állomása H.-Szoboszló volt, majd onnan **Grassl Herbert** igazgató vezetésével a Hortobágyra mentek. A Hortobágyi csárdában **Németh Nándor** igazgató vendégei voltak, aki vendégül látta az idegenforgalmi hivatalok vezetőit, akik kitünő ételek és italok mellett a legjobb hangúlatban szórakoztak. — Majd megtekintették a Hortobágy puszta nevezetességeit, a ménest, a gulyát, s este 8 óra után érkeztek Debrecenbe. Az Arany Bikában Debrecen város vacsorát adott a vendégek tiszteletére. A kitünő vacsora után dr **Balogh Sándor** főjegyző üdvözölte az idegenforgalmi vezetők csoportját a távollevő polgármester nevében, hangsúlyozva, hogy a vidéki városok idegenforgalmi faktorai ne a konkurrenst lássák egymásban. A vendégek részéről dr **Szekerka Lajos**, Szeged város idegenforgalmi hivatalának vezetője válaszolt, megköszönve a szíves vendéglását, elragadtatással nyilatkozott Debrecen és a Hortobágy szépségeiről. Dr **Rahringer Endre** miniszteri fogalmazó szólalt fel még. A vendégek vasárnap délelőtt megtekintik Debrecen város nevezetességeit és a Felvidékre utaznak tovább.

Rádió, villamossági, kerékpár üzletem, vaskereskedésem áthelyeztem Hunyadi u. 18. saját ház
Horváth Sándor
műszerész és műszaki kereskedő

Kisebbségi magyar sors

A XX. század a csalódás tragédiák és az észrevétlen hőstettek kora. Itt az eposzokba kívánkozó desen megy végbe és szörnyű tragédiák játszódnak le olyan diszkréten, hogy a szinte alig észrevehető. A kisebbségi magyar sors azonban kitermelt néhány olyan hőst a magyar életnek, akiknek nevét meg fogja őrizni a magyar történelem és tetteik érdemesek arra, hogy feljegyezzük a jövő számára. Három nevet örökítünk itt meg ezek sorából: Balázs Ferencnek, Manyák Józsefnek és Nemes Istvánnak a nevét.

A HALOTT UNITÁRIUS PAP, AKINEK MUNKÁJA ÉLNI FOG.

Balázs Ferenc már közel két éve halott. A székely falu unitárius papjának sorsa egyike a legmegrázóbb tragédiáknak és egyben a legmegfelelőbb eszményképnek. Fiatal fővel indult egy székely fiú tele akarattal... Öt világrészt járt be s mielőtt elhagyná fajtáját elmegy annak nagy kinyilatkozásához: Szabó Dezsőhöz, a remetesorban tengődő nagy magyar íróhoz. Az ott kapott szellemi útravalót viszi magával... Külföldön nősül, de visszatér a maga kis falujába, a kisebbségi sorsba. Prédikál és alkot. Segít és ha kell, saját szájától vonja el a kenyeret, hogy test vérének odaadja. Az ilyen embernek hallgatnak szavára. Megterem ti a kisebbségi szövetkezeteket, úgynevezett mintafalut akar csinálni kis falujából. Közben megkapja a tüdővészt... E sorok írója végignézte keserves, halálvermes óráit a debreceni Auguszta szanatóriumban, ami után még egyszer talpraállt, visszament falujába és utolsó, maradék erejét is oda adta fajtájának. Felesége már előzőleg hazament szüleihez, kislányát is magával vitte... Talán maga Balázs is küldte, aki halálosan rettegett, hogy szerettei megkapják tőle a borzalmas kórt... Két évvel ezelőtt halt meg, de munkája él, kezenyomán kivirágzott a szövetkezeti élet, útmutatása évtizedekre kijelölte az irányt az erdélyi magyar kisebbségnek.

FÉLHOLTRA VERTÉK, SZERKESZTŐSÉGÉT SZÉTROMBOLTÁK, BÖRTÖNT ÜLT, DE KEDVÉT NEM VESZTVE DOLGOZIK A MAGYARSÁGÉRT.

Manyák József a neve, melyet már megtanult megismerni az itteni magyarság is. Fiatalember, talán alig túl a harmincon... de már másfél évtizedes harc áll mögötte. Nagy, kitartó küzdelmek a magyarságért. Irodalmi lapja megteremtette Kelet-Erdély összefogását s közben Manyák József egy vagyont áldozott rá. Lapjában bátor tiszta hangon küzdött a magyarság igazáért s kíméletlenül rámutatott minden elnyomásra, jogfosztásra, mely a románok részéről érte a magyarságot. Bátran, fenntartás nélkül belevetette magát a harcba, kiállt minden esetben fajtájáért, bárkinek sorsában érte is ütés a magyarságot. Maguk a román intelligencia tagjai is csodálattal hajtottak fejet ez előtt a fajszeretet, vakmerőség, imponáló és lefegyverezhetetlen akarat és zseniális képességű újságíró előtt. A román tömegek azonban megtámadták a szatmári színház előcsarnokában és véresre verték. Később szerkesztőségét rombolták széjjel... Majd perbe fogták és többízben ült börtönt, mert kimondta Erdélyben a magyar igazságot... Egyik ilyen alkalommal maguk a román újságírók is felkeresték, meglátogatták börtönében. Tisztelték benne a bátor, igazságot kereső, fanatikusan magyar kollégát. A nagy embert, aki tiszteletet parancsol még az ellenfélnek is. Nevét, melyet csodálatos hőstetteiről, alkotásairól megtanult ismerni mindenki Erdélyben, megérdemli, hogy a történelem lapjain lássuk viszont...

Párizs, június 3. Liegesben négy nemzet versenyzőinek részvételével úszóversenyt rendeztek. A 100 méteres gyorsúszásban első lett Komlósi (magyar) 101.6 perc. 2. Elmer (magyar. — A 100 méteres hátúszásban harmadik lett Lengyel (magyar) 113.6 perc. a 4x200 méteres gyorsúszó stafétában első lett Magyarország 9.43 perccel.

Erdőbénye
klimatikus gyógyfürdő
3000 holdas tölgyerdőben kénes, timsós és vasgálic tartalmú gyógyvizzel. Kérjen prospektust a Fürdőigazgatóságtól. 50 százalékos visszautazási kedvezmény

Letartóztatások a prágai fasiszta tüntetések miatt

Prága, június 3. A pénteki fasiszta tüntetések miatt a fasiszta mozgalom több vezetőtagját letartóztatták, így többek között Radát, Gajda tábornok első munkatársát s Lochert, a fasiszta szervezőbizottság elnökét. A letartóztatások a hatóságokkal szemben való ellenállás és tiltott csoportosulás miatt történtek.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

— **A magyar Sebésztársaság ezidei nagygyűlését** június 9—10-én Budapesten tartja. A felkért előadók között vannak Boros-Nachtnebel Ödön dr és Jáky Gyula dr Debrecenből.

— **Szigeti Jenő megismétli forrósikerü előadóestjét.** A tíz év multán vendégszereplésre visszatért Szigeti Jenő, a Magyar Színház tagja, tegnap tartotta meg előadóestjét a statusquo hitközség dísztermében. A zsúfolt terem, amelybe az érdeklődők tömege sem fért, forró ünneplésben részesítette Szigetit, aki antik legendákat és parodisztikus modern meséket adott elő, frenetikus hatással, hol könnyeket fakasztva, hol harsogó derűt keltve. Dr Weisz Pál főrabbi megnyitója és dr Berkovits Józsefnek a legendákhoz fűzött kommentárja vezették be az estét, amelyet a rendezőség ma este félkilenc órakor megismétel. Műsormegváltás előadás előtt a helyszínen.

EREJÉT fokozza, üditi, frissiti a nagyerdei csónakázás!

Az egyesületek országának is lehet nevezni Magyarországot, mert az elmult évi kimutatás szerint az ország területén 16.747 egyesület működik. A lakosok számához arányítva ez azt jelenti, hogy egy egyesületre 537 lakos esik. Az egyesületek sorában a kultúregyesületek vezetnek. Ez a szám a viszszacsatolt területeken lévő egyesületekkel jelentékenyen növekedett még.

„Kaláka"
magyaros mintáju kartos és voal
női ruhákat
7'-P-től 12 P-ig
hoz forgalomba
a
Benjáts ÁRUHÁZ

Ma levente sportünnepély a Stadionban

Páratlan látványosságban lesz része Debrecen közönségének a ma délután a stadionban rendezendő levente sportünnepélyen. A műsor sokoldalúsága, színessége minden igényt kielégít. Leventéink gyakorlatai, a leányok színes, csoportos játékai, atlétáink küzdése s nem utolsó sorban katonáink haregyakorlatai mind olyan mozzanatok, melyekért szívesen áldozza a közönség idejét. A műsor az alábbi:

Felvonulás. Himnusz. Zenés szabadgyakorlatok. Bemutatják az I. és II. koresoport leventéi. Magyar Atletikai Szövetség (MASz) 100 méteres síkfutása és a leventék 100 méteres döntő futama. Leventék zártrendű század gyakorlatai. MASz 110 méteres gátfutás. Buzogánygyakorlatok. Bemutatja a Dóczi ref. leánygimnázium VII. osztálya, dr Balogh Sándorné testnevelési tanárnő vezetésével. Szavalókórus. Vezényel Cserta György oktató. Leventék korlátgyakorlatai. MASz 60 méteres női síkfutás. MASz és leventék méteres síkfutás döntője. Leventék nyujtógyakorlatai. 4-szer 100 méteres levente stafétafutás döntője. Ritmikus szabadgyakorlatok. Bemutatja a női felsőkereskedelmi iskola Juricskay Pálné Kulcsár Izabella testnevelési tanárnő vezetésével. Leventék talajtornagyakorlatai. MASz 3000 méteres síkfutása és leventejátékok. Zenés labdagyakorlatok. Bemutatja a Dóczi ref. leánygimnázium IV. V. és VI. osztálya dr Rácz Jenőné dr Harsányi Margit nestnevelési tanárnő vezetésével. Leventék svéd stafétafutás döntője. Leventék kerékpáros bemutatója. Kis erődök elleni támadás. Díszmenet.

— **A bélműködés szabályozása, a gyomoremésztés elősegítése és a vér felfrissítése céljából** ajánlatos időközönként néhány napon át reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit **Ádám.** Rencz üzlet, Kossuth u 4. Városház épület.

x **Uj gyorsíró—gépírótanfolyam** kezdődik június elején a Naményi Gyorsíróiskolában. — Tanfolyam után állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejáróknak 85 százalékos tanulókedvezmény. (Rákóczi u. 17.)

— **Június hó 11-én délután 3 órakor a debreceni repülőtéren** nézze meg a Honvédnap sokoldalú és bravuros katonai mutatványait.

— **Az ispotályi leánykör** ma, június hó negyedikén este 7 órai kezdettel műsoros estet rendez. Ezúton hivja meg jó barátait és ismerőseit a rendezőség. Az előadás rendezésében résztvesznek: Boros Mária, Horváth Kató, Jablonkay Antónia, Kiss Ilona, Erdődi Magda, Nagy Irma, Nagy Rózsi, Vigh Rózsi. Rendezőség.

— **A mesteruccai leánykör műsoros kávédélutánjára,** vasárnap délután öt órakor a Kálvin-tér 5. szám alatti terembe ezúton hivják a rendezők az érdeklődőket. Törő Margit imádkozik, Telki Kovács Ilona megnyitót mond, Arató Kata szaval, dr Boér Károlyné felolvas. Zeneszámokat a „Pendolin" zenekar ad. Jegyek kaphatók ifj. Kovács Jánosnénál, Mester ucca 11 szám, vagy a Baltazár-teremben a kávédélutánon.

IDEGEKET nyugtat, erőt fokoz a nagyerdei strandon fürdés.

ÖREGNEK, fiatalnak erőt, egészséget ad a nagyerdei strand!

SPORT

Sporthíradó

Debrecenben a DVSC pályán lesz hatalmas műsor: fél 2 órakor DMTE—DEAC bajnoki mérkőzés. Esélyesebbnek a DEAC látszik, bár a DMTE javul, a DEAC meg mintha visszaesett volna. — **Félnégy órakor DVSC II.—Püspökladányi MÁV TK.** Érdekes mérkőzés lesz, a jó DVSC II. pontot vett el a vezetőktől, NyTVE, DEAC-tól és pontot akar elvenni régi riválisától a ladányi csapattól. Ősszel 5:2-re nyert a DVSC II., a ladányiakat meg a reváns fűti és titkos bajnoki remény. **Fél 6 órakor DVSC—Szegedi AK,** vezeti: dr Nagy Zsolt. Ez lesz a DVSC utolsó nemzeti bajnoki mérkőzése Debrecenben. A Szegedi AK veszélyes, erős középcsapat s csak a honi pálya az, ami a DVSC mellett szólna. Szép küzdelem várható. A DVSC rendes csapatával áll ki.

Debrecenben a dohánygyári pályán lesz félhat órakor a Dohánygyár—DEAC II. bajnoki mérkőzés, míg a DTE pályán 10 órakor Rákóczi—Tégláskerti ifjúsági bajnoki mérkőzés.

A Bocskai sorsdöntő mérkőzés előtt áll: Pesten az Elektromos ellen küzd, amelyet még sohasem győzött le. Vezeti: Klein Árpád. Ha kikap a Bocskai, vagy ha döntetlent ér el, már búcsúzhat az elsőosztálytól, ha győz, felcsillan a remény a bennmaradásra. Nyílt a mérkőzés és sötét.

A többi mérkőzés a Nemzeti Ligában: Ferencváros—Phöbus. Ujpest—Nemzeti. Kispest—Hungária. Zugló—Budafok. Szegeden: Szeged FC—Szürketaxi. Szolnokon Szolnoki MÁV—SSE.

A keleti amatőrök műsora: Mátészalkán MTK—NyTVE. Kisvárdán K. KKLE—MVTE. — Nyíregyházán: Ny-KISE—Báthori és NyVSC—Karcagi MOVE. A helyi csapatok győzelme várható.

A II. osztályban: Hajdúböszörményben MOVE HTE;Bihari Turul, Derecskén: D MOVE—Balmazujvárosi SC mérkőzés lesz.

— **Az olasz válogatott csapat** most kezdi meg nagy túráját. Első mérkőzése Belgrádban lesz a jugoszláv válogatott ellen, a jugoszlávok megverték az angol válogatott csapatot, míg az olaszok döntetlenül játszottak. Június hó 8-án Pesten, június 11-én Bukarestben játszik az olasz válogatott a magyar, illetve román válogatott ellen.

A Szegedi AK így áll fel Debrecenben vasárnap a DVSC ellen: Bokor, Herceg, Rózsa, Kovács I., Horváth, Vági, Földesi, Tóth II. Szolnoki, Albert, Török, Albert helyén esetleg Mahala játszik.

A MASz kerületi férfi és női atlétikai versenye. Ma délután 4 órai kezdettel rendezi Debrecen sz. kir. város katonai parancsnoksága a Stadionban nagyszabású sportünnepélyét, melynek keretében az alábbi atlétikai számok kerülnek megrendezésre: 100 méteres síkfutásban Gábor, DEAC legjobb ellenfele Ráthonyi DEAC és Korompay NyVSC, a győztestől 11.2 mp. várható. — A 400 méteres síkfutásban Balassa, DEAC 52 mp. körüli időre képes, míg a helyekért Kovács NyVSC és Szamos DEAC küzdenek. — A 3000 méteres síkfutásban: Lecskó UAC és Móna NyVSC teljesen egyenrangú ellenfelek, míg helyre Zsíros és Körhöny DTE kerülhet 9 p. 40 mp. körüli idővel. — A 110 méteres gátfutásban: Sarudy DEAC győzelmét várjuk 17.4 mp. körüli idővel, míg helyre Kovács NyVSC és Molnár DEAC kerülhet. — A 4x100 méteres stafétafutásban a DEAC, NyVSC és KISOK mérkőzésnek. — A női 60 méteres síkfutásban: Jeney Ilona DEAC, Szele Erzsébet és Bánky Magda KISOK mérkőznek a győzelemért. A sportünnepély befejezése után lesznek megtartva a 800 méteres síkfutás magas- és távolugrás, rúdugrás és hármasugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás, amely versenyszámok egyben válogatóversenyt képeznek a június hó 10-én és 11-én Budapesten megtartandó országos és vidéki főiskolai atletikai bajnoki versenyre.

Atletikai verseny

Pénteken a Stadionban lezajlott atletikai verseny jó eredményei mutatják, hogy az atletika most kezdi elérni Debrecenban a magas színvonalat s méltán megérdemli, hogy a város közönsége látogassa. Dicséret illeti a ref. gimn. és a kat. gimn. testnevelési tanárait Czuna Ferencet és Kovács Györgyöt, akik ezt a versenyt ily odaadással megrendezték. Ezt követendő példának kellene venni a többi intézeteknek is. A versenyt a debreceni ref. gimnázium versenyzői nyerték meg 172 ponttal, a kat. gimnázium 152 pontjával szemben. Eredmények:

100 m. síkfutás: 1. Ferenczfalvy Kálmán K. g. 12.2, 2. Kékessy Nándor K g. 12.5, 3. Nagy Lajos K. g. 12.8.

200 m. síkfutás: 1. Ferenczfalvy Kálmán K. g. 24.2 mp, 3. Kékessy N. K. g. 24.7 mp, 3. Nagy L. K. g. 24.8 mp.

400 m: 1. Ferenczfalvy Kálmán K. g. 55.8 mp, 2. Kertész I. R. g. 52.2 mp, 3. Bánky L. R. g. 58.6 mp.

1500 m: 1. Cserei I. R. g. 4.56.2 mp, 2. Kertész I. Rk g. 5.01.2 mp, 3. Szabó J. R. g. 5.01.2.

110 gát: Bánky L. R. g. 18.6, 2. Magyar I. K. g. 19.7, 3. Balogh I. R. g. 19.8.

Távolugrás: 1. Hámory I. K. g. 6.07 cm, 2. Knobl Dezső R. g. 583 cm, 3. Gyöngy Béla K. g. 580 cm.

Magasugrás: 1. Tőkés O. R. g. 160 cm 2. Héti S. R. g. 155 cm. 3. Kállai M. K. g. 155 cm.

Rúdugrás: 1. Szabó E. R. g. 285 cm, 2. Máthé J. K. g. 280 cm, 3. Kiss M. 270 cm.

Súlydobás: 1. Kiss E. m. R. g. 11.43 m, 2. Bánky L. R. g. 10.04 m, 3. Hámory K. g. 9.74 m.

Diszkoszvetés: 1. Balogh L. R. g. 32.09 m, 2. Balla S. R. g. 30.36 m, 3. Kiss E. R. g. 29.89 m.

Gerelyvetés: 1. Bánky L. R. g. 45.00 m, 2. Josits K. g. 4.50 m, 3. Varga L. R. g. 36.60 m.

5x100 m. staféta: 1. Kat. gimn. 1.02 mp, 2. Ref. gimn. 1.03.8 mp.

Svéd staféta: 1. Kat. gimn. 2.19.2 mp, 2. Ref. gimn. 2.23.4 mp.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs júliusra: 12.80, zárlat 12.80—12.85 pengő.

Tengeri júliusra: 17.14, 17.16, zárlat: 17.16—17.17. Augusztusra 17.32, 17.33, zárlat 17.34—17.36 P.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 20.05—20.30 78 kg 20.25—20.50, 79 kg 20.45—20.70 80 kilós 20.55—20.80. — Felsőtiszai 77 kg 19.90—20.15, 78 kg 20.10—20.35 79 kg 20.30—20.55, 80 kg 20.40—20.65 rozs pestvidéki 13.10—13.40, rozs más 13.40—14.00, takarmányárpa elsőrendű 16.50—17.00, sörárpa kiváló 20.50—21.25, prima 19.00—19.50, zab elsőrendű 23.90—24.00, középminőségű 23.75—23.90 tengeri 16.65—16.80 korpa 13.35—13.50, 8-as liszt 15.80—16.30 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR

A szombaton tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 510 darab sertés. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 63 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett sertés 99—104 fillér, II. 94—98 f. III. 82—92 fillér, angol tőkesertés 96—99 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza mázsája 19.00—19.25 P, rozs 13.00—13.20 P, árpa 16.00—16.50, zab 22.00 pengő, tengeri 15.00—15.30, lucerna új 4.00—6.00, széna 5.00—5.10, lóhere 5.50. Más termény felhozatal nem volt.

HIRDETÉS. Debreceni Helyi Vasút. Abból az alkalomból, hogy a Levente Sportünnepélyt június hó negyedikén, vasárnap délután a Stadionban rendezik meg, amelyre előreláthatóan nagyon sokan mennek ki villamoson, a város vezetőségének hozzájárulásával ezen a napon 14 óra 20 perctől a sport ünnepély befejezéséig a fővonalon az összes kocsikat „2" iránytjelző számmal látjuk el és azok mind a városi úszodáig közlekednek. A Vilmos császár körút elejétől (Simonyi út sarok) az egyetemi klinikákik s onnan vissza pedig 5—6 percenként külön ingakocsit járatunk és így a Vilmos császár körútra a klinikák felé menő, vagy a Vilmos császár körútról a városba bejövő utasoknak a Simonyi út és Vilmos császár körút sarkán át kell szállaniok. Az egyetemi klinikák és a városi úszoda között a közlekedés ez idő alatt szünetel. — Debrecen, 1939 jólius hó 3. **Az üzletigazgatóság.**

ad. 21.339/1939. aü. HIRDETMÉNY. Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy ingatlan átruházás esetén célszerű, hogy az adózó fennálló köztartozásairól adóbizonylatot kérjen, annyival is inkább, mivel a K. K. H. Ö. 8. §. 2. és 3. pontja alapján a kiállított adóbizonylatok a szerző félre nézve az államkincstár és a helyhatóság irányában is bizonyító erővel birnak. Debrecen, 1939. május hó 31. *Városi Adóhivatal.*

1701/1939. aü. HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy a gazdaságukban, kat (u. m. sommás munkásokat, gazgazdasági gépek mellett, a gazdaságfoglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásaikat, idénymunkásaiságí nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900:XVI. te. 8. §-a alapján kötelező baleselbiztosítás végett, a cselédváltozást átírás végett — a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett — a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsék be, a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett. Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerzőktek legaláb egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére. A gépmunkásokat a géptulajdonos biztosítani köteles még akkor is, ha a gazdaságában végeztet munkát és a gépmunkásokat a munkavállaltató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacséplés idejére is, Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társcsépeltető, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása átalányrszerződés kötésével is eszközölhető. Az a munkaadó géptulajdonos, aki a baleselbiztosítási és díjfizetési kötelezttségét elmulasztja, úgy a gazdaságban, üzemében történő baleset estén az 1902:XIV. te. 24. §., illetve az 1912:VIII. te. 5. és 12. §-ai alapján kártérítési felelősséggel tartozik. A hátralékos díj közadók módjára fog behajtani, a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. *Városi Adóhivatal.*

Géresi Kálmán és Karai Sándor

Két kollégiumi arckép

I.

A kollégium a maga 400 éves jubileuma alkalmára földíszítette ódon épületének hatalmas földszinti árkádjait mellszobrokkal, jóltevő fejedelmek és fejedelmi jóltevők, böles egyházi előljárók és buzgó világi kormányzók, nagyhírű tanárok és még nagyobb nevű tanítványok bronzba öntött arcképeivel. A meglévő díszes sorozat bizonyára még folytatható volna, nemcsak azért, mert az árkádok alatt még van elegendő hely, hanem, mert a Kollégium négyszázados története még bővelkedik megörökítésre méltó nevekben.

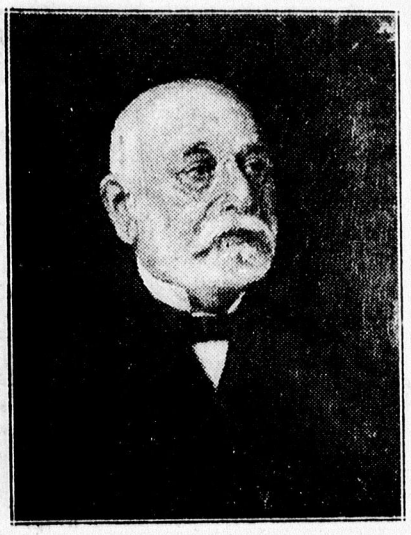
Az a két név azonban, melyet soraim fölé írtam, nem pályázik az árkádok alatti sorozatba való felvételre; e nevek viselői sokkal egyszerűbbek voltak, külső és belső magatartásukban sokkal inkább az igazi puritánság vezérelte őket mint sem olyan helyet kívánnának elfoglalni, amelyhez való teljes jogukat egyetlen kicsinylő szó, a legenyhébb kritikai megjegyzés is illethetné. Amint életében az egyik még a királyi tanácsosságot sem szerezte meg, pedig az a tankerületi főigazgatósággal szinte össze volt forrva, amint a másik hosszú igazgatói működés után sem áhítozott a tankerületi főigazgatói címre, amelyet bizonyos szolgálati idő leteltével érdemesre s kevésbbé érdemesre egyaránt reáruháztak, úgy holtukban is hivalkodásnak éreznék a mellszoborban való megörökítést. De ez nem azt teszi, hogy nem volna illő és méltó dolog e két férfiúról megemlékezni bármely adott alkalommal és főképen most a kollégium jubiláris évében, ennek is a vége felé jártával, amikor Géresi Kálmán és Karai Sándor emlékének a felújításával más nagyobbaknak és jelesebbeknek az ünneplését már nem zavarjuk.

II.

Géresi Kálmán (1841—1921) és *Karai Sándor* (1859—1936) két külön nemzedékhez tartozott, amint már az is eléggé bizonyít, hogy tanári és tanítványi viszonyban állottak egymással, a debreceni kollégiumban, mielőtt még ugyanannak a kollégiumnak közös tanári karában helyet foglaltak volna egymás mellett. Géresinek ifjúsága és tanuló kora az abszolutizmus súlyos éveiben telt el. Karai a kiegyezés utáni szabad levegőben végezte középiskolai és egyetemi tanulmányait, de mindez nem akadályozta a két férfiút, hogy nemzeti és felekezeti érzésben, politikai és társadalmi felfogásban, sőt még irodalmi ízlésben is legközelebb ne kerüljenek egymáshoz.

Géresi és Karai Magyarország másmásvidékének volt a szülöttje. Géresi a bérces nagy Máramaros megyének délkeleti csücskében, a most visszakerült Visken, egy szép kies várhegy tövében született olyan családból, melyben apai és anyai felmenői papokat és tanárokat adtak a református egyháznak és iskolának. Géresinek nagybátyja, részben nevelő atyja Lugossy József volt, a kollégium híres nyelvtudósa. Mind a Géresiek, mind a Lugossyak nemcsak a művelt középosztályhoz tartoztak, hanem a nemességhez is, de azért Géresi még főigazgató korában sem cifrázta a nevét, akár két s-sel, akár ipszilonnal.

Karai az Alföld közepén, az aránylag kicsiny Csongrád vármegyében, Szentes városában született egy olyan jobbágy községben, mely csak 1836-ban váltotta meg magát a földesúri terhektől. Karai atyja mesterember volt, de bizonyára mind apai, mind anyai ágon földmívelő jobbágyoknak a sarja, aki ezt legkevésbbé sem szégyellte, sőt szinte megbántva érezte magát, ha a nevét illetéktelenül elnemesítették.

GÉRESI KÁLMÁN
1841—1921

KARAI SÁNDOR
1859—1936

Amint azonban az egyik a Felvidék hegyei közül, a másik az Alföld mélyéből idekerült Debrecenbe, mindketten: Géresi és Karai egyaránt oly hűséges, olyan odaadó fiai lettek a kálvinista Rómának, a város mindennemű kultúrális törekvésének, főkép olyan oszlopaivá váltak az ősi kollégiumnak, mintha századokra visszanyuló civis családból származtak volna, mintha az egyik a debreceni nemes kalmártársaság, a másik valamelyik tisztes céh kebelében látott volna napvilágot. Ezt azért hangsúlyozom, hogy szembeszálljak azzal az elfogult szűkkeblű felfogással, amely még most is fel-felbukkan és amely szerint a *jövevények*, debreceni szólással: a *jöttmentek*, nem lehetnének Debrecen városának éppen oly hasznos, érdemes lakosai, mint az úgynevezett *helyes polgárok*.

III.

Ha volna még tudományosan gondolkozó ember, aki a magyar nép faji egységét hirdetné, az nézze meg ezt a két arcképet, jobban mondva idézze föl emlékezetében Géresi Kálmán és Karai Sándor személyét tetőtől talpig és bizonyára megszabadul ettől a balhittől, aminthogy ez újabb embertan már teljesen elvetette a magyar nép egyfajiságának a gondolatát. Géresi Kálmán a maga kerek koponyájával, domború homlokával, gömbölyű arcával, egy kissé sasi módra hajlott orrával, olajbarna arcszínével annyira megtestesíti a török-tatár típust, hogy csak fezt vagy turbánt kellene a fejére illeszteni, hogy odaülhessen az egri basa vagy akár a budai beglerbég parancsoló székébe.

Karai Sándor pedig a maga szegletes fejével, lapos, de széles homlokával, soha meg nem telt arcával, egy kissé ellapuló orrával, majdnem színtelen arcszínével egészen más típust képviselt, talán valami ugor fajtát, aki, ha kivesszük a kezéből a tollat vagy könyvet és kapát, vagy kaszát adnánk bele, úgy odaillenék magyar parasztnak, hogy Móra Ferenc sem vitt különben a maga műveiben a szegedi tanyavilágból.

A különbség egész testalkatukra kiterjed. Géresinek vastag nyaka, széles válla, kidomborodó melle, izmos karjai messziről hirdették az erőt és egészséget, míg a vékonypénzű, vézna Karaiból alig olvashattuk volna ki, hogy ő is megéri, sőt túl is haladja a bibliai kort.

Géresi a kollégiumi tűzoltótársaságban bízvást pályázhatott volna a nagybotosi tisztségre, Karait legfeljebb, ha lámpahordónak alkalmazták volna.

A testalkatnak ezek a feltűnő különbségei maguk után vonták a lelki alkat eltéréseit is, habár ezek korántsem voltak olyan nagy fokúak. Géresi inkább a szemlélődés embere volt, Karai pedig minden ízében a munkáé. Géresi már csak testének nehézkességénél fogva kényelemszeretetre hajlott, jobb szeretett olvasni, mint írni, több időt töltött társaságban, akár élő emberek, akár holt könyvek társaságában, mint a dolgozó asztalnál; nagy tehetségével és még nagyobb tudományos képzettségével nem volt arányban tudós becsvágya, amely állandóbb írói munkásságra ösztönözte volna. De amit megírt, az olyan alaposan, olyan mély belátással volt megírva, hogy dolgozataihoz (*Deák Ferenc emlékezete, A debreceni színészet története, Csokonai s a kollégium viszonya*) ma sem férhet gáncsoló kritika.

Karai szótárából hiányzott a *kényelem* szó, sőt talán a *pihenés* sem fordult elő benne. Az ő törékenynek látszó teste szívós akaratot és kifogyhatatlan munkaerőt rejtett magában. A kollégium kettős jelszavából: *orando et laborando*, ő inkább csak az utóbbit követte; hihetetlen sokat és sokfélét tudott dolgozni és ez a kitartó munkakedv elkísérte késő aggkoráig, mikor a gimnáziumi igazgatóságot a Kollégium igazgatóságával váltotta fel. Munkabírását mi sem bizonyítja inkább, mint hogy nyugalomba vonulásakor azt a munkakört, melyet 75 éves fővel maga töltötte be, háromfelé osztotta a Kollégium vezetősége.

IV.

Nem vonnék e két férfiú között párhuzamot, ha csak ellentétek állanának fenn közöttük: a mélyebb megfigyelő hamar észreveheti a hasonlóságokat is, a lelki egyezéseknek egész sorát.

Első sorban egy negatívum mutatja a nagy egyezést. Mindketten, — hogy enyhén szóljak — idegenkedtek a szemforgató szenteskedéstől és nagyszájú hazafiaskodástól s e két magatartásnak akár tömjénszagú, akár nemzeti színű szólamaitól. A frázist kerülték és amennyire módjukban volt, kerülték is.

De ez még nem határozná meg lelki alkatuk hasonlóságát. Egyeztek politikai felfogásban és irodalmi ízlésben. Géresinek — talán azért, mert átélte a kiegyezés korának nagy küzdelmeit, Deák Ferenc volt és maradt az államférfiúi eszményképe. Deák-pártinak vallotta magát még akkor is, mikor Deák legkimagaslóbb ellenfelének, Tisza Kálmánnak a házában nevelősködött.

Karai Tisza Istvánért rajongott, ha ugyan a rajongás szót össze lehet illeszteni az ő józan, meggondolt lelki világával. Karai Tisza Istvánban látta Deák Ferenc legméltóbb utódát, az egyenesség, az igazságosság, a magyar férfierények legfőbb megtestesítőjét. A Géresivel való sűrű érintkezés az iskolán belül és kívül csak megerősíthette benne a Tisza Istvánhoz mindhalálig való ragaszkodást.

Irodalmi ízlésben is nagyon közel állottak egymáshoz. Géresi a maga hatalmasan domborodó koponyájában tömérdek nyelvi s irodalmi ismeretet gyűjtött össze. Tudjuk, hogy bírta a magyaron kívül a német és francia nyelvet, hogy jól beszélt oroszul, hogy értett latinul, görögül és angolul. Kevés ember ismerte jobban a világ- és nemzeti irodalom nagyjait, Homéroszt és Shakespearet, Vörösmartyt és Madáchot, de szíve szerelme Arany János volt; százszámra volt képes idézni sorokat a *Toldi*-ból és a *Buda halálá*-ból, könyv nélkül tudta balladáit, még azokat is, melyek az ő meglett férfikorában jelentek meg.

Karai nem volt nyelvtehetség, de rendkívül széles irodalmi műveltséget szerzett és bár fizikát, matematikát tanított, magyar nyelvi és irodalmi jártassága, a magyar nyelvhelyesség és nyelvtisztaság iránti érzéke bátran kiállotta a versenyt bármely szaktanáréval. Ő is Aranyba volt szerelmes, akihez talán az Alföldről és majdnem parasztsorból való származásánál, a szalontai és szentesi élet és iskolázás sok hasonló vonásánál fogva is ragaszkodott különösebben.

De Géresit és Karait mindezeknél közelebb hozta egymáshoz egy külön lelki sajátság, az Istennek egy alig fölbecsülhető ajándéka: a szellemesség, a humor. Ki tudná felsorolni és összegyűjteni azokat a jó mondásokat, azokat a szellemi sziporkákat, a humornak hol csak csiklandozó, de gyakran csípőssé is váló cseppjeit, melyekkel megtöltötték akár hétköznapi társaságaikat, akár ünnepies felszólalásukat és főkép névnapi köszöntőiket. Akiknek részük volt, még ha szenvedőleges részük is, a humor eme különféle megnyilvánulásaiban, azok még most is jól eső, majdnem hálás érzéssel gondolhatnak Géresire és Karaira, mint akiknek számos derűs pillanatot és vídám percet köszönhettek életükben.

(Folytatása lapunk június 11-iki számában.)

Kardos Albert.

HIRDETMÉNY. 26599—25915/1939. Debrecen sz. kir. város szikgáti gazdaságában, folyó évi június hó 6-án, kedden reggel 8 órakor az alább felsorolt gazdasági felszerelési tárgyak, gépek stb. kerülnek árverésre az alább feltüntetett kikiáltási árban: 1 drb emelő gép 20 P, 1 drb tőke emelő 25 P 2 drb ékhúzó —.75 P, 2 drb gömbölyítő kalapács 2 P, 1 drb gömbölyítő ütő 2 P, 1 drb hordó kules 1 P, 4 drb tűzifogó á) 1 P, 1 drb vasmacska 2 P, 1 drb fúrógép 80 P, 1 drb cséplőszekrény 3.000 P, 4 drb ökörfogatú lőcsös szekér á) 70 P, 1 drb réti borona 30 P 1 drb rugó borona fogas 40 P, 1 drb kéttagú könnyű borona 12 P, 2 drb négytagú könnyű borona á) 20 P, 1 drb kéttagú nehéz borona 20 P, 1 drb háromtagú nehéz borona 40 P, 3 drb eke 1, D, 10, M, á) 20 P, 4 drb eke 8, A á) 25 P, 1 drb eke 2, kettős 2, H, 6, R, 30 P, 5 drb eke hat K, á) 30 P, 1 db konkolyozó 120 P, 1 drb köszörülő áivány, fa 4 P, 1 drb porcsávázó 20 P, 1 drb repa zúzó 15 P, 1 drb szecskavágó 40 P, 2 drb táresásborona á) 80 1 drb tüskés henger 80 P, 2 drb vashenger 3 tagú 90 P, 1 drb vető és műtrágyázó 300 P, 1 drb vetőgép 20 soros 250 P, 1 drb vontató eke 3 vasú, 1 drb vontató eke 5 vasú, 1 drb vontató traktor 1.000 P, 1 drb hídmérleg 500 P 2 drb ölező, fából 1 P, 1 drb Brovning pisztoly 30 P, 1 drb Steyer pisztoly 20 P, 1 drb vízmérték 4 P. — Debrecen, 1939 június hó 2. **Dr Veress Géza sk.,** tb. főjegyző.

Divatkrónika

Juniusi esték

Már évek óta kísérleteznek a női divat diktátorai, hogy a bő szoknyát és a nőiesség egyéb ilyen külső kellékeit pl. fátyol, virág stb. visszalopkodják a divatba. Óvatosan kezdték, mint — minden újítással illik. Először csak az estélyi ruhák szoknyája bővült meg, ma már láthatunk krinolint is. Az uccai ruhák szoknyája abban különbözik az előző divat rakott szoknyájától, hogy míg annak egyenes volt a sziluettje, ma minden szoknya harangformájúan szűkül a derék felé. A nyári estélyeken, tánchelyeken, mindenütt csak a rengeteg sok anyagból szabott estélyi ruhákat fogjuk látni, a magyaros divat áramlata rengeteg hímzést fog a hölgyek estélyi kosztümjére, halvány táncruháira varázsolni, bármilyen legyen az anyag a hímzés jogot követel. Most kevesebb imprimé estélyit fogunk látni. Mindenütt dominál a plisszé és az apró fodor. A bőkezűen szabott gloknik, lágy csésükkel feltétlenül jobban kihangsúlyozzák a karcsú derékot, mint eddig. Nagyon sok empire szabású muszlin garden-party ruhát igér a nyár. A hölgyek ötletessége mindenütt feltudja használni a virágdíszt, hogy estélyi öltözetét minél jobban dekorálja. Látunk három-négy orchidea sziromból applikált fejdíszt a homlokon vagy csuklón is. Ezek a szinte túlméretezetten bő anyagú ruhák speciális járást igényelnek a hölgyektől — mint annak idején a krinolin — ez nem azt jelenti, hogy mereven menjünk, mint ahogy azt az előbb említett ruhafaj megkívánja — itt csupán a kezek graciózus tartásában, ahogy a hosszú szoknyát a járásnál feltartják és a kissé előretartott fejtartásban jut kifejezésre.

*

Stilizált Matyó-ruha bármilyen színű zsorzsettből, ugyanolyan árnyalatú matyó-hímzéssel. Az idei nyár legkedvesebb estélyije.

*

Az angol királyné kanadai látogatása alkalmából rendezett díszestélyen a meghívott hölgyek közül néhányan a királyné iránti hódolatból — tudva, hogy a királyné nagy propagálója a strucctollaknak, — strucctolldíszítésű ruhákban jelentek meg, melyek nagyon ízlésesek voltak.

*

Nem mindennapi hír az ékszerészek számára az »elválási gyűrű« divatbahozatala. Miként az eljegyzésnél a vékony aranygyűrű dokumentálja az eljegyzést, ma már az elvált hölgyek és urak ezzel a vékony platina gyűrűkkel kívánják tudtul adni elvált mivoltukat — legfontosabb, hogy ezt mindig a kisujjon viselik — de talán az ékszerészeknek még fontosabb az, hogy ezt a speciális gyűrűt kizárólag platinából készítik.

*

Ciklámenszínű nyári taft estélyi ruha, alul és a hátsó másli végén plisszémegoldással.

*

Ez a fiatalos ruha selyemből, szövetből, de még egyszerű kézikötéssel is elkészíthető. A felsőrész egyszínű, a többi élénkebb színű.

*

A magyaros vonatkozású divatcikkeknek nagy sikere van szerte a világon, amit igazol az is, hogy alig érkezett meg a newyorki világkiállításra a magyar kollekció, máris befutott egy háromezer darabos rendelés az egyik magyaros ruhákat előállító budapesti szalon »mellényéjére.«

*

A hölgyek utazásnál gyakran kerülnek abba a kellemetlen helyzetbe, hogy podgyászuk egyik-másik darabja eltűnik. Ennek megelőzésére divatbahozták a párisi bijauteriek és bőröndösök az úgynevezett sutilancot, amely lazán, de biztonságosan fogja össze az együvé tartozó bőröndöket.

Jean

Divatüzenetek

Egyetem: »Leányom nem tud választani a két anyag között, mindkettő gyönyörű és teljesen egyárú.« — írja — egész nyugodtan válassza a hímzett batisztot meglátja, hogy leánykája üde fiatalságát mennyivel inkább ki fogja hangsúlyozni, mint az imprimé.

Vidéki előfizető: Színes sarkú harisnyát már senki sem hord, otthon, kertben, piacra elhordhatja — de igen hasznos később, ha házi selyem rongypokrócba beledolgoztatja. Két kalap feltétlenül elég lesz arra a rövid szezonra. Máskor is szívesen veszem érdeklődését. *Jean.*

X HAJFESTÉS ? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS ? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérház, telefon : 19-56 szám. — „Inectó“ lerakat.

Az újabb mexikói lázadás egy utcai jelenete. Rendőrök ártalmatlanná teszik a lázadókat.

Newyork új hídja, amely 4.5 millió fontba került.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a telepítés

sokkal lassabban megy, mint azt mindannyian szeretnénk hazánkért aggódó magyarok, akik hol itt, hol ott hallunk ijesztő figyelmeztetéseket a dunántúli magyarság embertelenül nagyméretű pusztulásáról. A figyelmeztetés mindig odalyukad ki, hogy már elkéstünk így is, de legalább most tegyünk meg mindent, ami még emberileg megtehető: Vannak aztán olyan hangok is, hogy minek úgyis késő már, hagyjuk a dolgok folyását a maguk útján. Ez aztán mindennél keggyetlenebb és embertelenebb szó. És egészen bizonyos, hogy sugalmazott szó is, azoknak, akiknek érdeke a magyar tunyaság, akik addig élnek jól és gyűjtenek vagyont, míg a magyar dévánkozik és patópáloskodik, azoknak az érdeke az, hogy minél szélesebb körben ~~hirdessék~~ *hirdessék, hogy minek, úgyis késő már minden, kár és felesleges kiadás a telepítés és áldozathozatal. Ezeket a beszédeket tartom én minden más hangnál átkozottabb és magyartalanabb beszédnek. Nem igaz, semmi se késő még, mert sok minden megmenthető, de azok, akik attól tartanak, hogy a magyarság valóban öntudatra ébredvén, a cselekvés terére lép és áldozatos lélekkel ezrével viszi a túlnépesedett területekről a magyart oda, ahol mesterségesen kipusztítja önmagát, igen, azok akik attól tartanak, hogy nem ezrek, de százezrek, sőt milliók indulnak meg a telepítési mozgalomra, azok hirelik buzgón, hogy minden késő, kár minden fillérért. Nekünk azonban nem lehet, nem szabad felülnünk ezeknek a tervszerű híreknek, hanem meg kell mozgatni mindent, eget, földet, magánost és közintézményt, hogy magyar maradjon ez a föld még unokáinknak is. Add a fillérred, gazdag hozdd a pengőd, krőzusi vagyonú áldozd most legalább hazád oltárára aranyad. Tenni kell, minél többet és minél nagyobbat tenni ezen a téren megállás és megszakítás nélkül: írni, beszélni, gyűjteni, agitálni ebben az irányban és ha kell, naponta elvinni a kipusztult magyar udvarokra az életerős magyar családokat. Ébredj magyar és jöjj rá végre, hogy jövendődről, hazádról, nemzeti voltodról van szó akkor, amikor a telepítés gondolatát karolod fel ...*

arról, hogy

25,000

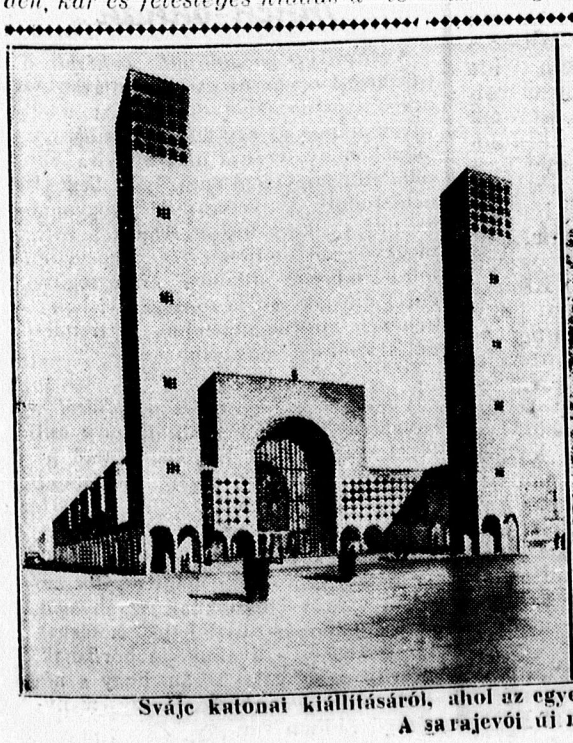
románért igen, igen nagy hűhót csap az egyik román lap és arról sírja tele a világot, persze csak ennek alapnak szűkre szabott világát, de ha rajta állana, akkor tele harsogná a nagy világot is, hogy csupán csak négy iskolája van és 26 román anyanyelvű tanerője ennek a töredék románságnak. Ha ilyent olvas az ember, lehetetlen a farkas és bárány meséjére nem gondolni. Hát hol van az arány a kárpátaljai 20.000 román iskoláztatása és az Erdélyben közel hárommilliónyi magyar iskola helyzete között. Akkor, amikor az a 25.000 román nem is olyan holt bizonyos, hogy valóban mind román, mert nagy a valószínűség, hogy fele legalább ~~ruthén~~, de a hárommilliónyi magyar az magyar túl a trianoni határon és még ma is olyan, de olyan elnyomás alatt senyvednek, ami az afrikai gyarmatosító nemzeteknek is szégyenére válnak. És akkor nem fáj a román lap szerkesztőjének a feje egy pillanatig sem, nem jut eszébe, hogy vették el Nagyváradtól Gyulafehérvárig, Máramarostól Temesvárig csaknem az összes magyar középiskolákat, elemi iskolákat és az átkozott trianoni szerződésben biztosított kisebbségi jogokat milyen sáron lábbal tiporták és tiporják húsz év óta. Hol van a kisebbségi önrendelkezési jog, hol van a székely autonomia, melyet a béke pontok biztosítottak akkor, amikor Románia felelősségteljesen aláírta azt a szerencsétlen okmányt, melynek minden sorához ragaszkodik ma is, ha az a sor a határokra vonatkozik, de menten lelkiismeretlenül felrúgja az egész szerződést, ha a kisebbség védelméről van szó.

*

arról, hogy

a magyar könyv

diadalmas napjainkat hirdetik ennek a hónapnak elején azt a pár napot, amikor kivonul a könyv az uccára és próbál eljutni minden rendű és rangú magyarokhoz legalább ezen a pár napon keresztül. Hogy ez nem jár azzal a sikerrel, mellyel szeretnénk, hogy járjon, arról a könyv nem tehet. Nem pedig azért, mert azok, akik ma a magyar könyv felett az uralmukat tartják, ebből is üzletet csinálnak első sorban, holott legalább ezen az egyetlen napon kellene a könyv lelke szerint felemelkedni a küldetés magasságába. Olyan árakon, ahogy most és évek óta kínálják a magyar könyvet, ne várja senki, hogy teljes sikerrel jár a magyar könyv napja, még akkor se, ha irót, művészt és minden rendű, rangú reklámozót kiállítanak melléje. A magyar könyv diadalmas ünnepére utat kell nyitni az olvasónak, még pedig úgy, hogy a könyvért rajongó, lelkesedő tábor meg is tudja fizetni a könyvek árát. Míg tekintettel nem lesznek a könyv urai a könyvek vásárlóira, addig szó és füst csupán a könyvnap ...

Svájc katonai kiállításáról, ahol az egyes harcászati jeleneteket kőből faragott katonákkal illusztrálják.

A sarajevói új modern stílben épült katedrális.

arról, hogy

megváltozott

a helyzet, melyről egyesek nem akarnak tudomást szerezni, első sorban azok, akik olyan anyagok eladásával foglalkoznak, mely anyagok eddig külföldről behozott, vámmal sújtott közszükségleti cikkek voltak, míg ma hála Istennek és a magyar honvédségnek, ismét itthonról szerezhetők be. Ilyen első sorban a fa, úgy a tüzelő, mint az épület és haszonfa. Kérdezzük, hogy milyen jogon történhetett az meg, hogy akkor amikor a megszállott területekből éppen az Erdős Kárpátok vidéke került vissza, értékes fenyőfa anyaggal, az elmult hetekben pl. a tenyő áru árát háromszor is emelték egyes kereskedők. Hogy tudják megmagyarázni, mivel tudják ezt az eljárást menteni! Szabad és lehet ilyesminek előfordulni akkor, amikor különben is erezzük és húzzuk a mai idők megpróbáltató terhét. Eddig mondhatták, hogy drága a fa, nehéz behozni, sok a költség, de ma mit tudnak és mit mernek mentségül felhozni ilyen háromszori áremelkedéssel kapcsolatosan. És hol van az illetékes hatóság, hogy az éfféle kilengést megakadályozza. Egyszer már ideje volna, hogy törődjenek a fogyasztóval is, védjék meg azokkal szemben, akik nem tudnak lemondani a törvénytelen haszonról. És jöjjön el végre az ideje a tűzifa árának leszállítása is. De ne fillérekkel, hanem a mai időkhöz mért áron szerezhessük be. A város, mely egyik leggazdagabb erdőbirtokos a Tiszántúlon, miért nem próbál végre élni árkiegyensúlyozó jogával és kötelességével. Képtelen dolog az, hogy a mai fa árak mellett csökkentett jövedelmekkel és fizetésekkel fenn maradjon a mostani tarthatatlan állapot. Semmi a világon nem indokolja a mai magas fa árakat. Semmi sem menti és ne is próbálják kimagyarázni ezeket a magas árakat. A fizetések maradtak ott, ahova leszállították a kereset csökkent erősen, de még azoknak az áruknak az ára se szállott lejjebb, melyekben ha nem is bőséges, de erősen javult mennyiségben lévén most már egyik, másik közszükségleti cikk, legfőbb ideje, hogy mai árat teremtsenek. Só, mindenféle fa bőségesen van, szabják tehát a mai idők keresetéhez, jövedelméhez vezetnek a cikkeknek az árát. Józan ész és becsület követeli ...

arról, hogy

a fenyő

igen, igen sok százezer pengőnket vitt el az elmult húsz esztendő alatt csak úgy karácsony táján is, hát még, mint épület és bútor anyag. Most visszakaptunk igen jelentős erdőségeket, de éppen azért, mert kaptuk azt, ami a miénk volt, melyet olyan nagyon nélkülöztünk két évtizeden keresztül, már most ideje volna gondolkozni arról, hogy észszerű gazdálkodással éljünk új erdő területeinken. Mindenek előtt egyet szeretnénk szóvá tenni, hiszen a magyar erdőgazdálkodás a többit amugy is példás gondossággal fogja elintézni: azt szeretnénk már eleve a magyar emberek lelkébe vésni, hogy bármilyen szép is a karácsonyi fenyőfa divatja, annak idején ne irtsuk ki fiatal fenyőfáinkat erre a célra. Hatóságilag tiltsa meg az állam ezt a rendszert, hiszen már Románia is rájött, hogy milyen mérhetetlen nemzeti kárt okoznak a karácsonyi fiatal fenyők kiirtásával az országnak és ebben az esztendőben egyetlen fiatal fenyőt Románia területén ki nem vághatnak. Jó lesz, ha nálunk is sürgősen megvalósítják ezt a tilalmat. Hogy pedig senki azzal ne védelhesse bennünket, hogy a keresztény régi szokások ellen akarunk harcolni ezzel a tervvel, mindjárt megadjuk a receptet arra, hogy hogyan teremtsenek a szülők állandó karácsonyfát. Növendék fenyőt mindig kaphatnak az állami facsemete iskolából, ezt a csemetét ültessék el dézsába, cserépbe és akár egy évtizeden keresztül használhatják illatos, friss, üde karácsonyfának anélkül, hogy kopárrá pusztítanánk itt, ott a visszatért Kárpátalja fiatal fenyveseit, melynek nagy részét a csehek embertelen gazdálkodás különben is tönkre tette már.

arról, hogy

a szerződések

kötelező erejét most már egyre erőteljesebben követelhetjük, hiszen húsz év alatt mégis csak sokat változott a világ és még ott is kénytelenek elismerni bizonyos jogokat a magyarság részére, ahol eddig nem ismertek más feladatot, mint kiirtani még a föld színéről is mindazt, ami magyar. Nem kevés örömmel látjuk, hogy a bolgárok erőteljesen kezdik hangoztatni a revíziót és maga a miniszterelnök hangoztatja, hogy a Dobrudzsák területe bolgár volt és az lesz, ha akármit is tesznek egy előre ellene. Mi meg azt hirdetjük húsz év óta szakadatlanul, hogy Erdély a miénk volt, miénk marad még akkor is, ha egyelőre meg is akasztotta valami ismeretlen erő azt a folyamatot, mely olyan szépen megindult a mult év őszén. Addig is azonban minden erőnkkel azon leszünk, hogy az erdélyi magyarság minden körülmények között kapja meg mindazt a jogot, melyet annak idején húsz év előtt biztosítottak számára halálos ellenségei is. Számaránya, multja, súlya, kötelességteljesítése sürgetően követeli, hogy ne porhintéssel és kifelé hirdetett, de bent ellenkezőjét csináló politikával üzérkedjenek a románok, de biztosítsák a magyarság emberi jogait.

jegyzi: sz. r. j.

Érdekes emberek Debrecenről

Intervju-cavalcade azokról a híres ségekről, akik egy év alatt Debrecenben jártak.

Az utóbbi esztendők egyre több érdekes embert, hírességet hoztak Debrecenbe. A Hortobágy varázsa, a debreceni élet sajátos színe a nagy magyar egyetemességben, (amerikai milliárdosoktól, exotikus külföldiektől saját híresség-einkig lassan mindenkit idecsalnak... Egy esztendő alatt hatalmas galériája sorakozik fel azoknak a nevezetes vendégeknek, akik megfordultak a városban s az ujságírónak alkalma nyillott beszélgetést folytatni velük... Az élet nagy hullámverése 28 nemzet fiait, az óceántúli országok gyermekeit vetette ide híres tudósok, költők, művészek mellett... Érdemes egy riportba összesüríteni nézetüket, véleményüket, melyet a csodálatosan tiszta magyar ég alatt, Debrecenben, ebben a jellegzetes és szinteaz egész magyar faj képletét jelentő városban elmondottak.

Kezdjük talán a sort Hearsttal, az amerikai ujságkirállyal, akinek félezer lapja van az Ujvilágban és az angol nyelv területen és egy napot töltött Debrecenben s a Hortobágyon... Az ujságírásról beszélt az ujságírónak, arról, hogy menynyire más Amerika ujságírása, mint Európáé... Ott elevenebb a tempó, időre megy az egész... itt színesebb, változatosabb a hirlap. Két különböző közönségízlést, két szakadékosan más embertipust revellál ez a különbség... Aztán elmondotta élettörténetét. Mr. Hearst Amerika ujságkirálya, ezt a legcsodálatsabb karrier-regényt... Egy zseniálisan sokoldalú ember értékes egyénisége villózott mondataiban.

A következő intervjú egy hűvös februári napon Magyarország legelfoglaltabb emberével, Hlatky Endrével, a rádió népszerű igazgatójával folyt le, aki mint köztudomású, egyike a legkiválóbb zeneszerzőknek. Előzőleg a rádió kulisszatitkairól tartott előadást. Kijelentette, hogy Debrecent is gyakran programjába veszi a studió a jövőben, különösen a kollégiumi ünnepségek kapcsán. (Ez a kijelentése az ünnepségek eltolódása folytán máig is aktuális mardt.)

— Mi az oka, hogy a magyar kultúrának olyan nagy értékei, mint például Szabó Dezső, vagy, hogy Debrecennél maradjunk Oláh Gábor, hiányoznak a rádió műsoráról? — kérdeztük.

— Tudjuk, hogy vannak hiányok Azonban a rádió egyre fejlődik s fokozott munkával igyekszik a hiányokat megszüntetni... és egyre jobbat, tökéletesebbet, a magyar kultúrát minél egyetemesebben kifejezőt adni.

Caffarelli herceg az egyetemen tartott előadása után arról beszélt, hogy milyen tökéletes és értékes rétege minden államnak egyöntetüen a parasztság. A föld szentjei ezek a nagyszerű emberek — mondotta a herceg, — akikben csodálatosan tisztán, sallangmentesen élnek a nép tulajdonságai s akik tartó oszlopai minden országnak...

És a legnagyszerübb az volt e nyilatkozatban, hogy azt Európa egyik legfényesebb és legrégibb arisztokrata családjának sarja tette.

Kiss Ferencnek, a nagy magyar színésznek ízes, magyaros szavai is visszacsengenek a multból, ahogy egy nehezen tisztuló, ködös februári reggelen a Nagytemplom és színház előtt csinalta az »Elveszett ember« külső felvételeit.

— Hogy visszakanyarodik az ember élete — mondotta. — Engem kisért a debreceni hajnal. Mikor a világháboruból leszereltem, ide jöttem színésznek. Nagyon el voltam maradva, rengeteg szerepet kellett tanulnom. Mindig hajnalokon tanulgattam. Most ismét hajnalban érkeztem meg ebbe a városba, melyben minden olyan igazán, nyugodtan és tisztán magyar.

Páger Antalt, a másik népszerű színészünket feleségével Komár Juliskával együtt, viszont egy szikrázóan fényes nyári napon a strandon találtuk... Arról beszélt, hogy miért nem szokott vendégszerepelni. A pesti színész, ha kilép megszokott partnerei köréből, éppen azt a nüanszt, finom hatást nem tudja esetleg adni, amivel egyébként többet tudna nyujtani jóval nehezebb körülmények között, kevesebb próba után játszó vidéki kollégájánál... Elragadtatással mondta viszont, hogy a Nagyerdő milyen páratlan szép s ideális lenne a Szentivánéji álom és más darabok szabadtéri előadására.

Miss Ellen Keyler, a riportkirálynő egy júliusi napon járt Debrecenben... A mesterségéről beszélt ez a híres ujságírónő, akit az tett világhíressé, hogy a négustól Gandhiig minden híres embert meginterjuvolt. Debrecenben utólérte végzete — őt interjuvolták meg. A riportról beszélt.

— A legtökéletesebb műfaj — hangozatta. — Szerintem univerzális e tekintetben. Minden belefér... lehet benne könnyed szatirát, mélyreható tanulmányt, analizist, novellát, regényt, ha párbeszédben írom meg, még drámát is adui... A legnagyszerübb könyvek rendesen kötetekre terjedő, ragyogó riportok. Maga az élet is különben egy érdekes, változatos, fordulatokban gazdag riport.

Móricz Zsigmond, a nagy magyar iró, az Arany Bika asztala mellett borongott a magyar film sorsa felett. A legszebb filmek egyikének, a Hortobágy-nak kihozása körül maradt valami keserü szájize a magyar kisváros és magyar nép remektollú irójának és aggodalmasan beszélt a sekélyes, csak szórakozásra szánt filmekről. Azóta ezt az aggodalmát jórészt orvosolta az idő s a magyar filmgyártás rátalált arra az útra, melyet a *Süt a nap*, *Bors István* jelentenek s ma már bizonyára Móricz Zsigmond is másként látja a helyzetet.

Mécs László, a fehérreverendás papköltő párisi szavaló estjéről beszélt... a franciaországi magyarok meleg, testvéri fogadtatást rendeztek számára. Akkor még nem gondolta a legszebb szociális érzésektől áradó magyar versek költője, hogy néhány hónap mulva visszakerül a királyhelmeci paróchia is a magyar haza szent egyetemességéhez.

Egyelőre ennyit az intervjúcavalcade első részében azokról, akik elhozták Debrecenbe országok, városok ismeretlen izeit, más vidékek szellemi vérkeringését, felfogását... A következőkben a legérdekesebb külföldi vendégekről és az amerikai magyarság nagy képviselőiről, illetve azoknak a *Debreczen* részére adott nyilatkozatairól emlékezünk meg, akik eljöttek haza, részben a Nyári Egyetemen előadásokat tartani, részben a reformátusok nagy világgyülésére elhozták maradéktalanul magyar lelküket, végig cirógatták tekintetükkel a régi haza életét és egészséges, új nézetek, felfogások fuvalma járta át a velük beszélgető emberek lelkét.

(kiss.)

Innen-onnan

— *Nyelvrákot gyógyitanak nehézvízzel* egy angol orvos új gyógymódjával. Az orvos nehézvízbefecskendezést adott egy hónapon át egy 60 éves embernek, akinek a nyelvrákja már annyira előrehaladt, hogy sem enni, sem beszélni nem tudott. A nyelvrák új gyógymódja teljes sikert hozott, mert a beteg meggyógyult teljesen. A nehézvizet, mint ismeretes villamos áram segítségével állítják elő közönséges vízből. A nehézvíz hidrogéntartalma a rendesnél tetemesen magasabb

•

A hold letért évezredes pályájáról és lassabban forog. A külföldi nagy csillagvizsgálók most figyelik a hold pályáját és mozgását, hogy megállapítsák az eltérés okát.

•

A négerek babonáját igazolta Sibiger német tudós, aki megvizsgálta annak a vörös homoknak az anyagát, melyet babonás tisztelettel kötöznek zsacskókba és a nyakukban bordanak. Kiderült a vizsgálat során, hogy a négerek vörös homokjában nagy mennyiségü rádium van.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Valóban gyönyörű

volt. Asszonyom az a színházi előadás, mely megmutatta a pusztuló magyarság egyetlen telepének kétségbeejtően magyar képét. Minden érző ember végigborzongta, mert tagadhatatlan látszott, hogy az, amit színészek ábrázolnak, talán több is, mint keserű igazság. Míg a magyar önmagát emészti, míg néhány gonosz iparszerűen pusztítja fajtánkat, addig a bejöttek, azok, akiknek sok esetben két hazát is adott végzetük, haladnak, gyarapodnak és megszereznek minden beszögezett magyar házat...

Valóban kétségbeejtő képet kaptunk.

Képet arról, melyet évek óta írnak, beszélnek folyton folyvást és mégis marad jóformán minden úgy, ahogy eddig volt...

Holott, igen, holott erre a döbbenetes valóságra mindent, de mindent el kellene követni hivatalosan és magánszorgalomból mindenkinek, hogy megváltozzék a helyzet.

Hogy szülessenek ismét magyarok.

Mindig többen és többen, mert kétségbeejtően szükség van a magyarra éppen ott, ahol legjobban szakad már a part...

Üres templomok, gyarapodó temetők és kihalt házak jelzik ennek a rettenetes csapásnak útját. Gyermektelen házak, néptelen udvarok és lassan sírbahajló aggok mutatják az utat, ahol saját vesztébe rohan ennek a nemzetnek az ága..

Asszonyom, Önöknek, magyar asszonyoknak itt, ezen a téren nagy, emberfelettien nagy feladatuk van. Megtenni mindent, hogy tudatára ébresszük nemzetünket, hogy népünk elmaradottságát leküzdve, ismét kacagó és síró gyermekhaddal töltsük meg az elnéptelenedő falvakat. Álljon össze minden magyar asszony és hirdesse a tettek elkövetkeztét. Kiáltsanak, sikoltsanak, hogy a segítés órája elmult, minden perc halált jelent, minden késedelmeskedés pusztulást hoz. Magyart vinni oda, ahol erre a fánkat pusztító kórra a gyógyító kést akarjuk tenni. Telepíteni, vinni a magyart minél nagyobb tömegben, megmenteni a magyar házakat, a magyar portákat, a magyar maradék földeket, a haldokló magyar falvakat, sürgősen, azonnal...

ÜVEGNEMŰ GONDOZÁSA

Fényétvesztett üvegneműt a következő szerrel tehetünk ismét fényessé és átlátszóvá: töltsük meg hamuzsíroldattal, amelybe egyharmadrész zsalmiákszeszt tettünk. Hagyjuk benne hosszabb ideig, azután mossuk ki jól, öblítsük ki és dörzsöljük szárazra. Ha a vizespalack piszkos és tompafényű, keféljük át petróleummal, a palackba is öntsünk egy kevés petróleumot és rázzuk jól össze. Ha az üvegpalack alján lerakódás van, tegyünk bele nyers hámozott burgonyadarabokat pálinkával vagy szódásvízzel, rázzuk fel néhányszor és éjszakán át hagyjuk benne. Másnap jól kiöblitjük és megszárítjuk. A modern háztartásban manapság már üvegedényt is használnak.

*

Zúgolódás nélkül

Ágyban, lázban, vergődő gonddal
Fekszem, míg kint virit a május
És tele hinti a világot üde lombbal...

Gyatra az ember, tehetetlen, árva,
Ki valami örök csudát remél
És titkon mindig az élet örömét várja...

Kínozza a gond, tépi a vasöklű bánat
Egyedül vagyunk mi, emberek nagyon.
Akiket igazán sohase szánnak...

Olyan semmi az ember: lenge fűszál,
Ki mellett ismeretlen módon egyedül,
Kitartón, hűséggel az Isten őrségül áll...

Letörli szívünkről a verejték cseppet
És megsugja titkon, hogy a végtelenből
Türelmet hordani mit üzzentek..

Viraszt és lelkünket simogatja halkan
És benne dobog jóságos szent szive
A némán dobogó fény szavakban:

Zúgolódás szivedben ne legyen,
Hiszen nézd, ott mosolyog mindig
Mindenütt völgyeken, hegyeken, mindenekben...

Szalacsy Rácz Imre.

Hasznos tudnivalók

TÖRÖDJÜNK A KÁVEDARÁLÓVAL!

Nevezetesen a legtöbb helyen nem nagyon törődnek vele. Felületesen megtisztogatják s ezzel rendben is van. Pedig fokozottabb figyelmet igényel, mert a kávé könnyen avasodik és elrontható a friss őrlést. Éppen ezért ne elégedjünk meg azzal, hogy használat után forró vízzel lemossuk, daráljunk át rajta többször finom fehér homokot, ami a fogak közé tapadt tisztátalanságot magával viszi. Jó szer a forró víz is, de akkor a következőképpen kell eljárnunk: tegyük a darálót nagyobb edénybe, öntsünk felülről a kávájába fövő vizet s közben forgassuk gyorsan a darálóját, mintha kávét őrölnénk. Ezt folytassuk addig, amig a daráló egészen tiszta nem lesz. Száradni a meleg tűzhelyre tesszük, de felborítva, szájjal lefelé. Arra nagyon ügyeljünk, hogy teljesen kiszáradjon, mert ha nedvesen tesszük vissza a helyére, megrozsdásodik.

HOGY BÁNJUNK A SZARU EVŐESZKÖZÖKKEL?

Salátavillát stb. sohasem szabad forróvízbe tenni, mert megpuhul. Legjobb, ha langyos vízben leöblítjük s azonnal szárazra törüljük. Ha a szaruból készült evőeszköz heringsalátában vagy egyéb erősszagú ételben állt, azonnal le kell dörzsölni mustárliszttel, hogy a szag benne ne maradjon. Ha a szaruból készült salátáskanál elvesztette az alakját, mert forróvízbe tették, mártsuk be néhány pillanatra fövő vízbe, igazitsuk helyre s a teljes kihűlésig tartsuk kézben.

KÉS ÉS VILLA KEZELÉSE

Felületes kezelésnél hamar tönkremegy az evőeszköz, kivált a fanyelű. Késeket, gyümölcskést, villát nem szabad áztatni a szódás edénymosóvízben, mert a nyelének árt. Ne is várjunk mosogatásig: étkezés után azonnal töröljük le a késeket — ujságpapirossal. Ha heringet, vagy gyümölcsöt ettünk különösen fontos az eljárás, mert a penge megfeketedik. Az evőeszköz villás részét, vagy pengéjét mosásnál forró vízbe mártjuk s tisztára dörzsöljük. Ha nagyon piszkos, használjunk hamut. A nyelet langyos vízbe mártott ronggyal töröljük le. Az a fontos, hogy az evőeszközt azonnal szárítsuk meg. Ha a kés mégis megfeketedett, felébevágott burgonyát homokba nyomunk s ezzel dörzsöljük.

Heti étlap

Hétfő. Ebél: Köményleves, párolt marhahús parajfőzelékkel, aranygaluska. — Vacsora: Paprikásburgonya, virsli, saláta.

Kedd. Ebéd: Zöldségleves, sertéssült borsosburgonyával, dióskifli. — Vacsora: Vegyes felvágott, vajaskenyér.

Szerda. Ebéd: Bográcsgulyás, töltött metélt. — Vacsora: Pirított borjúmáj fejessalátával.

Csütörtök. Ebéd: Húsleves, párolt marhahús zellermártással, tört burgonya, gyümölcs. — Vacsora: Vese velővel.

Péntek. Ebél: Ponty magyarosan, fejessaláta, túrósgombóc. — Vacsora: Tojáslepény, aprósütemény.

Szombat. Ebéd: Rizses zöldborsóleves, töltött borjúmell, sóskafőzelék, ízespalacsinta. — Vacsora: Tojásos galuska fejessalátával.

Vasárnap. Ebéd: Spárgaleves, idei paprikáscsirke, fejessaláta, tejszínes torta. — Vacsora: Hideg sertéskaraj.

Receptek

Tejleves. Felforralunk ötnegyed liter tejet, hozzáadunk félgyüszűnyi sót és két kockacukrot. Ha forrni kezd, belefőzünk egy tetézett evőkanálnyi rizst, vagy két evőkanálnyi tarhonyát. Gyakran keverve addig kell főzni, amig a szemek megpuhulnak.

Nápolyi rizotto. 8 deka vajban megpirítunk 30 deka rizst, kevés aprórá vágott zöldpetrezselyemmel. Feleresztjük kevés vízzel kevert jó fehér habbal, úgyhogy egészen elepje. Belekeverünk 25 deka zöldborsót, 15 deka kockára vágott sonkát, 25 deka szintén kockára vágott gombát, 10 deka reszelt pármai sajtot és körülbelül öt deka darabokra tördelt vajat. Addig pároljuk keverés nélkül, míg a rizs megpuhul, de szét nem fő.

Keltekerec. 30—40 deka kel nagy leveleit leszedjük és leforrázzuk. Szitára téve lecsurgatjuk a vizet róla. 30 deka apróra vagdalt gombát párolunk zsíron, összevegyítjük 5—6 deka párolt rizzsel s — ha tetszik — kevés apróra metélt zöld petrezselyemmel. Ezzel a keverékkel megtöltjük a kellevelet és összetekerve tűzálló tálba tesszük, kellő zsírral vagy vajjal és tejfellel. A sütőben megsütjük s reszelt sajttal meghintve, tálaljuk. Külön csészében paradicsommártást adunk mellé.

Ürücomb lengyelesen. A megtisztított ürücombot jól megtűzdeljük füstölt szalonnával. Lábasba helyezzük, leöntjük négy deci borral, két deci vízzel, adunk hozzá hét deka lisztben megforgatott vajat, hét deka mazsolát, hét deka aprószőlőt, kevés citromhéjat reszelve. Puhára pároljuk, szeletekre vágva rakjuk tálra és a levét rászürjük.

Zöldbab paprikás tejfellel. A zöldbabot egészben sós vízben puhára főzzük. Zsíron vereshagymát pirítunk, mintha pörköltet csinálnánk. Ha a hagyma tejfelesen elfőtt, megpaprikázzuk és az egész tejfellel leöntjük. A megfőtt babot tűzálló edénybe tesszük és paprikás-tejfeles lével elborítjuk.

Szardellás borjúcomb. Veszünk egy kiló borjúcombot, megmossuk és gyengén megsózzuk. A lábasban leöntjük két deci vízzel és teszünk rá diónyi zsírt. Lefödve lágyra pároljuk, azután kiemeljük egy tálba. A lábasban maradt léhez három-négy deci tejfelt adunk, diónyi szardellás pasztát vagy hámozott és kásával tört szardellát keverünk. A felszeletelt húst a mártásba tesszük és feiforraljuk.

Francia zöldségleves. Tegyünk egy lábasba vajat, bele apróra vágott perezselyem zöldjét, cukorborsót, nagyon apróra szeletelt burgonyát. Tegyünk ehhez egy kanál rizst s pároljuk meg jól vajban, azután szórjuk meg egy kevés liszttel s eresszük fel húslével. Tálaláskor tegyünk bele zsemlyekockát.

Tűzdelt vesepecsenye. A vadpecsenyének pár napig jégen kell állnia, hogy jó porhanyós legyen. Elkészítés előtt besózzuk és füstölt szalonnával alaposan megtűzdeljük. Tepsibe tesszük, zsírral megkenjük, alája is teszünk zsírt és vizet. A sütőben sütjük, gyakran locsolgatva saját levével. Tálalás előtt felszeleteljük. Hidegen, vagy melegen egyaránt fogyasztható.

Kakaós mandula. A lehéjazott egész mandulákat porcukorba hengereljük és sütőben pirosra sütjük. Amikor kihültek, csokoládémázba mártjuk és cukorral vegyített kakaóporban hengergetjük.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Segíteni akarsz

te is édes fiam a magyar életen, mint a legutóbbi leveledből látom, mert hallottál arról, hogy a kollégiumi intézetben étkező társaid kivétel nélkül áldoznak a magyar telepítési célra, te azonban otthon étkezel, nem mondhattál le eddig egy tál húsételről azért, hogy minél gyorsabban újabb és újabb sokgyermekes családokat vihessünk a pusztúló magyar végekre...

Kérdezed, hogy mit tegyél, hogy mutasd meg, milyen nagyon akarsz te is segíteni ebben a gyönyörű magyar gondolatban...

Már maga a gondolat szép, dicséretet érdemel...

A segítés módja pedig egyszerű. Mondj le arról a hetenként egyszerű tíz fillérről, melyet tíz óraira kaptál, mondj le minél többet a felesleges nyalánkságról és minden megtakarított kis pénzed add a többi áldottan áldozatos kis társad mintájára erre a célra. Ne hidd, hogy filléreid elenyésznek, ne gondold, hogy semmit se jelent a csepp eső a tengerben, mert sok kicsi sokra megy és ha mindig többen és többen lesztek, akik áldozatos lelketek filléres áldozatait meghozzátok, akkor egyre többen és többen mehetnek el jó népes, dolgos magyar szegény családok oda, ahol égetően nagy szükség van arra, hogy mielőbb ott legyünk...

A gondolat gyönyörű és légy azon, hogy minél több és mindig több magadhoz hasonló győzelmes kis magyar harcost nyerj meg a gondolatnak, a nemes célnak és akkor a fillérek pengőkké, aranyakká dúzzadnak megcsináljuk mi áldozattal azt, amit évtizedek óta éppen a legilletékesek mulasztottak el a haza érdekében...

Szabadság

Rab magyarok, árva magyarok,
Reátok is jönnek még boldogabb napok,
Felvirrad majd egyszer a szabadság napja,
S újra miénk lesz a kalászos róna.

Ti vérző szívvel várjátok a szabadság napját
És reméljük, hogy ünnepelhetjük még a feltámadást
Él az Isten, él a magyar igazság,
S hisszük, hogy újra miénk lesz Nagymagyarország.

De ha egyszer visszakapjuk az elraboit földet,
Nem adjuk soha senkinek a miénket,
Jöhet a cseh, román és szerb,
Az a miénk s miénk lesz örökre.

Munkácsi Vera.

Méh

Irta: *Barcza Birike.*

Jó dolga van a kis méhnek
Szállhat ágról ágra...
Hívja csalja pici társát
Virágról virágra.

Gyüjtik hordják a sok nektárt
Méz lesz majd belőle,
Raktároznak eleséget
A hosszú zord télre...

A rádiózás

A „Bevezetés"-t átolvasva, minden olvasó megtudhatta, nogy milyen célt tüzött ki maga elé a „Gyermekek Rádiója" és bizonyára feltámadt a vágy bennük, hogy részt vegyenek ebben a szép és hasznos munkában.

Most tehát legelőször is az elektromosságtannal kezdi meg a munkáját kis rovatunk.

Az elektromosság

Az emberek igen sokáig nem tudták felfogni az elektromosság mivoltát, nem tudták ennek a nagy természeti hatalomnak a lényegét megmagyarázni. Kellőképpen még ma sem ismerjük, nem tudjuk, hogy mi lehet.

Igen nagy természeti erő az elektromosság. Bátran hasonlithatjuk akármelyik folyóhoz, pl. a Tiszához is. Ahogyan folydogál szép, csendes, meleg, délibábos napokon a Tisza a medrében, úgy áramlik az elektromosság is az ő medrében, a drótvezetéken, de sokszor, éppen, mint a Tisza, zúgó-búgó áradattá, áramma válik.

Az elektromosság egy görög szóból, az „elektron" szóból származott, amelynek a magyar jelentése annyi, hogy „borostyánkő".

Ugyanis az elektromosságot nem áram alakjában ismerte az ember, mert voltak olyan anyagok, amelyek megdörzsölés folytán elektromos tulajdonságokat vettek fel. Ilyenek voltak a csillámlemez, ebonitlemez, ebonitrúd, üvegrúd, pecsétviasz stb.

A borostyánkő is ilyen anyag. A görögök ezen tapasztalták először a villamosságot.

Most végezzük el mi is ezt a kísérletet. Vegyünk elő egy elektromosság keltő tárgyat, mondjuk egy pecsétviaszrúdat és közelítsük fonálon, lehetőleg selyemszálon függő napraforgóbélgolyócskához. A golyó abban a pillanatban hozzárepül és hozzátapad a pecsétviaszhoz, egy pillanat és már megint visszaesik régi, nyugalmi helyzetébe.

A dörzsölés folytán a pecsétviasz rúd különös állapotot vett fel. A pecsétviasz rúdnak ezt az állapotát elektromos, vagy más szóval villamos állapotnak nevezzük. A pecsétviaszban elektromosság gyült össze és ilyenkor azt mondjuk, hogy ennek a testnek elektromos töltése van. Ilyen elektromos töltése van a felhőnek is, csakhogy sokkal nagyobb mértékben, amely a villámot kelti.

Végezzünk el egy másik kísérletet. Vegyünk elő egy ebonit és egy üveg rúdat. állítsunk mellé jük két elektromos ingát, amely nem más, mint két selyemszálon függő napraforgóbélgolyó. Most dörzsöljük meg külön-külön úgy az ebonitot, mint az üvegrúdat száraz posztóval és közelítsük külön-külön az ingához. Hogy jobban megkönnyítsük a dolgot, adjunk az egyik ingának I-es számot, a másiknak pedig II-est.

Tehát az I-es számú ingához közelítsük az ebonitrúdat, a II-es számúhoz pedig az üvegrúdat. Mind a két inga elektromos lesz. Most tegyük le a rúdakat és a két ingát közelítsük egymáshoz. Azt fogjuk látni, hogy a két inga vonzza egymást és fényes szikra csapódik ki közöttük. Ha az ingákat csak ebonitrúddal vagy üvegrúddal érintettük volna meg, egeszen más, az ellenkezőjét láttuk volna, azt, hogy a két inga taszítja egymást.

Ezekből a kis kísérletekből megállapíthatjuk, hogy egynemű elektromos töltésű testek taszítják egymást, (pozitív—pozitív, vagy negatív—negatív), a különnemüek pedig egymást vonzák (pozitív—negatív vagy negatív—pozitív).

Jelen példákban az ebonit a pozitív, az üvegrúd a negatív. Az ilyen megdörzsölt elektromos test nem bír elektromosságot állandóan szolgáltatni, bizonyos idő mulva elveszti az elektromoságát és újra kell dörzsölnünk hogy elektromos (villamos) állapotba tudjuk hozni. A mai világban már nem használunk ilyen posztóval dörzsölt pecsétviaszrúdakat, csillámtáblákat, van más, egy olyan eszközünk, amellyel elektromosságot tudunk felhalmazni: a kondenzátor, magyarul: sűritő. Ebbe a telepnek és más esetben a dinamónak az áramát vezetjük belé.

A rádióban is igen nagy fontossága van a kondenzátornak, de mégsem azt a szerepet tölti be, mint a fentiekben. Erről majd később lesz szó.

Még most csak azt jegyezzük meg, hogy az eddigiekben szóban lévő elektromosság nyugvó, idegen szóval sztatikus elektromosság, nem pedig villamos áram.

Tökmag Fercsi

Mese.

Irta: Muhi Erzsébet I. B. évf.

Hol volt, hol nem volt, az óperenciás tengeren is túl, volt egyszer egy igen szegény asszony. Ennek az asszonynak volt három fia, de a lagkisebb olyan icipici maradt, mint egy tökmag, s ezért mindenki csak Tökmag Fercsinek hívta. Sírt-rítt a szegeny aszony, hogy mit csináljon azzal a szerencsétlen fiúval. — „Ne búsúljon édesanyám!" — vigasztalta a kis Fercsi — „elmegyek szerencsét próbálni." — „Óh édes fiam" — síránkozott az anya — „hiszen ki sem látszol a földből, s agyon taposnak az emberek!"

Azután magához szólította a nagyobbik fiát, így szólt hozzá: „Nézd fiam, már elég nagy vagy ahhoz, hogy munkát keres magadnak. Tehát menj el szerencsét próbálni, de arra kérlek, hogy vidd magaddal Fercsit is, mert az nem tudboldogúlni." — „Hogyne, majd még azzal is törődöm, elég nekem a magam baja" — válaszolt fölháborodva a gonosz gyermek, s rögtön fogta a pogácsás tarisznyát és köszönés nélkül útnak indult. Ugyanígy járt a szegény asszony a másik fiával is, aki szintén köszönés nélkül távozott.

Ekkor Fercsi addig rimánkodott az anyjának, amig az keserves könnyhullatások közepette útnak indította. Fercsi tehát hátára vette a tarisznyát, s mentmendegélt, amig egy hatalmas erdőbe nem ért. Ez az erdő olyan sürű volt, hogy bizony a kis Fercsi elfáradt a hosszú útban. Itt azután éhségtől és fáradságtól elcsigázva telepedett lgy fa alá, s hozzáfogott lakmározni. Ám alig, hogy beleharapott a finom, ropogós pogácsába, megszólalt valaki a mellette levő tó partján. — „Adj valamit enni, mert már hét napja nem ettem!" Fercsi nem sokáig kérette magát, hanem fogta a tarisznyát, kivett belőle három pogácsát, s odaadta az éhező halnak. A pogácsát egy pillanat alatt elfogyasztotta az állat és újra megszólalt: — „adj még egy kicsit, mert rögtön éhen pusztúlok." Fercsi másodszor is adott harmadjára pedig neki adta az egész tarisznyát, mire az így zólt: „Jó tett helyébe jót várj!" — s ezzel eltünt a tó vizében. Fercsi pedig mielőtt tovább indult volna megfürdött a vízben, hogy lemossa magáról az út porát. Amint kiszállt a friss vízből, s bele nézett a tó tükrébe, a legnagyobb csodálkozására egy gyönyörű, magas, deli legény lát benne. Ijedten nézett körül, de bizony mellette nem állt senki. Elámúl, amikor észre veszi, hogy az nem már, mint Tökmag Fercsi. Boldog megelégedéssel szemléli magát, s egyszer csak erősen hullámzik, habzik a víz, s egy fényesóva tör magasba a tó közepén. A következő pillanatban a fény lassan száll a magasba, nyomába pedig megjelenik a vizek csillogó királya. A gyönyörű király a hullámzó fehér habok tetején libeg az ámúló Fercsi felé, s így szól hozzá: „Te megmentettél engem az éhenhalástól, én pedig visszaadtam neked az emberi ábrázatodat. Most pedig, mivel nekem adtad az egész útravalódat, s te éhen maradtál, neked adom ezt a drágaköves arany gyűrüt. Ha ezt megfordítod az újjadon, minden kívánságod teljesül. De vigyázz, hogy mindig csak jót tégy, mert éppen előtted változtattam át kutyává a két bátyádat, akik elnézték, hogy halódok az éhségtől, ha valakivel rosszat cselekszel, megszűnik a varázs." — A következő pillanatban a vizek koronás királya lebukott az ezüstös hullámok között, s utána eltűnt a fénycsóva is.

Fercsi nagy örömében rögtön megfordította a gyűrűt, s azt kívánta, hogy testvérei mellett legyen. Ebben a pillanatban nagy robogás, csattogás és suhogás hallatszott, majd pedig megjelent a táltos ló, hátán a köpennyel. Igy szólt a ló: „Mit parancsolsz édes gazdám?" — „Vigy el engem bátyáimhoz" — felelt boldogan Fercsi, s magára vette a láthatatlan köpenyt. Fölröppen a táltos ló, s Fercsi egy pillanat mulva egy kerek tisztáson, két kutya között találta magát. Azoknak bizony úgy ömlött a könny a szemükből, mintha dézsából öntötték volna. Fercsi gyorsan megfordította a gyűrűt, s a két kutya átváltozott az ő bátyjaivá. Azok csak ámúltak, bámúltak, de nem láttak maguk körül senkit. Fercsi pedig boldogan vetette le köpenyét, s még nagyobb volt a csodálkozásuk, amikor Tökmag Fercsi helyett ott állott a szép, délceg ifjú. Azután elmondták, hogy miképp változtatta őket kutyává a vizek hatalmas királya, majd pedig arra kérték Fercsit,

hogy ő is mondja el történetét. A beszéd végén elöntötte a két fiút a sárga irigység, s sóvárogva nézték a gyűrűt. Végre megszólalt a nagyobbik: — „Add már ide, hadd próbáljam ki én is" —, majd pedig a láthatatlan köpenyt kérte el. Bizony a láthatatlan köpeny használt is, mert Feresi szemei elől örökre eltűntek, s mint a táltos, száguldtak a csodagyűrűvel. A nagy útban azonban igen kifáradtak, s letelepedtek az erdőben a csodató partján. Itt úgy elnyomta őket az álom, hogy észre sem vették amint gurultak, gurultak bele a tükröző tóba, s itt mindketten megfulladtak. A vizek hatalmas királya pedig igen mérges lett, lehúzta a halott fiú újjáról a gyűrűt, s amint gyűrűvel a kezében lebegett a tó felszínén, elkapta azt egy sas, s vitte, vitte a magasba és éppen a buslakodó Feresi előtt ejtette le. Feresi boldog örömmel kapta föl rég nem látott kedves ajándékát, s rögtön láthatatlanná tette magát. Amint egy város fölött repül, látja, hogy egy gyönyörű, virágos, csillogó, ragyogó trónon ül egy szépséges szép királykisassony, előtte pedig egy igen-igen magas piros üveghegy, annak tetejében pedig egy égig érő, beszélő aranyalmafa emelkedik.. Feresi rögtön leszállt a földre, s elmondták neki, hogy a királykisasszony kijelentette, hogy csak ahhoz megy férjül, aki lehoz neki az arany almából egyet. Jöttek a királyok, hercegek, bárók, de mind kegyetlen halálnak halálával halt meg, mert egy csúnya boszorkány ott a hegy tetején mind megölte őket, s most ott csorog a vérük az üveghegy oldalán, s azért látszik az pirosnak. Amikor meghallotta ezt Feresi, gyorsan megfordította a gyűrűt, s a következő pillanatban halva rogyott össze a csúnya boszorkány, az arany alma pedig a gyönyörűen mosolygó, aranyhajú királykisassony kezében beszélt.

A boldog örömben úszó királylány, s a délceg Feresi rögtön megszerették egymást, a király pedig a bátor, ügyes fiúnak leánya kezét és fele királyságát adta. Az esküvőre Feresi édesanyját is meghívták, s csaptak olyan dáridót, hogy hetedhét országba is elhallatszott. Az új pár pedig boldogan élt tovább, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

A kis szerelő

A mult vasárnapi Gyermekek Debreczenjéből olvastam, hogy Simon Miklós rádió csinálásra tanít majd bennünket. Gondoltam egyet és elhatároztam, hogy készítek egy rádiót. Nem kell engemet tanítani, tudok én tanítás nélkül is rádiót csinálni! Ugy akartam, hogy senki se tudjon róla, hogy én mit akarok. Ugy is történt. Az egyik vasárnap délután apuka, meg anyuka elmentek vendégségbe. Engemet is elakartak vinni, de én azt mondtam, hogy fáj a lábam. Nem is mentem el, de anyukámék elmentek. Amikor elmetek anyukámék, hozzákezdtem a rádió csináláshoz. Először is ládát kerítettem. Az volt a kazetta. Azután meg elővetem a nagymamának nagy gonddal és féltve őrzött hajtűjeit. Azok voltak az antenna oszlopai. Anyukámnak meg elhasználtam egy guriga cérnáját. Az az antenna drótja volt. A lámpák villanykörték voltak. Most hozzákezdtem az összeállításhoz. Sikerült is összeállítani. Bekapcsolom a villanyba, de meg sem mukkant. Ekkor az apukám rádióját szedtem szét és átszereltem az alkatrészeket az én kazettámba. Sikerült beszerelni, akkor bekapcsoltam, de a legnagyobb meglepetésemre, ez se szólt. Majd visszaszereltem az apukám kazettájába, de akkor meg az sem szólt. Megijedtem, hogy mi lesz most. Visszaraktam mindent a helyére és egy sarokba bújtam. Mikor apukámék hazajöttek, apukám bekapcsolja a rádiót, hogy a sporteredményeket meghallgassa, de az nem szólt. Apukám engem vett elő, hogy mit csináltam a rádióval. Én bevallottam, hogy az apukám rádiójánál jobbat akartam csinálni. De nem sikerült, hanem még a jót is lerontottam. Ekkor bocsánatot kértem és megfogadtam, hogy többet nem nyulok az apukám rádiójához.

Tehát még is jó lesz megtanulni Simon Miklóstól a rádiókészítést.

Wágner Nándor.
V-ik el. (Eötvös u.)

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Imre bácsi ne tessék haragudni, hogy ilyen távol voltam Imre bácsitól, de sok volt a tanulnivalóm. Most ismét küldök egy verset, melynek címe „A majális", ha jónak tetszik találni, tessék szíves közölni. Maradok hű munkatársa. tisztelettel **Dézsi Kató.**

Üzenet: Sajnos ez a vers nem felel meg, jobbat kérek.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen köszönöm, hogy le tetszett közölni a verset és az elbeszélést. Most itt küldök egy mesét, melynek címe: „Anyáknapi ajándék." Igaz, hogy anyák napja már elmult, de én úgy mesélem, mintha ez megtörtént volna. Nagyon szeretném, ha megnyerné Imre bácsi tetszését és le tetszene közölni. Maradok hű munkatársa. tisztelettel **Váczy Kató.**

Kedves Imre bácsi!

Nagyon boldog vagyok, hogy kedves ki lapunkban ismét olvashattam versemet. Nagyon szépen köszönöm, hogy ki tetszett tenni. Most itt küldök egy versemet, ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni. Maradok hű munkatársa: **Tamási Zoltán.**

Kedves Imre bácsi!

Olyan régen keresztem fel Imre bácsit írásaimmal, de most újra időm volt írni egy verset és szeretném viszont látni. Remélem írásomra nincs panasz! Maradok hű munkatársa: **Zelinger Kató.** V. o t. (Dóczi).

Üzenet: Az igaz, hogy régen írtál, de ennél jobb verset is küldtél már, igy bizony ezt nem használhatom, jobbat kérek.

E heti könyvjutalmakat Balogh Miklós, Tóth Erzsébet Sára, Kemény György kapták. Jutalomkönyvüket átvehetik csütörtök délután 4—5 óra között lapunk kiadóhivatalában.

Judas Matyi

JÓ MUNKAERŐ

— Megbolondult, hogy bicskával vágja a fát? Igy sohasem lesz vele kész!

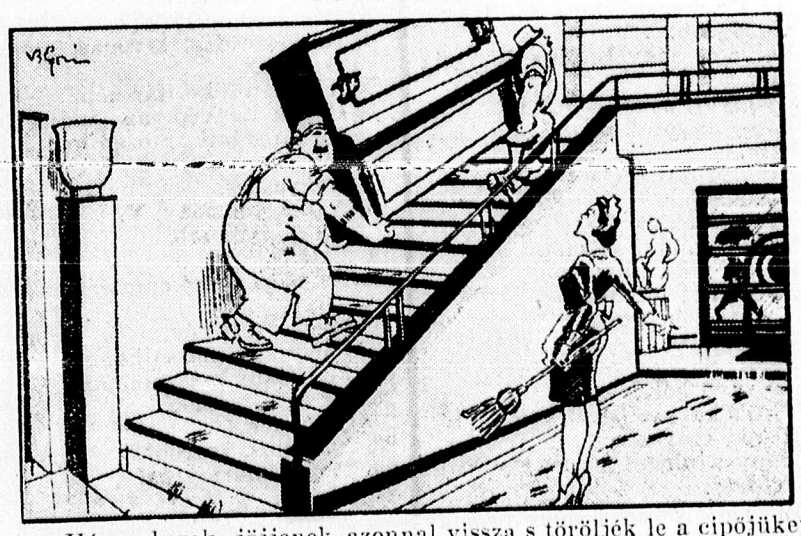
— Nem is fontos. Órabérre dolgozom.

A DIÉTÁS SZAKÁCS

— Bemutatom nektek az új kollégát. Ez lesz ezentúl a szanatórium diétás szakácsa.

FŐ A REND

— Hé, emberek, jöjjenek azonnal vissza s töröljék le a cipőjüket!

— Figyeld csak, hogy mi lesz itt, ha egy nagyot ordítok, amikor Bill ideér!...

Megtartotta szavát

A háziasszony megkérdi a lakótól:

— Mondja, Kovács úr, mikor fizeti végre a lakbérhátralékát?

— Ebben a hónapban, sajnos nem tudom.

— De hiszen a mult hónapban is ezt mondta!

— Na és nem tartottam be a szavamat?

Magyarázat

— De hát hogyan törte ki Miska barátunk a lábát?

—Látod ezt a lépcsőt?

— Látom.

— Hát ő nem látta

Jó lovak

— Szeretnék bemenni Gyönkre, jók a lovak Sándor?

— Hát kezétcsókolom... Nem káromkodnak!

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

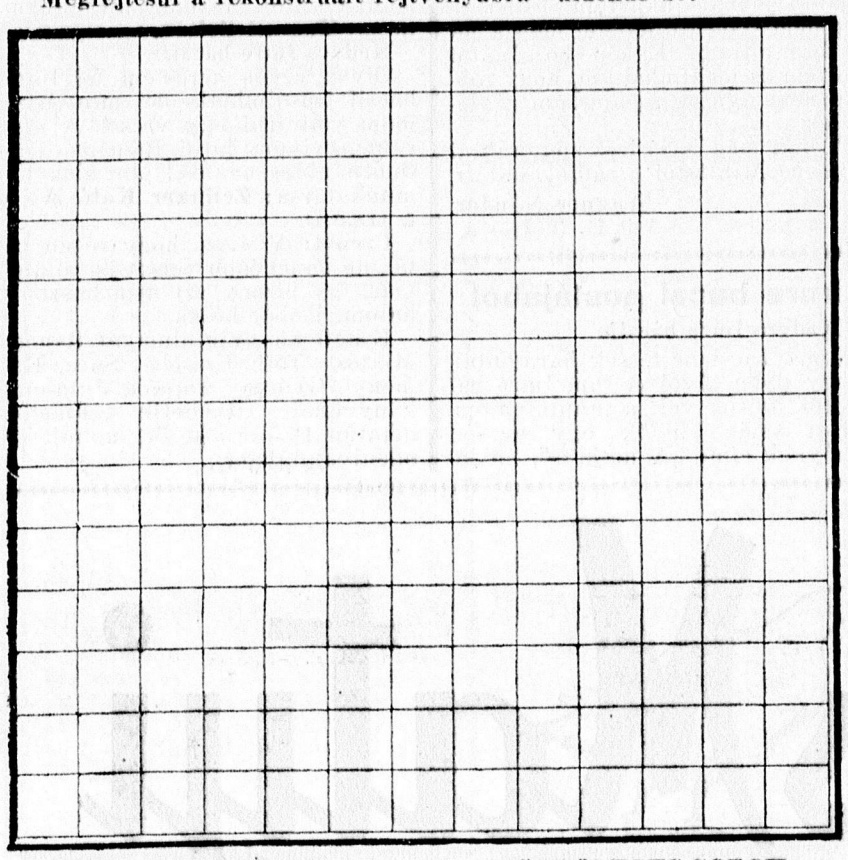
Rovatvezető: Boross György.

Itt a fekete — hol a fekete?

Az alábbi rejtvényábrából hiányoznak a fekete kockák és számok. Próbáljuk meg a fekete kockákat a megfelelő helyre berajzolni és a keresztrejtvényt úgy megfejteni.

Hangsúlyozzuk, hogy ez a feladat nemcsak a rejtvényfejtésnél, hanem a rejtvénykészítésnél is nehezebb! Annyit elárulhatunk, hogy a fekete kockák szimetrikusan vannak elhelyezve az ábrában. A sorok számozása is a fejtő feladata.

Megfejtésül a rekonstruált rejtvényábra küldendő be!

VIZSZINTES SOROK:

1. Török méltóság címe.
5. Klasszikus szerelmi vallomás.
8. Az Ur megszólítása az Ujszövetségben.
12. Folyó és hegy Európa és Ázsia határán.
13. Gyógyult seben képződik.
14. Út — angolul.
15. Szín.
16. Finn prózaíró (1861—1921).
17. Uszómadár.
18. Vérmérséklet.
21. 2000 — római számmal.
22. Kettős mássalhangzó.
23. Nyelvtani fogalom.
26. Vonatkozónévmás.
28. Pénzintézet.
32. Petőfi Sándor költeménye.
33. Savanyú bor.
34. Török katonatisztek címe.
35. Húros hangszer.
36. Irány a pince!
38. Például.
39. Liturgikus cselekmény a római katolikus egyházban a keresztség szentségének kiszolgáltatásakor.
47. Páncél.
48. Gödör — mássalhangzói.
49. Durr ikerszava.
50. Vissza: accusativussal járó praepositio.
51. Téli csapadék — névelővel.
52. Kofa.
53. Pólus.
54. ...-Tin-Tin.
55. Szerb nemzeti tánc.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Kiszolgálóasztal.
2. Dal — franciául.
3. Bécs védője 1529-ben.
4. Az összeadás, kivonás, szorzás és osztás.
5. Kihalt török-tatár nép.
6. Hindu ügyvéd, az indiai önkormányzati mozgalmak vezére.
7. Hegyesúcs.
8. Ágnes asszony, V. László, Temetőrehívás stb.
9. Üzlet.
10. Az orosz petróleumtermelés főhelye.
11. Idegen férfinév.
19. Fonetikus mássalhangzó.
20. Fonetikus mássalhangzó.
23. Az egyik oldal.
24. Csapadék.
25. ...annus, zsarnok.
25. Tisztítószermárka.
27. Járom.
29. Arankát így is becézik.
30. Nem — latinul.
31. Kérdőnévmás — tárgyesetben.
37. = 20.
38. Görög betű.
39. Vulkáni tufa-domb Miskole felett.
40. Bánáti csatorna.
41. Azonos mássalhangzók.
42. Pihenő, bevetetlen föld
43. Királyi szék.
44. A gyorsírás feltalálója, Cicero barátja.
45. Pirul — ikerszava.
46. Szövő-fonó eszköz.

SAKK

Nimzó-indiai védelem.

Játszották a Nemzetközi Távsakkszövetség Mesterosztályának 34. csoportjában 1938—39-ben.

Világos: **Brilla Sándor,** Debrecen.

Sötét: **Koppel Ruben**, Koppenhága, Dánia.

1. d4, Hf6. 2. e4, é6. 3. Hc3, Fb4. 4. Hf3, — Fb4 ellen ez a leglagymatagabb lépés, de világos, aki maga is szívesen játsza a sötét által választott folytatást, kipróbálja ezt a lépést is. — **4.... Fxc3. 5. bxc3, c5. 6. é3, Va5. 7. Fd2!** — mivel Hé4 nem jöhet jól, ez a lépés sokkal jobb, mint Fb2. — **7... b6, 8. Fd3, Fb7, 9. Vc2!** — fenyeget é4! — **9.... Fxf3.** — futópárt és nyílt bástyavonalakat ajándékoz világosnak. A lépés mellett szól, hogy a futópár most még a saját gyalogok miatt látszólag gyengébb, mint a sötét huszárpár. — **10. gxf3, Hc6. 11. Bb1!** — akadályozza d5-t, mert Bb5 fenyeget. — **11.... d6, 12. Bhg1, g6.** — A rövid sáncolás igen veszélyes lenne. — **13. d5!!** — A futópár lépésre készen. — **13.... Hé5!** — éxd5?? 14. cxd5, Hxd5. 15. Fb5, Hdé7. 16. c4! vezért nyer. — **14. Fé2!** — Most már é4 fenyeget és a d2 futó érvényesítése. — **14.... Va6! 15. é4, éxd5. 16. cxd, c4!?** — Nincs jobb, Vc8 után 17. Fb5 sakk, Héd7 és a futópár kitűnően hat. — **17. Bb4, Hfd7! 18. Fé3, Hc5. 19. Fxc5! 20. Va4! sakk.** — Jobb, mint Ba4, mert arra Vc8 jöhetne. — **20.... Vxa4. 21. Bxa4, Hé7. 22. Kd2, Bb8.** — A megnyitásból tehát mégsem került ki sötét rosszul, de ez csak látszat. A sötét állásban gyenge pontok vannak s világos ezeket még jobban gyengíti. — **23. Ke2, Bb7. 24. Bb1. Bxb1. 25. Kxb1, a5. 26. Ba3!** — Fenyeget f4! — **26.... g5.** — Erre a gyengítésre nagy szüksége volt a világosnak. — **27. Kc1, Kd8. 28. Kd2, Kc7. 29. Hé3, Kb6. 30. Ba4!!** — Ez nem szobatorna, nem is mesterséges lélegzés. Valami nagyon szokatlan dolog: szándékos tempóveszítés. — **30.. Kb5. 31. Ba3, a4!** — A felkiáltójelet sötét adta, aki a játszma befejezése után megírta, hogy ettől a lépéstől sokat várt. — **32. f4! éxf4. 33. Kxf4, Hd7.** — Hd3 sem jobb. Pld. 34. Ké3, Bg8. 35. Fd1! Hb2. 36. Ff3! stb. — **34. Fd1! Hb6.** — A 30. lépéstől világos ezt a felállást remélte. — **35. Kf5! Bg8. 36. f4, Bg2. 37. h3!! Bh2. 38. Fg4, Bf2. 39. Fh5**, — szépséghiba! — **39.... Bh2! 40. Fg4** — világos csak most látta meg, hogy 41. Fxf7, Bxh3. 42. Kg4 után Bé3! jön. — **40.... Bf2. 41. Kg5! f6 sakk. 42. Kxf6, Bxf4 sakk. 43. Ff5! sötét feladta.** — A Debreczen számára elemezte: **Brilla Sándor.**

Sakkhírek

Debrecen—Diósgyőr, illetve Debrecen—Felsőmiskolc városok közötti serleg mérkőzéseket elhalasztották, a verseny valószínű terminusa 1939 június 29.

A Belgium—Hollandia országközi mérkőzést a hollandok nyerték meg 13½:6½ arányban.

Dr Euwe és Keres megegyezés szerint még ebben az évben mérkőznek egymással. Tíz játszmát Hollandiában és tíz játszmát Észtországban bonyolítanak le.

A kassai Aljechin sakkör 9½:2½ arányban nyerte revánsmérkőzését a Diósgyőri Sakkör csapata ellen. Az első fordulóban 8:4 arányú volt a kassaiak győzelme.

A margatei nemzetközi mesterverseny végeredménye: Keres 7½, Capablanka és Flohr 6½, Thomas 5, Milner Barry 4½, Najdorf 4, Golembek 3½, Sergeant 3, Menchik 2½, Weatoroft 2 pont.

Amerika a sakkolimpiászra — ha a rendezés akadályai elhárulnak — a következő csapatot küldi: Marshall, Reschewsky, Fine, Kahdon, Horowitz és Daka.

Páris. A bajnoki verseny végeredménye: Rossolimó 11½, Tartakover 10, Matveief 9½, Raratz 9, Hönlinger 7½, Cikermann 7½, Grob, Orbach, Toutzevitch, Monosson 7, Znosko, Boronovszky 6½, Halberstadt 6, Prins 4, Rossi 3, de Silans 2½.

Csapatmérkőzések. Észtország és Lettország között 10½:5½ arányban Észtország győzelmével végződött. Keres két játszmában nyert Petrov ellen, Észtország Litvánia ellen 10:6 arányban győzött. Keres és Mikenas két játszmája döntetlenül végződött.

Szabó László, Euwe és Flohr holtversenyben nyerték az amsterdami hatos versenyt. Szabó ezidőszerint a legjobb és legeredményesebb magyar mester.

Tudnivalók:

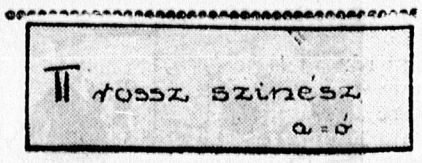
1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a „Hírek" között **„Rejtvényfejtők figyelmébe"** cím alatt helyeztük el.
4. Szelvényt mellékelni kötelező.
5. A heti jutalmak hétfőn délután **3 órától csütörtök este 6 óráig a nap bármely szakában átvehetők lapunk kiadóhivatalában.**

Egész heti kitünő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvényujság, 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytőzsdében kapható.

E heti dijaink

2 drb. mozijegy
1 csavaros ceruza.
5×1—1 kötet könyv.

A DÉRI-MUZEUM című pályázatunk nyerteseinek névsorát jövő vasárnapi számunk rejtvényrovatában fogjuk közölni.

HETI REJTVÉNYSZELVÉNY
(1939 június 4.)

Név:

Pontos cím:

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Közszállítási munkát

a kisiparnak, kézműiparnak, ez a legújabb kezdeményezése az iparos társadalomnak. És igen helyes irányzat, mert a kis és kézi ipar jobb megrendelőt aligha kaphat, mint az állam, viszont a közelmult bebizonyította, hogy jobb munkát se kap az állam mástól, mint a kisiparostól. Ha pedig ez a két érdek ilyen kölcsönösen talál, akkor természetesen törekedni kell a két igénynek kiegészítésére. Az állam jó munkát kap semmivel se drágábban, mint a nagyipartól, a kis iparos meg élethez jut, keresete van, tehát tudja családját tartani, fizeti a közterheket, vagyis cele él, benne van a közélet minden megmozdulásában. Ez a helyes, ez az igaz, ez az okos gazdálkodás.

Az elmult nyár folyamán kapta a Debrecen és környéki kis ipar az első nagyobb szabású kincstári megrendelést, amikor is közel félezer gyönyörűen, mesterien kiállított szekér hirdette a magyar kisiparos munkájának diadalát.

Miért ne lehetne ezt megcsinálni a közszállítás minden terén.

Úgy tudjuk, hogy akkor a kisipar jóval olcsóbban, de kivitelben jobban oldotta meg ezt a szállítást, a szállított anyag pedig a legutóbbi nagy eseményeknél gyönyörűen bebizonyította, hogy milyen munkát kapott az állam.

Mikor tehát mozgalom indul meg illetékes helyről, hogy a közszállításnál előnyben részesítsék a kisipart, akkor a legelső megoldandó nemzeti, gazdasági kérdés megoldásáról van szó. Ha az iparostársadalom végre méltó munkához jut, ha ez a sokat próbált társadalom a közszállítások révén foglalkozást és keresetet biztosithat magának, az állam gazdasági gépezete olyan szociális olajhoz jut, ami nélkül nincs mozgás. A nagyipar ne essék kétségbe, ha ez a terv sikerül, mert ezer és százolyan nagyipari és gyáripari cikk van, amit amugy se tudna a kisipar előteremteni, azt tehát tovább is csinálja a nagyipar, gyáripar. De azt, amit a kisipar is jól, sőt kitűnően megteremthet, minden körülmények között a kézműipari, kisipari társadalomnak kell juttatni.

Illetékes helyen már beszélnek erről a tervről.

Mi szeretnénk azt hinni, hogy közelesen nemcsak beszélnek, de tettekkel fogják igazolni, hogy mivel lehet igazán segíteni a magyar iparostársadalmon.

Lényegesen javul a faszén behozatalunk

Mint ismeretes, a faszén behozatal a legutóbbi időben igen jelentős összegeket emésztett meg, mert itthon ezt a fontos ipari cikket nem tudunk előállitani. Mint most hírlik, ez a nagyszabású behozatal lényegesen csökken azzal, hogy a Kárpátalja visszatért, ahol jelentős faszénkitermelő üzemek működnek, de még így is 500—1000 vagonra tehető a behozatal. Az üzemeket azonban fokozatosan több termelésre rendezik be és minden remény megvan arra, hogy közelesen sikerül csaknem a teljes szükségletet itthon előállitani, ami jelentős segítséget jelent különösen a kovácsiparunknak, mert olcsóbban jutnak hozzá a faszénhez.

Bizottság a legkisebb munkabérekre

A megállapított legkisebb munkabérekkel kapcsolatosan egyre több és több panasz jön mindenfelől, ahol ezt az illetékes hatóságok már megállapították és életbeléptették, éppen ezért az illetékes minisztérium elrendelte, hogy közelesen egy bizottságot szervezzenek, melynek az lesz a feladata, hogy a legkisebb munkabérek vitás kérdéseit szolgálja ez a bizottság, éppen ezért kölcsönös megelégedettséggel fogadják ipari körökben a hírt.

Az elhalt iparos

özvegye, ha folytatni akarja az ura iparát, azt jelenteni tartozik az illetékes hatóságnál, így a megfelelő igazolás után akadálytanul folytathatja alkalmas szakember vezetésével az ipart.

A szabóipar és rendkivüli munkatorlódás

Mint ismeretes, annak idején az ipari miniszter rendeletet adott ki, mleyben a szabóiparral kapcsolatban, ha rendkívüli munkatorlódás esete fenn forog a férfi és női iparban, éppen ezért az illetékes miniszterhez a fennálló rendelet magyarázására feliratot szerkesztett az IPOK.

Ipartestületi tagok arcképes igazolványa

Az ipari minisztérium leküldte az egyes ipartestületekhez azt a tervezetet, mely szerint az ipartestületi tagok számára arcképes igazolvánnyal kell ellátni, mely igazolvány a képen kívül tartalmazza az iparos nevét, születési évét, helyét, lakóhelyét, iparjogosítványt kiállító hatóság számát, megjelölését az igazolvány érvényességi idejét. Minden esetre jelentősége van az igazolványnak, melynek kiállításával kapcsolatban az illetékes szervek felterjesztik javaslataikat és azután a minisztérium dönt, hogy milyen legyen az igazolvány.

Ipari fellendülés

Ujabb és újabb ipari fellendülésről olvashatunk a megnagyobbodott ország területén, ami érthető, hiszen igen értékes nyersipari területeket, hatalmas menynyiségű nyers anyagot kaptunk, melyek ezután a magyar ipari életben lesznek értékes tényezők. Igy érthető, hogy a többi között a faipar és bőripar lesz első sorban a fellendülés középpontjában, amivel a két kis ipart is közvetve támogatja ez a fellendülés: az asztalos ipart és a lábbelikészitést, mert ennek a két iparnak nyers anyaga volt eddig a legdrágább.

Kézműiparunk sikere Newyorkban

A nagyszabású newyorki világkiállításon igen érdekes kiállítási anyaggal szerepel a magyar kis- és kézműipar is és a most érkező hírek szerint Amerikában osztatlan sikert és értékes eredményt ért el a magyar kis- és kézműipar kiállított értékes anyagával.

Nincs visszaesés az ipari kivitelben

Egy most megjelent kimutatás szerint minden ellenkező állítással szemben igazolható, hogy a magyar ipari termelésben az utolsó két esztendőben, de különösen az elmult esztendő óta semmiben sincs visszaesés a kivitelben. Sőt, bizonyos szakmákban, első sorban kisipari termelés terén bizonyos emelkedés mutatkozik.

Zavartalan nyersbőr ellátásunk

Az elmult hónapokban bizonyos zavar mutatkozott a nyersből ellátásunk körül, ami a kész bőr árát befolyásolta. Mint illetékes helyen közlik, most ezt a zavart sikerült leküzdeni és a nyersből ellátást és a magyar gyárak nyersbőr anyaga biztosítottnak látszik, ami jelentősen és szerencsésen befolyásolja a kész bőr áru árát.

Fokozott árellenőrzés

Mint ismeretes, az ország árellenőrző intézmény igen sikeresen folytatja munkáját, de most szélesebb alapokra helyezik az ellenőrzést, amivel aztán mielőbb sikeresen vehetik fel a harcot az itt, ott indokolatlanul mutatkozó áremelkedésekkel szemben. Az árkormánybiztosságnak az a célja, hogy ezen a téren közmegnyugvásra rendet teremtsen, hogy a fogyasztók és termelők érdekei is kellő védelemben részesüljenek.

Uj munkabér megállapitás

Illetékes helyen megállapitották a szobafestő és mázoló ipar legkisebb munkabérét is, mely szerint első és második területi csoportra osztottan határozták meg a munkabéreket. Első csoportban a főváros és pestkörnyéki városok kerülnek, másodikba a törvényhatósági jogú városokba és harmadik csoportba azok tartoznak, akik az első két csoportba nem esnek. A határozat közelesen jogerőre emelkedik.

Nagyobb a bőrbehozatal

A legutóbbi időkben mindig nagyobb volt a kereslet, mint a kínálat a készbőr áruban, melynek okát első sorban a behozatal nehézségekben kellett keresni. Most aztán illetékes helyen úgy határoztak, hogy a behozatali kérelmeket ezután nagyobb mértékben fogják engedélyezni, így fennakadás nem lesz bőrellátásban.

A honvédelmi miniszter álláspontja a kötelező óvóhely-épitkzés ügyében

A kormány tudvalevőleg tervbe vette, hogy kötelezővé teszi a háztulajdonosoknak az óvóhelyek megépítését. Ebben az ügyben a Városi Ingatlantulajdonosok Egyesülete felterjesztéssel fordult a honvédelmi miniszterhez, aki most válaszolt az Egyesületnek. A honvédelmi miniszter a következőkben szegezte le álláspontját:

„A beadvány ama javaslatával, hogy a házanként kötelező óvóhely építését elrendelő jogszabály mellőztessék, elvi okoknál fogva nem érthetek egyet, de ettől eltekintve, a honvédelemről szóló 1939. évi II. törvénycikk intézkedik meglévő épületekben is a légoltalmi óvóhelyek készitéséről. A kivitel módját, valamint az építési költségeknek az érdekeltek közötti arányos elosztását, a hatósági pénzügyi támogatást adókedvezmény nyujtása által, annak módját és mérvét külön rendelet fogja szabályozni. Műszaki kérdésekben felmerült nehézségek a Fővárosi Közmunkák Tanácsa által szerkesztett és kiadás előtt álló új építésügyi szabályrendeletben már nagyrészt kiküszöböltettek és a meglévő épületekre vonatkozó rendelkezésekkel kiegészittettek. Ez utóbbinál az építésügyi hatóságok fel lesznek jogosítva — indokolt esetekben — lényeges könnyítéseket engedélyezni. Egyben értesítem, hogy a beadvány egyes javaslatait a lehetőséghez képest figyelembe fogom venni."

A kőművesmesterek a kisebb kömüvesipari iparengedélyek kiadásának beszüntetését kérik

A Budapesti Kőművesmesterek Ipartestülete beadvánnyal fordult az iparügyi miniszterhez és kérte a kisebb kőművesipari iparengedélyek kiadásának beszüntetését.

Két évtizede sürgeti az építőipar ennek az ipari kategóriának a kihalás útján való megszüntetését, mert a nagy felelősséggel járó és nagy felkészültséget igénylő építőiparban nincs jogosultsága a kisebb építőiparnak, amelyhez még tanoncviszony sem szükséges.

— **Június hó 10-én** az építő; június 24-én ács; június 12-én a férfiszabómestereket érdeklő versenytárgyalási hirdetmény határideje jár le. A versenytárgyalási hirdetmények az Ipartestület hivatalában megtekinthetők.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Kedvezőek a termésjelentések

A földmivelésügyi miniszterhez érkező jelentések arról számolnak be, hogy az egész országban kedvező a mezőgazdaság állapota. A szőlők és gyümölcsösök is kedvező termést igérnek.

A repcetermést katasztrális holdanként Hajdú megyében 5.3 mázsára becsülik. A gabonafélékben is jó termés igérkezik. Takarmánynövények is bőségesen fizetnek.

A gyümölcsfák közül a kajszibarack kitűnő termést igér. Egyes helyeken a jegesők és szélviharok okoztak kisebb-nagyobb károkat. Egyes vidékekről pedig hernyó kártételéről érkeznek panaszok. A cseresznye korai fajtái érésben vannak, sőt egyrészük már piacra is került. A későiek jó fejlődésben vannak és a legtöbb vidéken jó termést igérnek. Hajdú és Borsod vármegyékben a hernyó, Komárom és Gömör Kishont vármegyékben pedig a monilia fellépte okoz kisebb-nagyobb károkat.

A meggy a legtöbb vidéken jó és jóközepes termést igér. Több helyről a hernyó és monilia felléptéről érkeztek jelentések.

Almából, körtéből és szilvából a legtöbb vidéken jó termésre van kilátás. Heves és Borsod vármegyék egyes helyein kisebb-nagyobb hernyókár mutatkozik. Kárpátalja déli fekvésű hegyoldalain és lejtőin igen jó minőségü és nagyhozamú terméstt várnak minden fajta gyümölcsből. A dióból ezidő szerint a legtöbb vidéken jó termés igérkezik.

A szőlőkre nézve az eltóbbi hetek csapadékos és meleg időjárása kedvező volt.

Négyszázezer hold szőlő

A szőlőtermelőknek igen nagy tábora van a magyar Alföldön és sokezer azoknak a száma, akik szőlőmüvelésből élnek. A szőlőtermelés és termésértékesítés tehát igen fontos kérdés, mert nagyon sok embernek a megélhetésére van súlyos kihatással.

A statisztika kimutatja, hogy Csonka-Magyarország, a visszacsatolt Felvidék és Kárpátalja területén fekvő szőlők összterülete megközelíti a 400.000 kat. holdat. Ez a szám a mezőgazdaság más müvelési ágai által elfoglalt területhez viszonyítva meglehetősen csekély, azonban, ha tekintetbe vesszük azt, hogy szőlőinknek mintegy 80 százaléka kisebb, parcellákból áll, kisgazdák tulajdona és hogy 1 kat. hold szőlő megmunkálásához kb. 120 napszám kell egész éven át, továbbá, ha más természetű, a szőlő és borkezeléssel kapcsolatos munkanapokat is számításba vesszük, kitűnik, hogy az ország lakosságának csaknem egy tizede keresi kenyerét a szőlő révén. Hogy ezt a kenyeret meg is találja, hogy ez a kenyér minél izletesebb, puhább kenyér legyen, ennek előfeltételei nemcsak magukban a szőlősgazdákban, az ő szaktudásukban, szorgalmukban, életrevalóságukban gyökereznek, szükség volt és szükség lesz továbbra is arra, hogy az államhatalom is hónuk alá nyuljon, védje, támogassa, vezesse őket, úgy a termelés irányításában, mint a kiváló csemegeszőlők és a világhirü magyar bornak további jó hirnevének fenntartásában, fejlesztésében, a jó borárak és a borexport állandósítása tekintetében is.

A magyar csemegeszőlők és bor propagálása, bel- és külföldi piacának biztosítása terén még igen sok tennivaló vár a szőlősgazdákra és a kormányra. Karöltve kell megoldaniok azt a nehéz problémát, hogy a termés mennyiségétől függetlenül biztosittassék az az értékesítési ár a termelő részére, amelynél számitását megtalálja.

A cséplőmunkásoknak zuhanyfürdőt rendelt az alispán

Orosházi jelentés szerint az alispán elrendelte, hogy a cséplőgéptulajdonosok cséplés idején kötelesek targoncafecskendőjüket úgy felszerelni, hogy azt a munkások zuhanyfürdőként használhassák. Gummicsövet és vízszóró rózsát kötelesek felszerelni. A zuhanyra azért van szükség, hogy a munkások munkaközben, vagy munkaszünetében, végeztével tisztálkodni tudjanak, felüdülhessenek.

A fürdőkészülék felszerelését és üzemben tartását a községi orvosok tartoznak ellenőrizni. Ha a cséplőgéptulajdonos nem tartja be a rendeletet, kihágás miatt megindítják ellen az eljárást. Az alispáni rendelet abból a szociális elgondolásból indul ki, hogy a fürdő nemcsak felüditi a munkást és több munka elvégzésére teszi alkalmassá, hanem megóvja betegségektől is a megerőltető nagy munka közben.

A cséplőgépmunkások részére rendelt zuhany üzembehelyezését az elöljáróságok is ellenőrizni tartoznak.

A széna értéke és a kaszálás ideje

A széna értéke a kaszálástól függ, ezt jó tudni minden gazdának. Tudni kell, hogy mikor van ideje a kaszálásnak, hogy minél jobb, minél táplálóbb legyen a széna.

Sok gazda van, aki nem tudja a kaszálás helyes idejét, csak azt nézi, hogy a kaszálás után minél nagyobb mennyiséget hordjon össze. Nem a tápértéket veszi számításba, hanem a mennyiséget s nem törődik azzal, hogy a nagy mennyiségü szénának esetleg csak kevés a tápértéke.

A legtöbb helyen későn kaszálják le a réteket, akkor, mikor már elvirágzott. Igaza van a későn kaszáltatóknak abban, hogy a későn kaszált, elvirágzott rét sokkal több szénát ad, hamarabb szárad, tehát kevesebb vele a baj. Az ilyen gazda nem nézi, hogy az összegyüjtött széna tápértéke egyenlő-e a szalmával, vagy megfelel-e a korpa tápértékének.

Azok, akik arra számítanak, hogy a jószág minél táplálóbb szénát kapjon, azok nem kaszálják a rétet elvirágzás után, hanem előbb. A kései kaszálásnál kapott elvénült fü kevesebb tápanyagot tartalmaz, mint a zsege fü, kevesebb a fehérje tartalma és az emészthetősége is csökken. Az elvirágzás utáni kaszálás okozta sebeket az értékesebb gyepnövények nem tudják jól kiheverni, jönnek a forró napok és nem tud kisarjadni és elpusztulnak az értékes gyepnövények a kiszáradó talajban.

A gyomnövények terjedését elősegíti a késői kaszálás, mert a mélyebben gyökerező, tehát több nedvességet megszerző gyomnövények kihajtanak a kaszálás után jobban és ezért jobban is tenyésznek.

Ha akkor kaszálnak, mikor virágzásban van a rét, vagy legalábbis 50 százaléka virágzásban van, olyan jó minőségü szénát kapunk, hogy tápértéke vetekszik a korpával. Az ilyen időben végzett kaszálás után sarjúnövésre is számíthatunk, mert van ereje a növénynek sarjut hozni. A korai kaszálás a gyomnövényeket is irtja, mert a gyümölcsnövények később virágoznak és így idő előtt lekaszálva magot nem hozhatnak és nem szaporodhatnak.

Az árkormánybiztos és a mezőgazdaság

Az árkormánybiztos hatáskörét kiterjesztették, mert az újabb rendelkezések szerint az árellenőrzés országos kormánybiztosa a helyi közigazgatási szerveket is igénybe vehetik.

Ez azt jelenti, hogy az áralakulás ellenőrzésében eljárhat az alispán, a polgármester, a főszolgabiró is. A legkisebb munkabérek megállapításán kivül, mindennemü díj- és ármegállapitás a kormánybiztos hatáskörébe tartozik.

Ezeknek az intézkedéseknek, kel, hogy a mezőgazdaság is hasznát lása. A kisgazda termelvényeinek is javulni kell az árban, ha már minden feljavul, amit meg kell venni a gazdának.

A borjuk nyári takarmányozása

A borjúk nyári takarmányozása igen fontos, mert ezzel segitjük elő a fejlődést és neveljük fel a borjút, úgy, hogy az megfelelő legyen. Ha a tehéntől való elválasztásnak az ideje nyári hónapra esik, akkor olcsóbb és egészségesebb is, ha az üsző borjút legeltetésre fogjuk. Erre azonban elő kell készíteni a borjút, szükséges az átmenet és a legeltetésre való ránevelés. Választás után pár hétig maradjon a borjú az istállóban és kifutóban. Ez alatt etessük megfelelő fehérjegazdag takarmánnyal: rétiszénával, gabonadarával és olajpogácsával — vagy pillangós (lucerna, baltacim, lóhere, bükköny) szénával és gabonadarával. — Közben fokozatosan szoktassuk a kaszált zöldtakarmányhoz. Ha az istállóban már jóllakik és a tejtáplálék hiányát nem érzi, a zöldtakarmányt is megszokta, fokozatosan szoktassuk a legeltetéshez. A legelési idejét fokozatosan hosszabbítsuk meg. A takarmányt megfelelően csökkentsük, de reggel egy kis szénát, este kevesebb abrakot akkor sem nélkülözhet a fiatal borjú, ha a legeltetéshez már hozzászokott. A fiatal borjú nem legel egyfolytában, hagyjuk pihenni időnkint, különben elfárad. Tápláló és közeli legelőre hajtsuk, szokásos legeltetésnél a legjobb szakaszba eresszük. 1—2 idősebb növendék legelni tanítja és összetartja a fiatalokat.

Ha megfelelő dús legelő nem áll rendelkezésre, akkor 6—9 hónapnál fiatalabb borjúkat ne legeltessünk, mert a rossz legelőn leromlik a gyenge állat. Ha a legelő gyenge, akkor pótlásról kell gondoskodni és a legelés során elegendő eleséget magához venni nem tudó állatnak adjunk reggelenként szénát, vagy este, kaszált szántóföldi zöld takarmányt. A fehérjedús takarmányra van szükség inkább és ezért pillangós virágú takarmányt kell adni. Az évesnél fiatalabb állatot óvni kell az időjárástól, de az évesnél idősebbeket már kell edzeni az időjárás viszontagságaihoz ezért tanácsos, hogy éjszakára is szabadon maradjon a jószág.

A világ legtökéletesebb tyukfarmja

A világ legtökéletesebb tyukfarmja Amerikában van az Ohió államban. Ennek a tyukfarmnak a lakói zeneszó mellett tojnak. Rádiózene szórakoztatja a tyukokat és azt is megállapította a tyúkfarm gazdája, hogy a tyúkok nem szertik a jazz-zenét, inkább a klasszikus zene köti le a figyelmüket.

A rádióhangszórók Henry M. Gallie a tulajdonos intézkedésére csak klasszikus zenét közvetit a farmon.

A farmon a tyúkokat munkába vették alaposan. Nem szaladgálhatnak, nem kapargálhatnak. Reggel öt órakor felgyujtják a villanyt és este hétkor leoltják. A tyukok ketrecben élnek, csak a kakasoknak szabad a szaladgálás az udvaron.

A ketrecekben tartott tyúkoknak igen jó dolguk van, mert a telep mindenféle kényelemmel felszerelt. Az ólakon friss ivóvíz folyik állandóan a vályukban és futószalagon kapják a változatos életmet, melynek fő célja, hogy a tyúk minél szebb és jobb tojásokat adjon gazdájának. Az eredmény természetesen kielégitő, mert a jó elesség mellett csak jó tyúkokat tartanak. Ha a tyúk nem adja le a 14 tojást, tojást, akkor már a hizlalóba kerül, ahol levágják és úgy értékesitik.

A tyúk, ahogy megtojta a tojást, már nem is láthatja, mert az kigurul a fészek alján és közben lenyom egy emeltyül, mely jegyzi az időt és a tojás számát is. Igy ellenőrzik a tyúkokat.

A ketrecben tartott tyúkok kevés napfényt kapnak és így különleges tápanyagot is kapnak, hogy szervezetükben káros változás ne történjen.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

A Debreczen rádióműsora

1939 junius 4-től junius 10-ig

VASÁRNAP

JUNIUS 4.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9.30: „A Magyar Evezős Szövetség Szent Kristóf ünnepsége." Közvetítés a Margitsziget melletti pesti Dunaágból. Beszel Budinszky Sándor.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
11.: Egyházi ének- és szentbeszéd a Szent Domonkos-rendi templomból. A szentbeszédet mise előtt P. Böle Kornél O. P. mondja. Énekel a templom énekkara Béni Fülöp vezetésével.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
Közben kb. 13.10: „Egészségügyi Kalendárium." Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Faragó Ferenc dr.
14: Hanglemezek.
15: „A visszacsatolt Felvidék állattenyésztésének fejlesztése". Bartha Pál min. oszt. tanácsos előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
16.30: „A Tisza." Milleker Rezső dr. egyetemi tanár előadása. (Közmüvelődési előadássorozat.)
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A Kecskeméti Vöröskeresztes Éneklő Ifjúság hangversenye.
18.10: „Csillagjárás és a jövő útja." Ráth-Végh István dr. csevegése. — (Felolvasás.)
18.40: A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
19.15: Hírek.
19.25: A Kassai Rádió műsorából: A „Lavutaris" cigányzenekar muzsikál.
20.10: A felvidéki „Pálmay csoport". Farkas István előadása.
20.20: „Szélhámos kerestetik." Vígjáték három felvonásban. Irta Aszlányi Károly. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Mohnen — Mihályffy Béla; Mohnenné — Zala Karola; Papperné — Kelemen Mária; Postáskisasszony — Lakatos Ilonka, Tanyáról — Sala Domokos; Fogházigazgató — Harasztos Gusztáv; Kegel — Ónody Ákos; Mauer — Gárday Lajos; Fred — Lackó József; Waidamund — Alpi Nándor; Inas — Ádám Pál; Komorna — K. Szücs Irén.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Hanglemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Lovászi Ferenc cigányzenekara.
15.05: Jazz-dalok hanglemezről.
18.25: A Kecskeméti Vöröskeresztes Éneklő Ifjúság hangversenye. (II. rész.)
19.30: „Menekülés Szovjetoroszországból." Aradi Zsolt előadása.
20: Hírek, időjárásjelentés, lóverseny-eredmények.
20.20: Haydu István gordonkázik zongorakisérettel.
20.45: „Literatura vespero de Julio Baghy." (Baghy Gyula irodalmi estje.) Eszperanto nyelvű előadás.
21.15: Orosz szerzők hanglemezei.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.)
KASSA. 8.45: Hírek Bp. I-ről.
9: Görög katolikus egyházi énekek és szentbeszéd az ungvári gör. kat. székesegyházból.
0.30: Hírek, műsorismertetés.
20.45: „Trianon, 1920 június 4."
11: Azonos Bp. I. műsorával.
15.45: Ruszin hallgatóinknak. Közvetítés az ungvári várból.
16.30: Azonos Bp. I. műsorával.
18.10: A miskolci Iparos Polgári Dalosegylet műsora.
19: Hanglemez.
19.15: Hírek Bp. I.-ről.
19.25: „Lavutarisz" cigányzenekar muzsikái.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Boroszló, Stuttgart 20.15: Noiret Irén énekel. Olasz I. 21: Puccini: A fecske, opera.
TÁNCZENE: Varsó 20.55, Boroszló 22.30.

HÉTFŐ

JUNIUS 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények
10: Hírek.
10.20: „Buda királyi várai." Irta Kenesseyné Hertay Anna. (Felolvasás.)
10.45: „Az első mezőgazdasági kiállítás Pesten." Irta Juhász Lajos dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szmirnoy Szergej orosz zenekara.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Diákok, gyerünk megint a Felvidékre." Takáts István előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „Miénk a világ legnagyobb cseppkőbarlangja!" Közvetítés a visszacsatolt Aggteleki barlangrészből. Beszél Kessler Hubert dr. és Budinszky Sándor.
17.45: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
Közben 18.10: Esterházy János gróf előadása a Szlovákiai Magyar Házakról.
18.50: „Harcos magyar, munkás magyar." Trocsányi György dr. és Csabai Lászlo vitája.
19.15: Hírek.
19.25: A Zeneművészeti Főiskola operavizsgái színlapjának ismertetése.
19.30: A Zeneművészeti Főiskola operai tanszakának vizsgaelőadása. — Közvetítés a m. kir. Operaházból.
Szünetben kb. 20.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Lenvai Jóska cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.
Közben 23.20: H. S. Lambert angolnyelvű előadása: Recent events in Hungary. (A legújabb magyarországi események.)
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr. előadása.
20: Hírek.
20.20: Szalonötös.
21.10: „A peleskei nótárius és rokonsága Pest-Budán." Irta Lovas Gyula. (Felolvasás.)
21.40: Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László és jazz-zenekara játszik.
Közben 22.05: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: A gyümölcsfák egyéb betegségei és az azok ellen való védekezés. Kőhegyi Imre előadása.
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
2: Azonos Bp. I. műsorával.
25.25: Hanglemezek.
Közben 15.50: Hírek.
16.15: Diákfélóra.
16.40: Műsorismertetés.
16.45: Azonos Bp. I. műsorával.
17.45: Ruszin hallgatóinknak.
18.20: Mentőtanfolyam. (VII.)
18.50: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: R. Paris 20.30: Opera. — Hamburg 22.35: A csintalan özvegy, opera.
TÁNCZENE: Olasz III. 22, Kalundborg 23.05.

KEDD

JUNIUS 8.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Történet az állatvilágból. Cincin, a fehér egér." Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)
10.45: „Fürdőruhák." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Frank Lajos gordonkázik, zongorakisérettel.
12.40: Hírek.
12.55: Neményi Lili énekel, zongorakisérettel.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A Rádió Szalonzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: A 72. Jótékonycélú Állami Sorsjáték húzása. Közvetítés a m. kir. Pénzügyigazgatóság épületéből. Beszél Turchányi István.
16.10: Asszonyok tangásadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Jazzdalok és táncszámok hanglemezről.
17.45: „A levente-intézmény az új honvédelmi törvényben." Vitéz Csenkey Geyza dr. ezredes előadása.
18.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
19.15: Hírek.
19.25: „Séta az Alföld fővárosában." Közvetítés Szegedről. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
20: Közvetítés a Városligeti Gundel Étteremből. Rácz Zsiga cignányzenekara muzsikál.
20.35: „Tökéletes házasság." Vígjáték egy felvonásban. Irta Leonard With. Fordította Ágotha Hilda. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Jack — Szilassy Gyula; Hilary — Egri Mária.
Utána kb. 21.10: Haydn: C-dur vonósnégyes, Császárnégyes. Előadja a Pro Arte vonósnégyes. (Hanglemezről.)
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Liszt: „A zarándoklás évei" — sorozat III. része. Zongorán előadja Böszörményi Nagy Béla.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Táncelemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.15: Francia nyelvoktatás.
18.45: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.20: „Az óra megkerül." Fertsek Ferenc elbeszélése. (Felolvasás.)
20.50: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.
21.20: „Vallomás a filmről." — Soós László csevegése.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „Kis emberek a nagy háboruban."
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
22: Azonos Bp. I. műsorával.
12.25: Illés László cigányzenekara.
15.50: Hírek.
16.40: Műsorismertetés.
16.45 Pontos időjelzés időjárásjelentés sé hírek Bp. I.-ről.
17.15: Szlovák ifjuságnak.
17.45: Azonos Bp. I. műsorával.
18.15: „Hogy élt a felvidéki magyarság 1918—1938-ig." Bárány István dr. előadása.
18.45: Azonos Bp. II. műsorával.
19.5: Azonos Bp. I. műsorával.
20.20: Kassai kamaraművészek hangversenye.
22.40: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Strassburg 20.15: Opera. Luxemburg 21: Rossini A sevillai borbély, opera.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.15.

SZERDA

JUNIUS 7.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: Gyermekdélelőtt. Látogatás a hangszerescsaládban. (III. rész.) Rézfúvósoknál. Kilián Zoltán beszélgetése Kovács Kató kisleánnyal.
10.45: „Krudy Gyula és a ruszinok." Irta Erdős Jenő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A magyar népballadák." Ortutay Gyula dr. előadása hanglemezekkel.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „Magyar asszony-költők." Monostory Margit előadása.
17.45: Csóka Feri cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 18.10: „A délibáb." Berkes Zoltán dr. előadása.
19.15: Hírek.
19.30: „Háziipari problémák." Benkő Sándor m. kir. háziipari felügyelő előadása.
19.45: A Nemzeti Zenede Évzáró Zenekari Hangversenye. (I. rész.) Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

20.45: „A Nemzeti Színház Paulay-korszaka." Ditrói Mór előadása.
21.15: Tánclemezek.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: A Rádió Szalonzenekara.
Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Fátyol Jancsi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.45: Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.
19.30: „Tahiti." Geréb László előadása.
20: Hírek.
20.20: Tánclemezek.
21: A Nemzeti Zenede Évzáró Zenekari hangversenye. (II. rész.)
Utána kb. 21.45: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Azonos Bp. I. műsorával. Hírek, majd gyermekfélóra.
10.45: Hanglemezek.
Közben 11: „Képek a régi kassai polgárság életéből." Halmy Károlyné csevegése.
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12: Azonos Bp. műsorával.
15.25: „Szimfonietta" szalon-hangos műsora.
Közben 15.50: Hírek.
16.40: Műsorismertetés.
16.45: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Szlovák hallgatóinknak.
17.45: Ruszin hallgatóinknak.
18.25: „A magyarság új jelentősége Szlovákiában."
19.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.15: Nicolai: A windsori víg nők, opera. Bécs 19: Strauss János: Egy éj Velencében, opera.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.

CSÜTÖRTÖK

JUNIUS 8.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szentbeszédet mise után Hell Imre hittanár mondja. Énekel a Bazilika énekkara Harmat Artur vezetésével.
11.15: A Rádió Szalonzenekara.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
Közben kb. 13.10: „A búzakeresztek tövében." Versek. — Elmondja Fay Béla.
14: „Halhatatlan művészek hanglemezei."
15: „Tarka gyermekdélután." Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
15.35: Cselenyi József magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.
16.15: A Bécs—Budapesti Zeneművészeti Főiskolák cseremüsora.
Közben 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
18: Magyarország—Olaszország válogatott labdarugó csapatai mérkőzésének II. félideje. Közvetítés az Üllői-uti sporttelepről. Beszél Pluhár István.
18.50: Magyar Revű tánczenekar.
19.15: Hírek.
19.25: „Kertészeti időszerű tanácsadó." Horn János m. kir. kertészeti tanintézeti tanár előadása. (A földmivelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.)
19.45: „A pacsirta." Énekes játék három felvonásban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Gyarmathy Sándor. Vezényel Marthon Géza. (1939. évi április 9-i adásunk megismétlése. Hangfelvétel.) Személyek: Török Pál parasztgazda — v. Szende Ferenc; Juliska, leánya — Szilvássy Margit; Sándor, festő — Laurisin Lajos; Báró Ferenczy Árpád — Maleczky Oszkár; Vilma, énekesnő — Orosz Julia; Pista, parasztlegény — Hámory Imre; Boresa, cseléd — Kéry Panni; Jancsi, béresgyerek — Kompóthy Gyula; Mayer képszakértő — Csóka Béla; Soffőr — Tompa Béla; Koresmáros — Galetta Ferenc.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: M. Hir Sári Liszt-műveket zongorázik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a budai kis Royal-étteremből. Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 16.15: Cselényi József magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.
17.10: Magyar Revű Tánczenekar.
19.25: Hanglemez.
20: Hírek, lóversenyeredmények.
20.20: „Adócheer — közcheer." Szádeczky-Kardoss Tibor dr. egyetemi tanár előadása.
20.45: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. — Vezényel Vinczе Ottó.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Szlováknyelvű egyházi ének és szentbeszéd.
21: Hírek, műsorismertetés.
11.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Kalundborg 20.10, Olasz I. 21: Rossini: Ory gróf, opera. London 22: Rose: Őfelsége kedvtelése, opera.
TÁNCZENE: London 23.05, Kalundborg 23.10.

PÉNTEK

JUNIUS 9.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Tejfogyasztás orvosi rendeletre." (Felolvasás.)
10.45: „Álláskeresés Magyarhonban a mult század közepén." Irta Molnár Endre. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Lengyel Gabriella hegedül zongorakísérettel.
12.30: Hírek.
13: Rendőrzenkar. Vezényel Szőllőssy Ferenc.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A Kaukázus vidéke." Irta Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Francia dalok — hanglemezről.
17.40: „Kemény Zsigmond dr." Galamb Sándor dr. előadása.
18.10: Radics Béla cigányzenekara muzsikál.
19.05: Sportközlemények.
19.15: Hírek.
19.25: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Díszelőadás Frick Wilhelm német birodalmi belügyminiszter tiszteletére. 1. Német himnusz. — 2. Magyar himnusz. 3. „Gianni Schicchi". Vígjáték egy felvonásban. Szövegét irta Forzano G. Fordította és rendezte Nádasdy Kálmán. Zenéjét szerezte Puccini. Vezényli Ferencsik János. Személyek: Gianni Schicchi — Maleczky Oszkár; Laurette — Tamás Ilona; Zita, anyó — Gere Lola; Rinuccio, Zita unokaöccse — Sárdy János; Gherardo, Buoso unokaöccse — Szügyi Kálmán; Nella, Gherardo felesége — Orosz Julia; Gherardino, Gherardo fia — Halmi Béla; Betto di Signa, Buoso sógora — Hámory Imre; Simone, Buoso nagybátyja — Koréh Endre; Marco, Simone fia — ifj. Toronyi Gyula; La Ciesca, Marco felesége — Szilvássy Margit; Spinelloccio mester, orvos — Toronyi Gyula; Jegyző — Komáromy Pál; Pinellino, varga — Mally Győző; Guccio, kelmefestő — Gaál József.
20.40: A rádió külügyi negyedórája.
Kb. 21.05: „Csárdajelenet." Tánckép Hubay Jenő zenéjére. Két képben. Meséjét irta Lányi Viktor. Hangszerelte Kenessey Jenő. Vezényli Rubányi Vilmos. Rendezte, táncait tervezte és betanította Harangozó Gyula. A hegedűszólót előadja Szentgyörgyi László.
21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: Tánclemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol, és francia nyelven.
23: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.30: Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.
19.30: „Lengyelországi útiképek." Kertész János előadása.
20: Hírek.
20.20: A rádió szalonzenekara.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „A könyvnyomtatás 500 éves fordulóján." Kazimir Károly előadása.
11.35: Hírek magyar, szlovák, és ruszin nyelven.
12: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Linkesch együttes táncmuzsikája.
Közbe n15.50: Hírek.
16.40: Műsorismertetés.
16.45: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Ruszin hallgatóinknak.
27.45: Mentőtanfolyam. (VIII.)
18.10: B. Girsik Ibolya Farkas Imre dalokat énekel, zongorán kíséri Fischer Károly.
18.35: „A kisebbségi magyar sajtó 20 esztendeje." Sárossy Imre előadása.
19.05: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: 19: Wagner: Walkür, opera. Szófia 19.30: Massenet: Werther, opera.
TÁNCZENE: Droitwich 22.30. London 23.05, Luxemburg 23, Kalundborg 23.15.

SZOMBAT

JUNIUS 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: Ifjúsági rádió: Dalos-zenés utazás a Nagy Magyar Alföldön.
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Rákóczi-családnak a Nemzeti Muzeumban lévő kincseit ismerteti Pásztory Balázsné.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Rácz Béla cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
16.15: „Háztartási tanácsadó." Héjjas Pálné előadása.
16.45: Pontos időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A Rádió postája.
17.40: A rádió szalonzenekara.
18.45: „Ehező emberevők. Irta Pély Zia. (Felolvasás.)
19.15: Hírek.
19.25: Ember Nándor dr. zongorázik.
20: „Komáromi est." — I. rész: „Jókai, Klapka, a szekeresgazdák és a hajósok városa." Közvetítés Komáromból. Beszélő Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
II. rész: (20.25-től) A Jókai Egyesület műsoros estje. Közvetítés a komáromi Jókai Egyesület kulturházából. — 1. Kállay Miklós volt földmivelésügyi miniszter megnyitó beszéde. 2. Kossányi József versei. 3. Szombathy Viktor novellája. 4. Magyar dalegyveleg. Előadja a Komáromi Koszorus Dalegyesület. — 5. Manga János néprajzi előadása Komárom vidékéről. 6. Farkas Márta hegedül, zongorán kíséri Sendleia János: a) Zsolt: Elégia, b) Hubay: A lepke. — 7. „Magyar diák a megszállás alatt." Biró Lucián bencés tanár előadása. 8. Szijj Dénes dr. ny. polgármester zárószavai.
21.10: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel. — Dalok: Daru madár fenn az égen (Martos szövege); Spala Károly: Imádkozom az Istenhez (Székely szövege); Ákom Lajos: Sej, haj huszárgyerek (Szánthó F. szövege); Szávozd Richárd: Rózsabimbó (Marcali szövege); Csorba Gyula: Jaj de csendes a bugaci csárda (Segesdi szövege); Morvay Károly: Badacsonyi kéknyelű (Szondy szövege); Mihály László: Keresek egy csendes zugot (Selymesi szövege); Szentirmay Elemér: a) Csak egy kislány, b) Kiskendő, nagykendő.
Közben kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.20: Országos Postászenkar. Vezényel Eördögh János. — 1. Farkas Ferenc: Finn néptáncok. 2. Turry Peregrin: Részlet a „Bűvös rózsa" c. meseoperettből. 3. Alex: Vidám közjáték. 4. Richartz: Kis balett-szvit. 5. Rust: Szláv rapszódia.
Közben 22.40: Hírek német, olasz és francia nyelven.
23.30: Tánclemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.25: P. Jánossy Béla és Farkas Andor verseikből adnak elő.
19.25: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek, lóversenyeredmények.
20.20: Tánclemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Azonos Bp. I. műsorával.
10.45: Tánclemezek.
Közben 11: „Az országos dalosünnep." Rozsics Jenő előadása.
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Zongoraötös.
15.50: Hírek, sportközlemények, műsorismertetés.
16.15: Háztartási tanácsok.
27.40: Szlovák hallgatóinknak.
18: Azonos Bp. I. műsorával.
18.45: „Vers és dallam." Szíklay Ferenc dr. előadása.
19.15: Hírek Bp. I-ről.
19.25: Azonos Bp. II. műsorával.
20: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Bécs 20: Strauss R.: Békenap, opera. — Frankfurt: 20.15: Strauss J.: Egy éj Velencében, opera.
TÁNCZENE: Lahti 21.10, Riga 21.15, London 21, Luxemburg 23, Kalundborg 24.

Szerelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Irta: Szekula Jenő

(32)

Gyuri hamarosan el is búcsúzott tőlük. És visszafelé a hosszú úton sokáig törte a fejét, hogy hol is hallotta ő már a Matt Charkow nevet. De nem jutott eszébe.

Már sötétedett, amikor a folyam parti szálodához ért. Megrendelte a vacsorát, ringlit hozatott és két pohár sört ivott addig, míg az amerikai leányok meg nem érkeznek. Nagyon izgatott volt.

A leányok azonban nem jöttek. Hiába kémlelte a sötétbe merült folyót, nem tűnt fel azon a szél sebességével száguldó motorcsónak.

Egyik cigarettát a másik után szivta el idegességében. Fölugrott helyéről és elsietett a hajóállomásig. Elvonult már az utolsó gőzhajó is és a stégen nem égtek már a lámpák.

— Hol vesztegelnek? — tünődött fanyar vadalmaképpel.

A szél megfordult a Dunán és most már északnyugat felől fütyörészett. A nyirkos fák borzongva lengették párától elnehezedett lombjukat. Gyuri is fázott a könnyű hajósruhában. Benn a városban tart a kánikula és talán aludni sem tudnak az emberek a nagy hőségtől. De a dunai szigeten éjszaka gyorsan lehül a levegő.

Visszasietett a vendéglőbe, hogy egy csésze rumos teánál fölmelegedjék. De a vendéglő már zárva volt, a pincérek elmentek és a konyhában is kihúnytak a tüzek. Megint lesietett a hajóállomásra. Kezét nadrágzsebébe süllyesztette, de így is reszketett, akár a kocsonya. Öltözéke vizes volt a sűrűn aláhulló párától.

Leült egy padra. Nyakát válla közé húzta gémberedetten. Szentendre templomában az óra éjfelet kongatott.

A stégről lejött egy hajós. Lámpát tartott kezében:

— A kofahajóra tetszik várni? — kérdezte Gyuritól.

— Nem én.

— Azért! Mert az már régen elment!

— Éjszaka egy óra tájban végre föltűnt a várva-várt motorcsónak. Piros, fehér és kék hajólámpása lázasan csilogott a sötéten kavargó ár fölött.

Egy-két perc múlva már ki is kötött a híd alatt. Régi helyéu.

De csak Mr. Holt volt látható. Az öreg sofőr. A leányok nincsenek vele.

— Halló Mr. Detreházy! — kiáltotta Holt a vaksötét fák közé.

— Itt vagyok! — kiáltotta Gyuri, lebotorkálva a vízhez.

A sofőr levelet hozott. A levélnek még borítékja sem volt, karcsú vékonyságúra összehajtogatott papírlap, amiket iskolásleányok egymáshoz szoktak csúsztatni a padban. Gyuri a hajólámpa éles világosságánál olvasta el.

Csak ennyi volt a levélben:

»Mr. Detreházy! A multkor maga szökött meg tőlem, most meg én szöktem meg magától. Igy hát kvittek vagyunk, Mr. Detreházy! Isten vele! Lea.«

Az éjszaka hátralevő részét Gyuri a szigeti szállodában töltötte, ahol nagynehezen szobát nyitottak neki. De álom sokáig nem jött szemére.

— Micsoda gyermekes bosszú — tünödött, haragtól lázasan vergődve fekhelyén. Feléje se nézek többé ennek az amerikai boszorkánynak!

A sziget fái vadul felnyögtek az emésztő szélben. Az eső is megeredt.

Talán ugyanebben az időben a lepencei kastélyban Lea lelkendezve rontott be Mary szobájába, hogy elújságolja a monostorszigeti kirándulást. Mary még ébren volt és naplóját irta. A naplóirást még 13 éves korában kezdte, abban az előkelő délvidéki katolikus leánykollégiumban, amelynek bennlakó növendéke volt. Hatalmas, nagy, kapcsos emlékkönyv volt. Többszáz oldal papirlap egybefűzve, az egész komplikáltszerkezetű kulcsokkal lezárható, hogy senki se férközhessék meghitt gondolataihoz. Amikor nővére belépett a szobába, Mary a nagy kapcsos könyvet ijedten dugta vissza az íróasztal fiókjába.

— Mit dugdosod?! — mordult a nagy leány színes bőrű húgocskájára. — Ugy sem vagyok kiváncsi irka-firkáidra.

A nagy fekete leányszemek ijedten néztek Leára. Nem akarta nénjét megsérteni.

Féltestvérek voltak. Mary anyja kezdő színészleány volt, amikor Mac Kay megkérte a kezét. A fiatal nő mesztic nek számitottt, mert bár előkelő spanyol és francia ősöktől származott, erős indián vér rel volt keverve. A kisleány is örökölte félvér őseinek aranybarna színét s a nagy, lángoló fekete szemeket. Anyja hamar különvált az urától és most énekesnő valamelyik csikágói színházban. Mary örökösen intézetben volt, vagy az anyjával, most először adódik ezen az európai kiránduláson, hogy az apjával együtt lehet és nálánál hat évvel idősebb nénjével. Imádta Leát, aki felsőbbrendű lénynek és tüneményes szépségnek tartott, de Lea kissé lenézte az aranyszínű Hamupipőkét, úgy is, mint féltestvért, úgy is, mint félvért.

— Képzeld csak — újságolta húgocskájának lelkendezve —, hogy ez a Detreházy mi mindent össze nem hazudott a szigeten. Azt mondta, hogy ő nem is báró, csak alkalmazottja a bárónak. Régebben hajós volt.

— Te persze nem hitted el neki?

— Tudtam, hogy ugrat, vagy ki akar próbálni. Nagyon ravaszul válaszoltam.

Az égő, nagy leányszemek kiváncsian tapadtak nénjének kifehéredő arcába.

— Te szereted őt?

— Nem tudom... Lehet. Még nem analizáltam eléggé magamat. De elég kellemes fiú.

Kiment a szobából. Mary magára maradt. A Prédikáló-hegy tái kisértetiesen sóhajtoztak, zúgtak a nyugatról áradó szélben. Mary becsukta az ablakot, mert a petróleumlámpa majdnem kialudt a behideglő hideg széltől.

Elővette naplóját, olvasgatni kezdte:

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakedvét növelik.

A hajdúböszörményi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságtól.

132/1939. tk. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Dr Kertész Endre debreceni ügyvéd végrehajtatónak Szabó Dénes (nős Balogh Juliannával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében at kvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 144., 146. és 147. §. és 5610/1931. M. E. sz. r. 21—22. §-ai értelmében elrendeli, a végrehajtási árverést 370 P, tőkekövetelés, ennek 1938. évi aug. hó 4. napjától járó 5 százalék kamata, 26 P 50 fill. eddig megállapított per- és végrehajtási és az árverési kérvényért ezúttal megállapított 31 P költségbehajtása végett,

a hajdúböszörményi kir. járásbíróság területén levő, Hajdúböszörmény városban fekvő s a hböszörményi 1996. sz. tkvi. betétben A. I. 1—15., 12. sorsz 5790, 5791, 5792. 5793, 5794, 5795/1. hrsz. a. felvett végrehajtást szenvedő nevén álló 526 öl területű Középkerti kert és szőlő ingatlanokra 362 P 50 fill. kikiáltási árban, a 4218/1892. sz. végzéssel Lengyel Ida özv. dr Pápay Imréné javára bekebelezett özvegyi haszonélvezti jog fentartásával,

u. e. betéti A+2. sorsz. 7018/5. hrsz. szántó az Északi Lucernásban 494 öl ingatlanra 340 P kikiáltási árban ezen ingatlan 8/20 részére 828/1906. sz. végzéssel özv. Pápay Imréné Lengyel Ida javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fentartásával,

u. e. betéti A+3. sorsz. 12473/3. hrsz. Szántó a Keleti Ugarban 14 hold 1566 öl ingatlanra 8613 P 50 fill. kikiáltási árban a 4218/1892. sz. végzésével, illetve 1056/1922. sz. végzésével Lengyel Ida özv. Pápay Imréné javára bekebelezlt özvegyi haszonélvezti jog fenntartásával,

u. e. betéti A+7. sorsz. 12473/7. hrsz. a. Szántó a Keleti Ugarban 4 hold 1489 öl ingatlanra 2871 P kikiáltási árban a 4218/1892. sz. végzéssel ugyancsak utóbb nevezett javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával.

A tkvi hatóság az árverésnek hivatalos helyiségében (Kossuth L. u. 2. sz. 10. ajtó) megtartására 1939. évi június hó 21. napjának d. e. 10 óráját tűzi ki, és árverési feltételeket az 1881. LX. tc. 150. §. alapján a következőkben állapitja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908. XLI. tc. 26. §.)

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-t készpénzben, vagy az 1881:LX. tc. 42. §-ban meghatározott árfolyammal, számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előzetes bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. tc. 147, 150, 170. §§: 1908:XL. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908:XLI. tc. 25. §.)

Hböszörmény, 1939. évi jan. hó 9.

Dr Literáty sk., kir. járásbíró.

A kiadmány hiteléül:

Nagy, kiadó.

25.930—1939. VI. PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékezetű József főherceg úr ő cs. és kir. fensége honvédfőparancsnokságának emlékére a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó vagy tartozott egyének árvái vagy fél árvái neveltetésére létesített alapítványi helyek közül az 1939—40. tanév kezdetén a József fiú árvaházban egy alapítványi hely kerül betöltésre, amelyre vonatkozóan a kijelölés joga joga az illetőségre való tekintet nélkül ő kir. Fenségét József kir. herceg tábornok urat illeti meg. Az alapítványi hely betöltése céljából a m. kir. honvédelmi miniszter úr pályázatot hirdet. Az árvaházba való felvételre pályázó igazolni tartozik, hogy: a) felvételni kért gyermek valóban a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó vagy tarfozott apának leszármazottja; b) vagyona nincs; c) félárvánál, — aki apátlan, vagy anyátlan — az is igazolandó, hogy az életbenlévő szülő vagyontalan; d) az árva 6. életévét már betöltötte és a 10. életévét még túl nem haladta; e) ép testű és elméjü himlőn átesett vagy ellene sikerrel beoltatott. Az árva kora és a szülők elhalálozása, születési, illetve halotti anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi, illetve helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, amelyekben a szülő vagy a gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is feltüntetendő, folyó évi július hó 31. napjáig a m. kir. Honvédelmi miniszteriumhoz nyujtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros törvényhatóságához fognak küldeni és a kijelölési jog gyakorlása végett József kir. herceg tábornagy úr ő kir. Fenségéhez fognak felterjesztetni. Az alapítványi hely az 1939—40. tanév kezdetén lesz betöltendő. A pályázat eredményéről az árva hozzátartozóit Budapest székesfőváros közönsége hatósági úton fogja értesiteni. Debrecen, 1939 május hó 31. *Polgármester.*

7201—1939. au. — HIRDETMÉNY. (Munkaadók figyelmébe.) A város területén, vagy vidéken lakó, de Debrecenben gazdasággal, üzlettel, teleppel, kirendeltséggel, fiókkal stb. bíró mindazon munkaadók (cégek, vállalatok, irodák, intézmények, alapítványok stb) figyelmét felhívja a városi adóhivatal, akik adóköteles illetményü alkalmazottat tartanak akár állandóan, akár csak időszakonként (szezonban), akár esetenként fogadnak fel alkalmazottat valamely munka elvégzésére, — hogy mindazon alkalmazottaikat, akiknek készpénzbeli és természetbeni járandóságuk értékének együttes összege a heti 20 pengőt, illetőleg havifizetéses alkalmazottaknál a havi 80 pengőt meghaladja, — a városi adóhivatal 23. sz. szobájában a hivatalos órák alatt feltétlenül jelentsék be és az illetmények után kivethető alkalmazottak kereseti adóját és rokkantadót, nemkülönben a heti 30 pengőn, illetve havifizetésesekneél a havi 120 pengőn felüli illetmények után járó különadót a városi adópénztárban fizessék be. A heti 20, illetve havi 80 pengőn felüli illetményü (keresetü) alkalmazottaknak alakalmazottak kerseti adója alá bejelentése könyvkereskedésekben pár fillérért vásárolható Illetményjegyzéken történik, amelynek helyes kitöltésére s általában az alk. ker. adók lerovása körüli, a munkaadót terhelő teendők ellátása tekintetében a városi adóhivatal részletes felvilágositással szolgál. Az alkalmazottak kereseti- és rokkantadóját, valamint a különadót is a munkaadónak jogában áll az illetmény kifizetésekor az alkalmazott járandóságából levonni nemesak, hanem ez egyenesen kötelessége is. Ennek elmulasztása vagy a levont adónak késedelmes befizetése bíróság kiszabását, súlyosabb esetben büntető eljárás megindítását vonhatja maga után. Figyelmezteti a városi adóhivatal az érdeklet munkaadókat, hogy közegeivel ellenőrzést fog gyakorolni a munkaadóknál s a mulasztókkal szemben a megtorló eljárást folyamatba teszi. Debrecen, 1939 június 3. *Városi Adóhivatal.*

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálocsy,
évtizedes irodája nyomoz, megfigyel, Vigkedvü ucca 23. Telefon 28-72. szám.

Szabó
magánnyomozó irodája, Varga ucca 41. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 1928

Levelezés

Németül
beszélő úrilány ismeretségét keresi komoly fiatalember, „Tavasz allé" jeligére. 23

Intelligens
iparos fiatalember, 23 éves, házasság céljából megismerkedne magas, szerény, csínos varrónővel. Leveleket a kiadóhivatalba „Komoly" jeligére kérek. 91

Alkalmazást nyer férfi

Gépészt
keres sürgősen **szívógázmotor** mellé, cséplésre, gazdaság. Cím a kiadóban. 1861

Gyakorlott
fűtőt felveszek cséplésre. Bíró, Szárazi Ferenc utca 16. 1970

Egy
kovács és egy kerékgyártó segédet gazdaságba hónaposnak felveszünk. Állatkereskedelmi, Hunyadi utca 24. 1941

Erős
14 vagy 15 éves kifutó felvételik. — Konzum Iparkamara épület. 1986

Egy
szabó, ki önállóan dolgozik suczot kaphat, Mester utca 44. 1985

Konvenciós
kocsist keresek június 15-re, Bethlen utca 55. 1929

Házmesternek
munkaszerető gyermektelen házaspárt felveszek. Szent Anna utca 11. Keresztépület. 1926

Házmesternek
juliustól nős, gyermektelen kőművest alkalmaznék. Dégenfeld tér 3. Háztulajdonos. 1971

Zugeher
kiadó s tancoláshoz értő teljes megbízható cipészt keresünk. Süsskind. 119

Cipész.
csizmadia segédeket állandó munkára — azonnal felveszek. — Klapka u. 29. 35

Irodai
gyakornokot — keresünk jó írással, jó családból, érettségi nélkül. Műszaki Társaság, Hunyadi u. 17. 1987

18 éves
4 középiskolát végzett fiút felvesz Simon, Miklós 27. 23

Lakatostanulót
ügyes fiút fizetéssel felveszek Rákóczi 13. 82

Kifutót
kerékpárral — vagy anélkül felveszek. — Kövesi, Teleki u. 94. 80

Keresztény
könyvelőt keresünk. Ajánlatokat „Ipartelep" jeligére kiadóhivatalba. 79

Cipésztanuló
felvételik. Klement Sándor, Cegléd ucca 2. sz. 96

Jó családból
való fiút szabótanulónak felveszek. Tóth János, Csapó 6. 107

Kifutófiút
azonnal felveszek — Rákóczi 39. 66

Cipésztanuló
felvételik. Pincés, — Csapó u. 6. 67

Hónapos,
aki fejni tud, felvételik az I. sz. gazdasági népiskolához — Mikepércsi út 10. 42

Jó családból
való fiú cukrásztanulónak felvételik Péterfia 4. cukrászda. 17

Alkalmazást nyer nő

Házvezetőnőt
keresek uradalomba, csínos, jómegjelenésüt, nyugdíjas előnyben. Jelentkezni: Nap ucca 13. szám, jobb keresztépület. 1904

Félnapi
foglalkoztatásra gépíró kisasszonyt keresünk. „Merkur" jelige kiadóhivatalban. 1949

Varrónőnyokat
angol, francia munkára felveszek, Fisch női szabó, Piac ucca 44. 74

Cukorkaárus-
leányokat felveszek sürgősen, vasútasssportelepre. Jelentkezni lehet vasárnap 9—12 óra között. 1988

Varrodába
segédlányok felvételnek Piac ucca 46, keresztépület. 95

Segédlányt
felvesz a Benyáts varroda, Dégenfeld-tér. 94

Kifutóleány
felvételik, Stampf Erzsi Piac ucca 30. 33

Varrodába
segédleány felvételik, vasárnap délelőtt 10—12 óráig, Teleki ucca 78 szám. 92

Ügyes
házivarrónőt keresek Gömöryné, sebészet. 87

Varrodába
segédlányokat állandó munkára felveszek. — Varga ucca 12. 90

Paszomány-
horgolást, gombkötő munkát tudó, munkát kaphat, Piac ucca 32. 1972

Német
kisasszonyt keresek a nyári hónapokra, gimnazista leányomhoz, telefon: 26-91. Tarr ucca 3. szám. 47

Háztartási alkalmazott

Bejáró
mindenes főzőnő felvételik, cukrászda, Kossuth ucca 11. 1907

Magános
nőnek kis lakást adnék kevés házi munkáért. Bégány utca 22. 1930

Fiatal
kisleány gyermekhez játszani, iskolamentes felvételik. Garai utca 16. 2-ik ajtó. 1968

Gyermekszerető
mindenes leányt azonnalra felveszek. Jelentkezni lehet vasárnap reggel 8 órától. Egyetem mosókonyha. Dr. Legezáné. 1947

Intelligens
házvezetőnőt keres „magános úr" jeligére tanyára. Fényképes levelet kiadóba. 1993

Mindenes
bejárónő felvételik, cukrászda, Piac ucca 77. 113

Gyermekszerető
mindenest felveszek azonnal, Krausz József, Piac ucca 58., földszint 12 ajtó. 110

Mindeneslány,
azonnalra felvételik, — Szent Anna ucca 8. 103

Bejárónő
felvételik, Piac ucca 53. szám, Turai trafik. 73

Bejáró —
takarítónőt, délelőttre azonnal felveszek, Styl, József kir. herceg ucca 7. szám. — 76

Fiatal
lány mindenesnek azonnal felvételik, dr Varga, Bethlen ucca 52. 85

Jól főző
mindenest, esetleg bejárónőt jó bizonyítványokkal azonnal felveszek, Nyomtató ucca 3. szám. 34

Bejárónőt,
vagy bentlakót azonnal felfogadok, Rákóczi u. 23. sz., keresztépület. 37

Bejárónőt
15-ére, fél 7—11 óráig felveszek, Késes ucca 86. szám. 36

Bejárónő
egész napra azonnal felvételik, Széchenyi u. 25. szám, első ajtó. 43

Bejárónő
a délutáni órákra és gyermektelen házmester felvételik, Keleti sor 1. B). 1957

Bejárónő
a délelőtti órákra felvételik, Hajdú, Kút u 1. szám. 56

Elsőrendü
bizonyítványú bejárónő vagy bentlakó mindenes főzőnő jelentkezzen Hüvelyes ucca 9. 57

Gyermek
mellé kisebb bejárólányt felveszek. Jelentkezni lehet: Búsi ucca 6. szám. 46

Alkalmazást keres nő

Ágybúzatokat,
jutányosan készítek és fehérhimzést, monogrammot, toledót vállalok. Cím a kiadóban. 3

Magános
középkorú, intelligens özvegyasszony elmenne magános úrhoz, vagy úrnőhöz házvezetőnőnek. Cím: Timár ucca 23. szám, keresztépület. 19

Manikürösnő,
gyakorlott, fodrászathoz is ért, Debrecenben vagy Szoboszlón elhelyezkedést keres. Cím a kiadóban. 1981

Ajánlat

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ocska tűzhelyét becserélem. 843 7. 15.

Szandálok
és cipők legolcsóbb beszerzése Ökrös sajátkészítményű raktárából, Sas u. 1. 122 6. 2.

Harisnyaszemfelszedést, villanygéppel, szakszerűen vállalok. Harisnyastoppolást, mindennemű kötöttárúk javítását vállalom, Harisnyakötőde, Hatvan ucca 17.
698 6. 12

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Szües
ciánozási vállalat, Varga ucca 10. 981 6. 16

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101. 1101 6. 29

Nyári
divatcipők nagy választékban minden színben, legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 1184 7. 21

Cipőfestés.
retikül. öv. bőrtárgyak átfestését villanygéppel festem. Nagy Károly. — Batthyány u. 10. 765 V. 14-től V. 14-ig

Megnyilt
vitéz Madarassy Tibor **cecetgyára.** Piac ucca 87 Eladás: kicsinyben és nagyban. 1685 6. 30

Ágysodronyok,
drótsodronykerítések, s drótfonatok, vaságyak, mosdók, ruhafogasok, kerti vasbútorok készülnek Ottónál, Rákóczi u. 13. szám. 83

Poloskairtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2.

Kerékpárját
varrógépjét, teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi ucca 1 szám. Uj és használt kerékpárok részletfizetésre legolcsóbban. 1757 6. 30.

Cianoztasson
bizalommal a „Csalay" cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Mézbödönök,
műlépek, permetezők, bambusztoldók, gumi csövek, nyugágyak, vendégágyak, cseléd-ágyak, madárházak, virágtartók, virágkarók, temetői lócák — Nagy János vasüzletében Csapókanyar. 1939

Kereslet

Egy
10—12 HP lokomobilt keresek bérbe azonnalra, Kreesmary Hosszúpályi. 1111

Vennék
részletre 35—40 HP gőzgépet, félstabilt — azonnalra. Cséplésig havi 100 pengőt fizetnék, cséplés után az egészet kifizetem. Kreesmárymalom, Hosszúpályi. 1112

Jómenetelü
fűszerüzletet átveszek. Cím a kiadóban. 195

Keresünk
azonnali megvételre prizmás tábori látcsöveket, zálogcédulákat, iróasztalokat, egyajtós ruhaszekrényeket, Ingóságközvetítő. Püspöki palota. 123

Teljes ellátás

Idősebb
nyugdíjas úriembert teljes ellátással elfogadok. Cím a kiadóban. 1933

Élelmiszer ital

Akácméz,
nagyban, kicsiben kapható termelőnél, Postakert, Gyár ucca 5. 78

Társ

Ötezer pengővel
társulok rövid lebonyolítású üzlethez. „Csakis biztos fedezettel" jeligére. 69

Hangszer

Pianinót
keresek, jókarban levőt hat oktávost. Ékes vendéglős, Nyíregyháza. 193

Zongora
eladó. Pianinó bérbeadó, egy harmónium eladó. Tonté, Piac ucca 44. szám. 1991

Oktatás

Született
angol és német, küldjék ajánlatukat magyarról idegenre fordításról, tanításról „Tisztviselőnek" jeligére a kiadóba. 4

Bútor

Kombináltszekrény
hármasszekrény, háló Wertheimkassza, antiszekrény, ebédlő eladó. Dégenfeld-tér 6. 1265 6. 7

Modern
ebédlő, antik komót, s antik kanapé székekkel, perzsaszőnyeg, — igazgatóné, törvényszék. 1855

Ebédlő-
berendezés, modern tényezett diófából sürgősen eladó. Cím kiadóban. 109

Jókarban
levő ebédlő olcsón eladó. Hajó ucca 18. sz. Megtekinthető 11—12 óra között. 13

Eladó
egy faragott diófa háló, egy bécsi gyártmányú rövid zongora, egy 3x4 méretü nyirott gyapjúszőnyeg, üvegek, betört és paradicsomos s más egyéb tárgyak, Postakert ucca 5 C. Arany János ucca folytatása. 1897

Tüzelő anyagok

Nyolcvan öl
száraz akáchasáb, sürgősen, olcsón eladó. Értekezés: Kossuth ucca 29. szám, Halász. 12

Autó, motor, kerékpár

KERÉKPÁR-
alkatrészek, kölcsönzés szakszerű javítás, **Szalai** műszerésznél, Hatvan ucca 17. 1764 6. 30

Kerékpárját,
varrógépjét felújítom, tökéletesen kijavítom, átzsírozom. Uj kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 274 6. 15.

Eladó
egy kifogástalan állapotban levő Super Opel személyautó, 16 ezer kilométert futott. Ára: 3800 pengő. Pétertia u. 43. sz., telefon: 30-13. 1872

Jókarban
levő sárga tankos segédmotorkerékpár olcsón eladó. István ut 43. 1960

Chevrolet
személyautó 4 személyes üzemképes állapotban eladó. Piac u. 81. autosalon. 1898

Kerékpár,
jókarban levő, jutányosan eladó. Pozsonyi u. 8. A). 5

500-as AJS
üzemképes motorkerékpár eladó. Albisi Elekes Dezső, Szoboszlói út 17. 6

Jókarban levő
350-es motorkerékpár betegség miatt eladó Szondi u. 22. 1977

Zündapp
gardán tengelyes 350-es eladó. Tóth szabónál, Csapó ucca 6. Ugyanott tanulót felvesz. 106

„Jáwa"
100-as, Puch, 250-es — James 200-as, Raleich 350-es, Sachs, Csepel segédmotorok eladók, bérbeadók, cserélhetők. Király, (Royal-épület). 121

Körülgyűrűs
100 mm cséplőszekrény 5—6 HP MÁV gőzlokomobil, 10 atm. 8 HP idősebb, eladó, bérbeadó, Király (Royal épület). 120

A. J. S.
500-as felülvezérelt, — prima állapotban oldalkocsival olcsón eladó, Bethlen ucca 14. 116

Üzembiztos,
kifogástalan állapotban levő DKV motorkerékpár, új gumikkal eladó. Kazinczy ucca 12. 97

„Jáva"
segédmotorok, varrógépek, 12 lóerős villanymotor, vákumszivattyú, írógép, háló, s ebédlő, félháló, antik asztal, 6 fiókos komót, gyorsmérleg, kismérleg szekek, asztalok, kiárusítás miatt olcsón eladók. Csapó ucca 6. 101

„Renault"
üzembiztos, 100 pengő adóval, kisfogyasztású eladó. Vértessy téglagyár. 98

O. E. C.
500-as generáljavított eladó, Czieger autógarázs, Miklós ucca. 99

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség.
Csapó ucca 3. szám, átmenetileg kiadó. Dr. Brück, Piac ucca 77. 1884

Világos,
parkettes udvari helyiség, raktárnak, irodának, mühelynek azonnal kiadó. Piac ucca 59. szám. 1794

Kapualatti helyiség
azonnal kiadó, ugyanott ezerliteres víztartály eladó. Piac u. 89. 1996

Üzlethelyiség
kiadó, ugyanott suszter berendezés cilinder géppel eladó Pereces u. 11. szám. 60

Átadó üzlet, vendéglő

Jómenetelü
kifőzde eladó. Szent Anna ucca 36. szám. 1980

Jómenetelü
vidéki üzlet eladó trafik és italmérési engedélyjel, Tiszacsege, Horthy Miklós 54. 17

Biztos
megélhetést nyujtó fűszerüzlet, elköltözés miatt ingyen, csak az adójáért kiadó. Kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 7

Jómenetelü
bevezetett cukorka, csemege üzlet, családi ok miatt eladó. Cím a kiadóban. 81

Kiadó lakás egyszobás

Piac ucca 71.
szám, szoba, konyhás lakás, 15-ére kiadó. 1842

Kerti
egy szoba, konyhi kamara kiadó. Széchenyi sert, Erős Lajos ucca 24. szám. 39

Kiadó
egy udvari szoba, konyhás lakás és egy különbejáratú bútorozott szoba, július 1-től, Kút u. 14. szám. 56

Külsőségen,
egy szoba, konyhás lakás, melléképületekkel kiadó. Téglaskert, Balaton ucca 1. szám, üzlet. 41

Szoba,
konyha, azonnalra kiadó. Ugyanott kazán 4-es eladó. Árpád-tér 5. 1999

Kiadó
egyszobás, előtér, konyha, kamarás lakás népfürdőnél, Kassa út 35. 9

Egy
szoba, konyha, 15-ére, vagy elsejére kiadó, — Nyomtató ucca 11. sz. 11

Kiadó
új ház, szoba, konyha, spájz, gyümölcsössel, júliusra, Monostorpályi út 21. szám. 114

Egyszobás
konyhás lakás, július 1-ére kiadó Rothermere ucca 28. 89

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
két utcai szoba, konyha, spájz, keresztyén gyermektelen házaspárnak, vagy magánzónak. Cím a kiadóban. 1936

Kétszobás
modern lakás egész udvarral kiadó. Kemény Zsigmond u. 3. Villamos megállónál. 1955

Kiadó
kétszobás utcai lakás ujonan festett. Csapó u. 86. sz. 1945

Kettő szoba,
hozzá egy kisebb szoba, konyha, kamara, pince, mosókonyha, fáskamarából álló újonan festett tiszta lakás azonnalra, szép virágos, tiszta fenyves udvarban Hatvan ucca 24. 2036

Két szoba,
fürdőszobás lakás, irodának rendelőnek, garzonnak, Piac ucca 75. alatt kiadó. 15

Kétszobás,
egyszerűbb lakás nyugdíjasnak, csendes, tiszta udvarban kiadó. — Szent Anna ucca 41. 1975

Szent Anna 33.
két szoba, konyha, — augusztusra kiadó. 40 pengőért. 14

Kiadó
augusztusra földszinti kétszobás, fürdőszobás udvari lakás, Kossuth ucca 42. 49

Két szoba,
konyhás lakás kiadó. Hunyadi ucca 18. sz. 55

Uccai
kétszobás lakás, frissen festve, júliusra, esetleg előbb kiadó. Teleki u. 18. szám. 59

Két szoba,
konyhás lakás, irodának is igen alkalmas, azonnalra kiadó. Széchenyi ucca 5. 63

Két szoba,
konyhás udvari lakás, augusztus hó 1-ére kiadó. Piac ucca 56. 29

Kétszobás
lakás, törvényszék mellett, augusztus 1-ére kiadó. Cím: Kiss cukrászda, Batthyány ucca 26. szám. 112

Kettő,
háromszobás, modern lakások kiadók. Hatvan ucca 18. 111

Kiadó
kétszobás, előszobás lakás, villamos mentén, azonnalra, Kassa út 19. 105

Udvari
szoba, konyhás és spájz, mellékhelyiségeivel, elsejére kiadó, — Szappanos ucca 11. 77

Két szoba,
irodának, vagy lakásnak, augusztus 1-ére kiadó. Szent Anna ucca 14. szám. 108

Kettőszobás
fürdőszobás udvari lakás, mellékhelyiségekkel, augusztusra kiadó, Kigyó ucca 30 115

Két szoba,
előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló egészséges, száraz lakás azonnalra kiadó. Böszörményi út 5 C) sz. hatvanuccai villamos szakaszhatárnál. 1995

Kiadó lakás háromszobás

Modern
3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel kiadó, József kir. herceg ucca 8. szám. 1961

Széchenyi
utcai 42. háromszobás minden mellékhelyiségekkel, komfortos lakás augusztus egyre kiadó. 1935

Háromszobás
udvari lakás, előszobával, fürdőszobával mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Kigyó ucca 8 szám. 28

Háromszobás
modern utcai lakás augusztus egyre kiadó. Tiszta csöndes virágos udvar. Közel a piachoz. Maróthy György utca 21. Megtekinthető kizárólag délután 2—3 óra között. 1234

Négy
háromszobás komfortos utcai lakás kiadó. Hunyadi u. 17. 1902

Háromszobás,
modern lakás azonnalra kiadó. Piac ucca 75. alatt. 16

Egyetem
közelében, Komlóssy út 66. alatt 3 szobás lakás kiadó. Értekezni: Honvéd ucca 13. 31

Kiadó
háromszobás uccai komfortos lakás aug. elsejére Szent Anna u. 48. 48

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
úrilakás kiadó. Piac u. 59. szám. 1793

Ötszobás
lakás 900 négyszögöles kerttel egyszobás s házmesterlakással kiadó. a Simonyi úton. Tulajdonos cime a kiadóban megtudható. E 30

Négyszobás,
hallos, komfortos lakás, augusztusra, Csapó u. 59. szám alatt kiadó. 1946

Négyszobás,
komfortos villa, aug. elsejére kiadó. Érdeklődni: Deák Ferenc u. 6. szám emelet. 32

Négy szoba,
előszoba, fürdőszobás lakás, havi 90 pengőért augusztusra kiadó. Vörösmarty ucca 2. 118

Négyszobás,
kertes, komfortos úrilakás, augusztusra kiadó. Szent Anna ucca 29. szám. 45

Butorozott szoba

Kiadó
csinosan berendezett bútorozott szoba, Piac ucca 77. szám, II. em. 7 a. Megtekinthető 1. indennap délután két óráig. 701 vv.

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, esetleg fürdőszoba használattal kiadó. Érdeklődés Pesti ucca 2., közraktár. 1906

Uteai
butorozott szoba, különbejárattal, esetleg fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Arany János utca 2. II. e. 12. 1964

Butorozott
szoba kiadó. Püspöki palota IV. földszint 21. 1937

Lakótársat
keresek szolid fiatalembert, csinos lakás, első bér. Zápolya utca 17. 1978

Önálló
iparos keres butorozott szobát független hölgynél „Házasság" jeligére

Kapualatti
különbejáratu utcai szoba kiadó. Egymalom utca 4. baloldalt. 1925

Különbejáratú
bútorozott szobák kiadók, 2 esetleg 3 személy részére, fürdőszoba használattal, nyaralóknak kiválóan alkalmas. Fürdő ucca 5. sz. Andaházy ucca 3. szám alatt. Értekezni ugyanott a tulajdonossal. 1990

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. — Eötvös ucca 26. 1989

Uccai
különbejáratú parkettás bútorozott szoba kiadó. Péterfia 29. sz. 10

Különbejáratú
bútorozott szoba előszobával június 15-től kiadó Nyugati u. 40. sz. 54

Uccai
különbejáratú szoba, — bútorral, vagy anélkül kiadó. Jókai ucca 5. 72

Különbejáratú
szép bútorozott szoba kiadó. Burgundia ucca 17 szám. 38

Nyaralóknak,
bútorozott szoba verandával, fürdőszoba, esetleg konyha használattal a strandfürdő szomszédságában kiadó. Cím a kiadóban. 26

Különálló
bútorozott szoba, komolyabb úrinőnek esetleg úrnak, Domokos Lajos ucca 18. 25

Lakást keres

Keresek
kétszobás, fürdőszobás lakást, közeli kertségben, villamoshoz közel. „Pontis fizető" jeligére a kiadóba. 1396 vv.

Keresek
1—2 szobás lakást magános udvarral. Lehet közeli kertségben is. Biztos fizető. Cím a kiadóhivatalban. 1939

Ingóság eladás

Csiszolt
vastag tükrök eladók rámával, Polgárnál, — Gambrinus passage. 1866

Üzletberendezés
modern galériával, csigalépcsővel, cukorka, vagy illatszertárnak is kiválóan alkalmas, — Piac ucca 38. szám, házfelügyelőnél. 506 vv.

Szövet
és tropikál ruha eladó. Csapó utca 71. sz. Tóth szabónál. 1976

Orvosi
műszerszekrény, vizsgáló asztal, fogfúrógép eladó. Rothermere u. 33. szám, jobbra. 1940

Varrógép
Singer, csaknem új, eladó. Baross utca 28. 1983

Két
jó cserépkályha fehér, és zöld, valamint egy Zephir vaskályha eladó. Megtekinthető Honvéd u. 30. Telefon. 1877

Fűszerüzlet
berendezéssel, lakással, forgalmas utcán kiadó. Virág utca 11. 1979

Két
üvegajtó, 85x185, két külső ajtó 95x220 kifogástalan eladó. Tornay J. ucca 4. Kinceshegy. 1927

Szürke
férfiruha, magas alakra két asztal egy rézzel díszített vaságy éjjeli szekrénnyel eladó. Csapó ucca 41. udvarban balra. 1911

Alighasznált
amerikai Portable írógép 160 pengőért eladó. Domokos Lajos ucca 6. 1111

Eladó
egyéves emergé főszíj, 500 kilós mérleg, egyéb cséplési felszerelések. Buadi Ézsaiás ucca 28. 1934

Irodai
íróasztal, 50 pengőért eladó. Domokos Lajos ucca 6. 1112

Kishegyesi út 39.
eladó fűszerberendezés és mázsák. 1939

Eladó
egy komplett szép diófa ebédlő. Megtekinthető este 7—8 óráig, Nyugati ucca 50. 1938

Eladók
colos, másfeles és két colos használt csövek, Károly Ferenc József út 26. A) 1948

Tűzhely,
rakott csempés eladó. Ferenc József út 63. 1953

Fegyver,
pisztoly, rakettek, márkás olajfestmények látcső eladó Horváth, Csapó ucca 4. 1926

Zsalu,
hármas ablakra, vagy verandára való elado. Csapókert Mátyáskirály 26. szám. 1963

Bontásból
kikerült téglák, ajtók, ablakok, redőnyök és kirakatok eladók. Baltazár Dezső ucca 14. 1965

Cséplő
főszíj eladó. Értekezni Kinizsi utca 28. 1918

Eladók
homokfutó, húshordó-stráfkocsi, Csapó ucca 23. szám, 1966

Csizma,
kitünő minőségü, majdnem új, 43-as olcsón eladó, Szent Anna ucca 11. szám, első ajtó balra. Ugyanott nyári selyem komplé eladó. 41

Táskás
írógép eladó. Miklós u. 7. szám, az udvarban első ajtó. 52

Eladó
„National" kassza. Piac ucca 38., műterem. 68

Singer
varrógép, süllyesztős, alighasznált eladó. Kossuth ucca 41. 51

Bontásból
kikerült ócska tégla és egyéb anyagok eladók. Késes ucca 12. 58

Eladó
ócska ablakok, ajtók és egy nagy kapu. Nyugati ucca 40. 53

Eladó
egy gyönyörű, alig használt Pfaff süllyesztős varrógép. Megtekinthető: Homokkert, Wekerle-sor 10. 64

Gyalúpadok,
kerékgyártó szerszámeladók. Megbeszélés vasárnap 12-óráig Bocskay-tér 4, 3-ik ajtó. 70

Bontásból
kikerült ajtók egy és kétszárnyúak, parketta kitünő karban eladók. Csapó ucca 31. első lakásban. 104

Eladók
vaslugas, konyhaasztal, fürdőkád, összecsukós vaságy, férfivászonruha fűszerszekrény, — Rothermere ucca 27. 102

Hentesüzlet,
berendezés olcsón eladó, Deák Ferenc ucca 9. szám. 100

Féláron
eladó négyszázas, majdnem új ezüstrókaboa, háromkor Komlóssy 16 8

Villanymotor
és jégszekrény eladó. Kálvin-tér 5., hentesüzlet. 75

Eladó
egy sötétkék mély gyermekkocsi, Honvéd ucca 34. szám. 81

Eladók
antik asztal, ebédlő, s schöberl ágy, nagy perzsa, tükör, képek, írógép, leánderek stb. Simonyi út 11. A). 18

Ablak,
90x180 cm. belvilágú, tokos, kifelé-befelé nyiló, két darab eladó. Iskola ucca 6. 22

Mérleg,
jó állapotban, keményfából eladó. 700 kilós. Hadházi ucca 18. 27

Ingóságvétel

Veszek
fekete priccsnyerget. — Baltazár Dezső ucca 20. 2000

Rekamierről,
esetleg fotelokkal, vagy fekhelyes garnitúráról, privát alkalmi árban küldje ajánlatát, — „Tisztviselő" jeligére a kiadóba. 1869

Alpakka
evőeszközt, hat, vagy 12 személyest veszek. Cím a kiadóban. 117

Vegyes

Ön poecéklást
követ el, ha nem „Likalit"-tal vasal. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21., telefon: 29-82. szám.
1095 6. 21

Grafológusnő
érdeklődőket állandóan fogad. Széchenyi ucca 43. sz. alatt. 1951

Nyári Egyetem
kéri július 16—augusztus 18. időre bútorozott szobák bejelentését mielőbb, telefonon 25-00, vagy személyesen déli előtt. 40

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, hazaszállítva kapható, Vágó tűzifakereskedésében, a Margitfürdőnél. Telefon: 10-24.
1453 6. 27.

Eladó
csépőhajtószíj, 22 méter hosszú, 14 centi m. széles, egész jó állapotban. Megtekinthető Sesztina vasüzletében. 1761

Boconádi
kaptárak eladók. Erős Lajos ucca 14. alatt. 1954

Csukott
egy-két lovas kocsi, tej, kenyér, szódavíz szállításra alkalmas eladó. — Kossuth 38. 1961

Eladó
Kühne tengerimorzsoló, egy 60 kg-os Alfa szeparátor, krumpli fülleszto, egy segédmotoros kerékpár, motor nél kül, Epreskert u. 11-b. 1910

Kútszivattyu
eladó, használt. Kassa út 5. 122

Kútfúrást
javítást, felelősséggel vállal Szeitler kútfúrómester. Kerekes kútszivattyú, kútrámák eladók. Honvéd ucca 41. 1998

Szőlőprés
szőlődaráló, boroshordók, dézsák, permetező hordók eladók. Nap u. 4. szám. 61

Mézpergető
eladó. Honvédtemető u. 45. B. szám. 88

Gazdasági termények

Kévés,
leveles csutkát, töreket, szalmát veszek, Csapó ucca 23. szám. 1967

Eladó házhely

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Eladó
Tócóskertben Aczél utca legszebb helyén, házhelyek jutányosan. Teleki 27. 1111

Házhelyek
eladók a Hatvanuccai kertben, készpénzért. Értekezés: Garay ucca 20. szám. 1994

Férfi rövid alsónadrág
prima anyagból, kis szépséghibával
1·48
a FISCHER boltban Teleki u. 73.

Hatvanutcaikert
legszebb részén gyümölcsös házhely eladó. Cím a kiadóban. 1969

Eladó ház

Meszena u. 2.
Könyök u. 1.
sarok telek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás. Cím a kiadóban. E40

Péterfia u. 37. sz. ház
393.86 négyszögöl, van rajta 3 üzlethelyiség, 6 lakás két udvarral, igen értékes telek. Bővebben a kiadóhivatalban. E 41

Rákóczi u. 26. sz. ház
291.34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, 5 lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. E 42

Ház
komfortos modern lakással, kerttel Tisztviselő telepen Bornemisza utca 6. eladó. Értekezhetni Thaly Kálmán utca 4. 1896

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KAVÉT!
KIRÁLY UZLETÉBEN
A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Eladó
Tócóskert, Faiskola u. 7/f. alatti ház és mellette lévő beépítetlen telek, együtt vagy külön is. A ház áll: utcai két szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alápincézésből, udvari 1 szoba, konyha, spájzból. Szivattyus kut, 12 jószágra istálló, gyümölcsös, konyhakert, szőlő van a 393 négyszögöl telken. A beépíthető házhely 384 négyszögöl. Olcsó ár. 108+

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A+

1 kg szép feles fehér dióbél	4.60	1 kg szép nagyszemű mandula	4.60
1 kg mogyoróbél	2.60	1 kg főzőcsokoládé	2.40

Gődény csemegeüzlet Csapó u. 7. telefon 17-64
Ropogós saját termésü cseresznye nagyon olcsón kapható ék

Kút ucca 20.
számú ház eladó. 1905

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, — gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó, vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Lajos király-tér 7. sz. alatt. 107 vv

Vasútasnak
kétlakásos szép ház, a fütőház mellett, lakbérlekötéssel eladó. Értekezni: Deák Ferenc ucca 6., ügyvédi iroda, földszint. 1797

Előnyös vétel!
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan ucca egyik modern házát. Nagy 59: négyszögöles telek több lakás van rajta, 4 szobás, 4 hxromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezenkivül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos eladná a házát. Címe megtudható a „Debreczen" kiadóhivatalában. 15+

Masszív sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jómenetelü fűszerüzlettel és italméréssel a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árban eladó. **Kitünő tőke befektetés.** Cím a kiadóban. 107+

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □-öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A+

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28. szám alatti csodaszép szőlő és kb. 5—600 drb termőfából álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással melléképületei, jóvizü kúttal, óriási nagy homokbánvával nagyon olcsó árért egészben, vagy részben, azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben. (Margitfürdő mellett). 1452 6. 27.

Bérautót helybeli, vidéki és üzleti utakra, utazásrarendeljen
Kun Józseftől
Debrecen, Rákóczi ucca 14. Telefon: 25-17
a STEYR személyautók és a B. M. W. motorkerékpárok körzetképviselete.

Simonyi út 5. sz. villa
600 négyszögöl, van rajta kétrendbeli lakás. Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Szent Anna u. 34. sz. ház
418.54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Kamatmentes
részletre is eladó a Csuka utca 23. két szoba, konyha mellékhelyiségből álló ház. Ugyanez 1-ére kiadó. Értekezni Dévai utca 34. 1952

Eladó
ház Epreskert utca 13-a Ugyanott 500 négyszögöl gyümölcsös. 1954

Hajdúszoboszlói
Luther utca 17. számú házas udvar, ugyanott egy jómenetelü kölcsön könyvtár — elköltözés miatt sürgősen eladó. 1893

Simonyi út 7. sz. villa
888.20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Eladó
csinos, rendezett családi ház, gyümölcsös, fás udvarral, jóvizü kút, vízvezeték is be van vezetve Csillag utca 72-73.

Eladó
Homok utca 58. sz. családi ház minden elfogadható árban, csak készpénzért. Értekezni lehet Petriknél, Szent Anna 5. 1989

Eladó
adómentes új ház, két szobás, spájzos, 478 négyszögöl gyümölcsössel, Tócóskert, Lőcse u. 3. sz. 1982

Koresmával,
fűszerüzlettel eladó sarokház, Huszár Gál utca 2. 1378

Eladó
új családi ház, Ujkert, Jerikó ucca 67. 24

Eladó
ház négy lakással, Csemete ucca 3. Értekezni Mester ucca 9. 2

Föltétlenül
nézze meg, ha vevő szándéka van a Homokkert, Hegyi Mihályné u. 46. számú, 400 négyszögöl szép telekkel biró tehermentes kis családi házat. Hihetetlen olcsón megvehető. Sétáljon ki a délutáni órákban. 86

Egyetemnél
kis családi ház, szőlővel, gyümölcsössel eladó. Értekezhetni lehet: Bethlen ucca 31. 74

Eladó föld

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöl telek eladó. — Sesztina ucca 4. szám, (kisállomás mellett).
822 6. 25.

Eladó
2½ nyilas szőlő házzal, kevés pénzzel megvehető. Homok utca 84. 1944

350 ccm.
és 250 ccm. DKW új motorkerékpárok raktáron, 500 ccm. jó állapotban levő Puch motorkerékpár, oldalkocsival, azonnal eladó.. Megtekinthető: Szoboszlaynál, Széchenyi ucca 24. 1338

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöl telek eladó. — Sesztina ucca 4. szám, kisállomás mellett.
822 6. 18.

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102+

Eladó
100 katasztrális elsőrendű föld, két tanyával, remekül berendezve, a várostól három kilométerre, szépen bekerített gyümölcsössel, közel Debrecenhez. — Cím a kiadóban. 1672

Hat hold
ondódi föld Veréb dülőben eladó. Bővebbet dr Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9. szám. 30

Öt hold
gyümölcsös épülettel, állomás mellett (két darabban is) eladó. Rákos Jenő ucca 8. 18

Szőlőtelep,
Vámospércsen, kövesút és vasút között 12 katasztrális hold télennyáron lakható épülettel, eladó, vagy bérbeadó. Cím a kiadóban. 65

Eladó állatok

Eladó
11 család méh, pergetés előtt, 42-es nagyboconádi kaptárban. Epreskert ucca 11 B). 1911

Fiatal
mangalica koca, malacaival eladó. Horváth, Arany János ucca 15. 1974

Bojtosfülü,
gyönyörűen fejlett, s törzskönyvezett angóra nyulak, továbbtenyésztésre olcsón eladók. Pacsirta ucca 58. 1997

Eladók
méhrajok, Sinai Miklós ucca 34. szám alatt. 1997

Eladó
egy háromhónapos faj komondor kutya. Jókai ucca 36. 1

Fejős
ellős fajkecskék eladók Töhötöm ucca 43. (Köntöskert.) 62

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY